

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om det nationella genomförandet och tillämpningen av rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och rambeslutet om överföring av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen samt till vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att rådets rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen och rådets rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder ska genomföras. Rambesluten antogs i november 2008.

Syftet med det rambeslut som gäller fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder är att underlätta och påskynda överföring av verkställigheten av straff som avses i rambeslutet till den stat där den dömda är medborgare och bor. Bestämmelserna har ett vidare tillämpningsområde och är mer förpliktande för staterna än den gällande lagstiftningen. En dömd person ska dessutom utan sitt samtycke få överföras till den stat där han eller hon är medborgare och bor för att avtjäna sitt straff. Syftet är att främja den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället efter sin frigivning.

I det rambeslut som gäller alternativa påföljder och övervakningsåtgärder finns bestämmelser om bl.a. överföring av övervakningen av villkorligt dömda och villkorligt frigivna och deras samhällstjänst för att verkställas i den stat där den som har ställts under övervakning bor. Också för det rambeslutet gäller att syftet är att främja möjligheterna att återanpassa sig till samhället för den som har

ställts under övervakning. För närvarande är inga av de samarbetsformer som avses i rambeslutet gångbara i förhållande till stater utanför de nordiska länderna. Förfarandet enligt rambeslutet är således en ny form av straffrättsligt samarbete mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Det föreslås att rambesluten ska genomföras genom lagar så att de artiklar i rambesluten som är tillräckligt noggrant avgränsade för att de ska kunna tillämpas direkt och inte ger medlemsstaterna prövningsrätt med avseende på genomförandet ska tillämpas direkt som lag. I genomförandelagarna föreslås materiella bestämmelser bl.a. om de behöriga myndigheterna och om förfarandet vid översändande av en framställning om överföring av verkställigheten. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska vara den behöriga myndigheten i de fall som avses i rambesluten.

Det föreslås dessutom sådana ändringar av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder och av rättegångsbalken som föranleds av rambesluten. I propositionen ingår även förslag till ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen, lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna och lagen om utlämning för brott.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft i december 2011.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftningen i Finland	5
Överföring av dömda.....	5
Alternativa påföljder och övervakningsåtgärder	6
2.2 Internationella förpliktelser	6
Överföring av dömda.....	6
Alternativa påföljder och övervakningsåtgärder	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
DETALJMOTIVERING	10
1 INNEHÅLLET I RAMBESLUTET OM ÖVERFÖRING AV DÖMDA PERSONER OCH RAMBESLUTETS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	10
KAPITEL I Allmänna bestämmelser	10
KAPITEL II Erkännande av domar och verkställighet av påföljder.....	13
KAPITELL III Slutbestämmelser	33
2 INNEHÅLLET I RAMBESLUTET OM ALTERNATIVA PÅFÖLJDER OCH ÖVERVAKNINGSÅTGÄRDER OCH RAMBESLUTETS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND.....	34
3 FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR I ANNAN LAGSTIFTNING	53
4 LAGFÖRSLAG	54
4.1 Lagen om genomförandet av rambeslutet om överföring av dömda personer.....	54
1 kap. Allmänna bestämmelser	54
2 kap. Verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en annan medlemsstat.....	55
3 kap. Översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som har bestämts i Finland	58
4 kap. Särskilda bestämmelser.....	60
4.2 Lagen om genomförandet av rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen	63
1 kap. Allmänna bestämmelser	63
2 kap. Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning som har överförts från en annan medlemsstat till Finland	63
3 kap. Översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av övervakning från Finland.....	66
4 kap. Särskilda bestämmelser.....	66
4.3 Lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder	67
4.4 Lag om ändring av 5 e § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål.....	68
4.5 Rättegångsbalken	68
4.6 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	68
4.7 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	70

4.8	Lagen om utlämning för brott	71
5	UNDERRÄTTELSE OCH FÖRKLARINGAR PÅ GRUNDVAL AV RAMBESLUTEN	71
6	IKRAFTTRÄDANDE	73
7	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	73
	LAGFÖRSLAG	75
	1. Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet	75
	2. Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet	80
	3. Lag om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder	84
	4. Lag om ändring av 5 e § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål	85
	5. Lag om ändring av 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken	86
	6. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	86
	7. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	88
	8. Lag om ändring av 24 § i lagen om utlämning för brott.....	90
	BILAGA	91
	PARALLELLTEXT	91
	3. Lag om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder	91
	4. Lag om ändring av 5 e § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål	93
	5. Lag om ändring av 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken	94
	6. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	95
	7. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	98
	8. Lag om ändring av 24 § i lagen om utlämning för brott.....	101

BILAGA: RÅDETS RAMBESLUT 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen

BILAGA: RÅDETS RAMBESLUT 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I denna proposition ingår förslag som gäller det nationella genomförandet av rådets rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottnålsdomar avseende fångelse eller andra frihetsberövande åtgärder (2008/909/RIF, nedan rambeslutet om överföring av dömda personer) och rådets rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder (2008/947/RIF, nedan rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder). Båda rambesluten antogs av Europeiska unionens (EU) råd den 27 november 2008.

Rambesluten utgör en del av det rättsliga samarbetet i brottmål mellan EU-medlemsstaterna. De antogs före de genom Lissabonfördraget ändrade grundfördrag som trädde i kraft den 1 december 2009 (nedan Lissabonfördraget) då samarbetet fortfarande baserade sig på bestämmelserna i avdelning VI i fördraget om Europeiska unionen (nedan unionsfördraget). Enligt artikel 34 i unionsfördraget får rådet fatta rambeslut om tillnärmning av medlemsstaternas lagar. Rambesluten ska vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som ska uppnås men ska överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt. Rambesluten ska inte ha direkt effekt och ska genomföras genom nationell lagstiftning.

Rambesluten grundar sig också på slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15—16 oktober 1999, där det betonas att principen om ömsesidigt erkännande bör vara en hörnsten i det rättsliga samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området inom unionen. Dessutom utgör de ett led i åtgärdsprogrammet för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande (EGT C 12, 15.1.2001). Rambesluten nämns också i Haagprogrammet för ett stärkt område med frihet, säkerhet och rättvisa i Europe-

iska unionen (punkt 4.2 n, EUT C 198, 12.8.2005).

Initiativet till rambeslutet om överföring av dömda personer togs av Österrike, Finland och Sverige (EUT C 150, 21.6.2005). Genom rambeslutet ersätts den i Strasbourg den 21 mars 1983 ingångna konventionen om överförande av dömda personer (FördrS 13/1987) och det i Strasbourg den 18 december 1997 upprättade tilläggsprotokollet till konventionen (FördrS 42/2001) i förbindelserna mellan EU-medlemsstaterna.

Initiativet till rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder togs av Frankrike och Tyskland (EUT C 147, 30.6.2007). I dag finns det inte någon gällande, mellan alla EU-medlemsstater tillämplig överenskommelse om det samarbete som avses i rambeslutet.

I denna proposition föreslås att rambeslutet om överföring av dömda personer ska genomföras genom att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet. Det föreslås att rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder ska genomföras genom att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet.

Det föreslås också en del ändringar i lagstiftningen om internationell verkställighet av straff samt utlämning för brott. Ändringarna hänför sig huvudsakligen till de behöriga myndigheterna, tillfällig utlämning och till den nordiska utlämningslagstiftningen som gäller vidareutlämning. Även regleringens konsekvens ökas genom att man förenhetligar bestämmelserna om förordnande av ett rättegångsbiträde i de fall som gäller internationellt samarbete.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftningen i Finland

Överföring av dömda

I lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987, nedan samarbetslagen) finns bestämmelser som gäller överföring av verkställigheten av fängelsestraff. Enligt lagen kan en frihetsberövande påföljd och en förverkandepåföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat verkställas i Finland samt verkställigheten av ett fängelsestraff och en förverkandepåföljd som har dömts ut av en finsk domstol anförtros en främmande stat.

Enligt bestämmelserna i 2 kap. i samarbetslagen gäller att en dom som meddelats i en främmande stat och som vunnit laga kraft kan verkställas i Finland på begäran av den främmande staten eller med den statens samtycke, om den gärning för vilken påföljden har bestämts utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden, eller om gärningen är en sådan gärning som avses i 3 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003, nedan EU-utlämningslagen). En frihetsberövande påföljd kan verkställas i Finland, om den dömden är finsk medborgare eller har sitt hemvist här och om den dömden har givit sitt samtycke till saken. En påföljd kan verkställas utan den dömdes samtycke, om den dömden genom att fly till Finland eller på något annat sätt i Finland drar sig undan verkställigheten eller fortsatt verkställighet av påföljden, eller om påföljden eller ett lagakraftvunnet administrativt beslut som följer på denna innehåller ett förordnande om utvisning eller avvisning eller någon annan åtgärd som innebär att den dömden sedan han eller hon har frigetts från fängelse inte får stanna kvar i den stat där påföljden bestämts.

Enligt bestämmelserna i 3 kap. i samarbetslagen kan verkställigheten av en påföljd som har dömts ut i Finland anförtros en främmande stat, om domen har vunnit laga kraft och den främmande staten har begärt verkställig-

het eller samtyckt därtill. Verkställighet i en främmande stat är möjlig, om den dömden är medborgare i den främmande staten eller har sitt hemvist eller uppehåller sig där och om han eller hon har samtyckt till åtgärden. Utan samtycke av den dömden kan en påföljd verkställas i en främmande stat, om den dömden genom att fly till den främmande staten eller på något annat sätt där drar sig undan verkställigheten eller fortsatt verkställighet av påföljden, eller om det till följd av fängelsestraffet eller det brott som lett till straffet genom ett lagakraftvunnet beslut har bestämts att den dömden ska avvisas eller utvisas från Finland.

Samarbete som bygger på samarbetslagen är beroende av prövning. Finland är således inte skyldigt att göra en framställning om överföring av verkställigheten till en främmande stat eller att bifalla en främmande stats framställning om verkställighet. Även konventionen om överförande av dömda personer baserar sig på frivillighet. Justitieministeriet är den behöriga myndigheten när samarbetslagen och konventionen tillämpas.

I lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963, nedan nordiska samarbetslagen) finns bestämmelser om överföring av verkställigheten av domar mellan de nordiska länderna. Fängelsestraff som ådömts i ett annat nordiskt land får enligt 5 § på begäran verkställas i Finland, om den dömden när verkställighet ska ske är finsk medborgare, är varaktigt bosatt i Finland eller uppehåller sig i Finland och det med anseende till omständigheterna bör anses ändamålsenligt att verkställigheten överförs. På samma villkor kan verkställigheten av ett i Finland ådömt fängelsestraff eller förvandlingsstraff för böter enligt 8 § överlåtas att äga rum i ett annat nordiskt land.

Finland har tillträtt konventionen om överförande av dömda personer och dess tilläggsprotokoll. När tilläggsprotokollet sattes i kraft ändrades samarbetslagen så att den dömden i den omfattning som krävs enligt tilläggsprotokollet oberoende av sitt samtycke kan överföras till sin hemstat.

Alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

Nordiska samarbetslagen möjliggör för närvarande samarbete mellan de nordiska länderna när det gäller att övervaka villkorligt dömda och dem som försatts i villkorlig frihet. Med stöd av artikel 23 i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder ska lagen efter rambeslutets ikraftträdande alltså få tillämpas i förbindelserna mellan Finland och de övriga nordiska länderna, förutsatt att lagen gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder. I nordiska samarbetslagen finns inte några bestämmelser om samarbete mellan de nordiska länderna när det gäller verkställighet av samhällstjänst eller andra alternativa påföljder. För närvarande är inga av de samarbetsformer som avses i rambeslutet gångbara mellan Finland och EU-medlemsstaterna utanför de nordiska länderna.

2.2 Internationella förpliktelser

Överföring av dömda

Så som konstaterats i det föregående är det meningen att rambeslutet om överföring av dömda personer ska ersätta den konvention om överförande av dömda personer och dess tilläggsprotokoll som för närvarande ligger till grund för det samarbete mellan EU-medlemsstaterna som avses i rambeslutet. Enligt konventionen krävs det för överföring samtycke av bägge staterna och dessutom av den fånge som ska överföras. Tilläggsprotokollets huvudsakliga betydelse är att en fånge utan sitt samtycke kan överföras till den stat där han eller hon är medborgare, om det har bestämts att han eller hon ska utvisas eller annars avlägsnas ur den verkställande staten efter avtjänat straff. Finland tillträdde konventionen 1987 (FördrS 13/1987) och dess tilläggsprotokoll 2001 (FördrS 42/2001).

Alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

Den 30 november 1964 antog Europarådet konventionen rörande övervakning av villkorligt dömda eller villkorligt frigivna personer. Endast tolv EU-medlemsstater har ratificerat konventionen. Finland har inte undertecknat den. Samarbetet mellan de nordiska länderna baserar sig på enhetlig lagstiftning i de nordiska länderna. Så som konstaterats i det föregående möjliggör nordiska samarbetslagen för närvarande samarbete mellan de nordiska länderna när det gäller att övervaka villkorligt dömda och dem som försatts i villkorlig frihet.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att rambeslutet ska genomföras nationellt. Rambeslutet genomförs genom s.k. blandade genomförandelagar så att det genom lagarna föreskrivs att de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen ska iakttas som lag i Finland. Utöver blankettutformade genomförandebestämmelser kommer lagarna att innehålla bestämmelser som preciserar rambeslutets innehåll i sak och gäller bl.a. förutsättningar för översändande av en framsättning om överföring och behöriga myndigheter.

Under de senaste åren har den blandade genomförandemetoden använts vid genomförandet av rambeslut som gäller straffrättsligt samarbete. Grundlagsutskottet har på vissa specialvillkor godkänt genomförandesättet (GrUU 18/2003 rd, GrUU 50/2006 rd och GrUU 23/2007 rd). Lagutskottet ansåg i sitt betänkande LaUB 7/2010 rd att den blandade genomförandemetoden bör användas efter moget övervägande och åberopade grundlagsutskottets utlåtanden.

De rambeslut som avses i denna proposition är till den grad detaljerade och exakta att behovet av kompletterande reglering är litet. Det kan också anses att rambeslutet i övrigt uppfyller de villkor som grundlagsutskottet uppställt för att rambeslut ska kunna genomföras genom blandade genomförandelagar. Det valda genomförandesättet har motiverats

närmare i det betänkande av justitieministeriets arbetsgrupp (Betänkanden och utlåtanden 60/2010) som legat till grund för denna proposition.

Rambeslutet om överföring av dömda personer utvidgar förutsättningarna för överföring jämfört med gällande lag för det första på så vis att en dömd utan sitt samtycke kan överföras till den stat där han eller hon är medborgare och också bor. I annat fall krävs det för överföring oberoende av den dömda personens samtycke att det finns ett utvisnings- eller avvísingsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller att den dömda personen har flytt eller på annat sätt återvänt till den verkställande staten på grund av ett stundande straffrättsligt förfarande mot honom eller henne i den utfärdande staten eller efter en fällande dom i den staten. För närvarande får en dömd person överföras utan sitt samtycke endast om det till följd av den påföljd som påförts den dömda har bestämts att han eller hon ska avvisas eller utvisas från Finland samt i flyktsituationer. För det andra gäller enligt rambeslutet att den verkställande staten är skyldig att ta emot den dömda personen, om inte någon av de vägransgrunder som nämns i artikel 9 kan tillämpas på fallet. Utgångspunkten för de gällande bestämmelserna är att överföring baserar sig på frivillighet för både den dömande och den verkställande staten. För det tredje gäller att i samband med s.k. listade brott ska den verkställande staten samtycka till överföring av verkställigheten oberoende av krav på dubbel straffbarhet. Enligt rambeslutet tillåts dock krav på dubbel straffbarhet genom en separat förklaring, men i denna proposition föreslås inte någon sådan möjlighet. I rambeslutet åläggs dock inte den medlemsstat som dömt ut straffet att göra någon framställning om överföring. Det återstår således för myndigheten i medlemsstaten att överväga när det ska göras en framställning om att en person ska överföras. Till denna del föreslås att lagen ska innehålla en bestämmelse enligt vilken det för översändande av en framställning om överföring krävs att överföringen av verkställigheten kan främja den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället efter det att han eller hon har frigivits.

Rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder innehåller bestämmelser om överföring av övervakningen av en person som i en medlemsstat dömts till villkorligt fängelsestraff eller blivit villkorligt frigiven så att övervakningen sköts av den stat där personen bor. I rambeslutet finns också bestämmelser om erkännande och verkställighet att alternativa påföljder till fängelsestraff, t.ex. samhällstjänst. Så som konstaterats i det föregående är inga av de samarbetsformer som avses i rambeslutet för närvarande gångbara mellan Finland och EU-medlemsstaterna utanför de nordiska länderna.

Det är meningen att de föreslagna lagarna ska träda i kraft när tiden för det nationella genomförandet av rambeslutet har löpt ut i december 2011.

I propositionen föreslås det också att man förenhetligar bestämmelserna om förordnande av ett rättegångsbiträde i lagstiftningen om utlämning för brott och internationell straffverkställighet. Dessutom föreslås det preciseringar i EU-utlämningslagens bestämmelser om behöriga myndigheter och kontakter samt uppskov med utlämning och tillfällig utlämning. Också lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) nedan *nordiska utlämningslagen*, föreslås bli ändrad så att bestämmelsen om vidareutlämning överensstämmer med avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Island och Konungariket Norge om förfarande för överlämnande mellan Europeiska unionens medlemsstater och Island och Norge (EUT L 292, 21.10.2006, nedan *avtalet om överlämnande mellan EU, Island och Norge*). Lagutskottet anser i sitt utlåtande om avtalet, LaUU 3/2010 rd, att det är ändamålsenligt att lagstiftningen ses över för tydlighetens skull.

4 Propositionens konsekvenser

För både rambeslutet om överföring av dömda personer och rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder gäller att målet är att främja dömda personers sociala rehabilitering och underlätta deras möjligheter att återanpassa sig till samhället. Genom lagstiftningen kommer det att bli lättare

för dem som i en främmande stat dömts till fängelsestraff eller övervakningsåtgärder eller andra alternativa påföljder att få möjlighet att avtjäna straffet i sin hemstat. På så vis kan man främja den dömdes sociala rehabilitering och möjligheter att återanpassa sig till samhället efter sin frigivning. Om den dömda inte har någon annan anknytning till den dömande staten än det brott som han eller hon har begått där, kan verkställigheten av påföljden i den dömande staten bidra till att främja den dömdes kontakter med den kriminella subkulturen. Genom den föreslagna lagstiftningen försöker man undvika nätbildning av det slaget.

I början av april 2011 avtjänade sammanlagt 123 medborgare från andra EU-medlemsstater sitt straff i ett fängelse i Finland. Av de dömda var 65 estniska medborgare, 13 svenska medborgare, 12 litauiska medborgare, 11 rumänska medborgare, 6 polska medborgare, 5 lettländska medborgare och 4 franska medborgare. Det finns dessutom enstaka fångar från Nederländerna, Spanien och Italien. Exempelvis år 2009 avvisades sammanlagt 128 medborgare i EU-medlemsstater från Finland på grundval av brott. Utvisningsbeslut är betydligt ovanligare än avvisningsbeslut.

I mars 2011 fanns det i medlemsstaterna utanför de nordiska länderna sammanlagt 15 finska medborgare eller utlänningar som bor stadigvarande i Finland. I fängelserna i Sverige fanns det sammanlagt 133 finska medborgare 2010. Största delen av dem är bosatta i Sverige. Dessutom fanns det 12 finska fångar i Danmark.

Överföringen av dömda till Finland kommer att medföra ekonomiska kostnader för fängelsemyndigheterna, men det bör beaktas att Finland också kan begära att dömda ska överföras till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. De kalkylerade totalkostnaderna för verkställighet av fängelsestraff uppgår till 55 000 euro per fånge per år. Här ingår också de rörliga kostnaderna för varje fånge, t.ex. utgifter för kost, hälso- och sjukvård och kläder. De genomsnittliga rörliga kostnaderna för varje fånge rör sig kring 7 000 euro per år. När det handlar om utlänningar utökas kostnaderna med bl.a. utgifter för tolkning och kontakter med anhöriga. I en situation

där Finland är den stat som gör en framställning om överföring uppkommer det kostnader av bl.a. översättningar och resor på den stats territorium som meddelar beslut om överföring av den dömda personen. Det beräknas dock att antalet dömda personer som överförs från Finland till en annan medlemsstat i Europeiska unionen kommer att vara högre än antalet dömda personer som överförs till Finland. När det gäller det nordiska samarbetet bör det dessutom beaktas att finska medborgare som avtjänar fängelsestraff i ett annat nordiskt land i allmänhet inte har sin vanliga vistelseort i Finland. Det är därmed osannolikt att överföringarna mellan Finland och de övriga nordiska länderna kommer att öka betydligt till följd av den föreslagna lagstiftningen.

Beträffande rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder kan det antas att i de fall där Finland är den stat som gör en framställning om överföring av övervakningen kommer rambeslutet att ha ganska liten betydelse i fråga om villkorligt fängelsestraff, eftersom andra som dömts till villkorligt fängelsestraff än de som begått brottet före fyllda 21 år inte blir föremål för övervakning i Finland. År 2008 dömdes sammanlagt 849 personer till övervakning av villkorligt fängelsestraff och av dem var 38 utlänningar. Av de nämnda utlänningarna var fyra estniska medborgare och tre svenska medborgare. Med hänsyn till att framställningar om övervakning av villkorligt frigivna sällan görs mellan de nordiska länderna kan det antas att antalet inte heller kommer att vara betydande vad gäller förhållandet till EU-medlemsstaterna utanför de nordiska länderna. År 2009 blev sammanlagt 4 590 personer villkorligt frigivna, av vilka 87 var medborgare i andra EU-medlemsstater. Av dem dömdes sammanlagt sex personer till övervakning, fyra estniska medborgare och två medborgare i Förenade kungariket. År 2008 dömdes sammanlagt 3 222 personer till samhällstjänst, och av dem var 136 utlänningar. Av dessa var 44 estniska medborgare och nio svenska medborgare. År 2008 dömdes sammanlagt tolv personer till ungdomsstraff. Ingen av dem var utlänning.

Beträffande samarbetet mellan de nordiska länderna gjordes år 2009 sammanlagt elva

framställningar om överföring av övervakningen från Finland till ett annat nordiskt land. Alla framställningar riktades till Sverige. Tio av dem var framställningar om övervakning av villkorligt frigivna och en var en framställning om övervakning av en villkorligt dömd ung förbrytare. På motsvarande sätt gjordes år 2009 sammanlagt sju framställningar till Finland om överföring av övervakningen från ett nordiskt land. Alla framställningar gjordes av Sverige. Fem av dem gällde skyddstillsyn och två ordnande av övervakning av villkorlig frihet. Det kan antas att antalet framställningar om övervakning som riktas till Finland inte kommer att vara stort. I Finland kommer de dock att medföra ett visst mått av ekonomiska kostnader inom verksamhetsområdet för de myndigheter som ansvarar för övervakningen. Eftersom antalet tillämpliga fall antagligen kommer att vara få och eftersom Finland också kan göra en framställning om överföring av övervakningen till en annan medlemsstat, kan det beräknas att de totala kostnaderna blir obetydliga.

5 Beredningen av propositionen

Under beredningen av rambeslutet om överföring av dömda personer lämnade statsrådet riksdagen en skrivelse (U 10/2005 rd) samt kompletterande uppgifter om behandlingen av ärendet i Europeiska unionen. Lagutskottet gav ett utlåtande om ärendet (LaUU

8/2005 rd). Under beredningen av rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder lämnade statsrådet riksdagen en skrivelse (U 2/2007 rd). Lagutskottet gav ett utlåtande om ärendet (LaUU 3/2007 rd).

Den 16 juni 2009 tillsatte justitieministeriet en arbetsgrupp för att bereda lagstiftning för genomförande av båda rambesluten. Arbetsgruppen bestod av representanter för lagberedningsavdelningen vid justitieministeriet, kriminalpolitiska avdelningen vid justitieministeriet, internationella enheten vid justitieministeriet, Brottsföljdsverket, senare Brottsföljdsmyndigheten, och Finlands Advokatförbund rf. Under beredningen ombads migrationsavdelningen vid inrikesministeriet och Migrationsverket yttra sig om rambesluten i frågor med anknytning till deras verksamhetsområden.

Betänkandet sändes på remiss till sammanlagt 22 olika myndigheter, sammanslutningar och sakkunniga. Dessutom gavs riksdagens justitieombudsman, högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen tillfälle att yttra sig om betänkandet. Det inlämnades totalt 18 remissyttranden. Arbetsgruppens förslag förespråkades i remissvaren. En majoritet av remissinstanserna ställde sig också positivt till det valda genomförandesättet. Propositionen har i huvudsak beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet utgående från betänkandet och remissyttrandena, och den har granskats vid laggranskningsenheten vid justitieministeriet.

DETALJMOTIVERING

1 Innehållet i rambeslutet om överföring av dömda personer och rambeslutets förhållande till lagstiftningen i Finland

KAPITEL I Allmänna bestämmelser

Artikel 1. Definitioner. Artikeln innehåller en bestämmelse om de definitioner som används i rambeslutet. Enligt punkt a avses med dom ett beslut eller avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person ådöms en påföljd. I punkt b definieras påföljd. Med påföljd avses fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd som utdöms under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande. Det sistnämnda täcker s.k. vårdpåföljd som grundar sig på brott, dvs. att gärningsmannen på grund av sitt sinnestillstånd inte har dömts till fängelsestraff och det har fattats beslut om att han eller hon ska tas in för psykiatrisk sjukhusvård oberoende av sin vilja. Enligt punkt c avses med utfärdande stat den medlemsstat där en dom meddelas. Enligt punkt d är verkställande stat den medlemsstat till vilken en dom översänds för erkännande och verkställighet.

Så som redogjorts i allmänna motiveringen innebär samarbetslagen för närvarande att en påföljd som påförts i Finland och som är en frihetsberövande åtgärd kan verkställas i en främmande stat och vice versa. Efter den lagändring (418/2009) som trädde i kraft vid ingången av 2010 täcker den påföljd som avses i 1 § i lagen även den vårdpåföljd som beskrivs ovan.

För tydlighetens skull bör det i genomförandelagen tas in en kompletterande bestämmelse om vad som i det finländska systemet avses med fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder på grundval av brott. I lagen föreslås en bestämmelse enligt vilken ett fängelsestraff som dömts ut av en domstol eller en vårdpåföljd som grundar sig på brott och som fastställts av en domstol ska kunna översändas från Finland för att verkställas i

en annan medlemsstat. I Finland påförs fängelsestraff alltid av den domstol som avgjort brottmålet. Begreppet vårdpåföljd som grundar sig på brott har fogats till lagstiftningen i Finland genom den nämnda lagändringen och med tanke på internationellt samarbete. Inom det finländska systemet bestämmer inte den domstol som avgjort brottmålet att en person som konstaterats vara otillräknelig ska tas in för vård oberoende av sin vilja, utan beslutet fattas av Institutet för hälsa och välfärd efter det att domstolen har avstått från att döma en sådan person till straff. När det handlar om en vårdpåföljd där avsikten är att verkställighet ska begäras av en främmande stat fastställs påföljden av Helsingfors förvaltningsdomstol. Även vårdpåföljder av detta slag som fastställs av Helsingfors förvaltningsdomstol ska omfattas av definitionen. Det kan anses att artikeln möjliggör detta, eftersom förfarandet med sikte på beslut om intagning för vård då har inletts med anledning av ett brott och beslutet om intagning för vård har fastställts av en domstol. I artikeln förutsätts inte att domstolen ska vara samma domstol som den som har avgjort brottmålet. Definitionen omfattar däremot inte annan än brottsbaserad vård oberoende av personens vilja. När det handlar om en påföljd som överförs från en annan medlemsstat för att verkställas i Finland behövs det inte i lagen någon definition som preciserar rambeslutet. Vilka påföljder som i respektive medlemsstat är påföljder som avses i rambeslutet kommer att bestämmas på basis av den nationella lagstiftningen i varje medlemsstat.

Artikel 2. Fastställande av behöriga myndigheter. Enligt punkt 1 ska varje medlemsstat underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lagstiftning är behöriga i de fall som avses i rambeslutet när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat. Enligt punkt 2 ska rådets generalsekretariat tillställa alla medlemsstater och kommissionen den erhållna informationen.

Artikeln innebär att en preciserande bestämmelse måste tas in i genomförandelagen när det gäller vilken myndighet i Finland

som är behörig att göra en i rambeslutet avsedd framställning om verkställighet till en annan medlemsstat samt besluta om verkställighet i Finland av en framställning från en annan medlemsstat.

Enligt 5 och 19 § i samarbetslagen har justitieministeriet befogenheter att göra en framställning om överföring av verkställigheten av en i lagen avsedd påföljd till en främmande stat och besluta om verkställigheten i Finland av en framställning som gjorts av en främmande stat. Den lösning man gått in för enligt lagen motsvarar artikel 5 i konventionen om överförande av dömda personer. Enligt den artikeln ska framställningar om överföring göras mellan justitieministerierna i de fördragsslutande staterna.

I det rambeslut som nu ska genomföras ingår inget krav på att den behöriga myndigheten ska vara justitieministeriet. Enligt rambeslutet får också fler än en myndighet utses till behörig myndighet. Samarbetet mellan EU-medlemsstaterna utifrån principen om ömsidigt erkännande utgår i allmänhet från att kontakterna sköts direkt mellan de nationellt behöriga myndigheterna. Framställningar med begäran om samarbete görs på standardiserade formulär, vilket syftar till att göra det lättare att avfatta framställningarna. Centralmyndighetens uppgift går närmast ut på att bistå de behöriga myndigheterna vid det administrativa sändandet och mottagandet av framställningar med begäran om samarbete.

I Finland reformerades brottspåföljdssektorn genom lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009), som trädde i kraft den 1 januari 2010. Genom lagen sammanslogs de tidigare separata verken Brottspåföljdsverket, Fångvårdsväsendet och Kriminalvårdsväsendet till Brottspåföljdsmyndigheten. I 14 § 1 mom. i lagen sägs att vad som någon annanstans föreskrivs om Kriminalvårdsväsendet eller Fångvårdsväsendet gäller efter lagens ikraftträdande Brottspåföljdsmyndigheten. I denna proposition används således termen Brottspåföljdsmyndigheten enligt gällande lagstiftning när det handlar om Brottspåföljdsverket, Fångvårdsväsendet och Kriminalvårdsväsendet enligt tidigare lagstiftning. I 2 mom. bestäms bl.a. om Brottspåföljdsverket. I momentet sägs att vad som någon annanstans föreskrivs om

Brottspåföljdsverket gäller efter lagens ikraftträdande Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

I Finland bär Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet huvudansvaret för verkställigheten av fängelsestraff. Enheten är också den i konventionen om överförande av dömda personer avsedda myndighet som bereder framställningar med begäran om samarbete vid utlämningar mellan EU-medlemsstaterna. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är likaså behörig myndighet när det gäller att göra en framställning om utlämning av en person från en annan EU-medlemsstat till Finland för verkställighet av ett fängelsestraff som dömts ut i Finland.

I denna proposition föreslås att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska vara behörig att göra en framställning om överföring av verkställigheten av ett i Finland påfört fängelsestraff till en annan EU-medlemsstat samt behörig att besluta om samtycke till en framställning om överföring som översänts till Finland. Minskade befogenheter för justitieministeriet är i linje med andra rambeslut som grundar sig på principen om ömsidigt erkännande och enligt vilka beslutanderätten också har överförts från justitieministeriet till åklagare och domstolar. Överföring av beslutsfattandet från justitieministeriet till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan också medföra att förfarandet försnabbas, eftersom kontakterna kan skötas direkt mellan den behöriga myndigheten i en annan EU-medlemsstat och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet som har hand om den nationella verkställigheten av fängelsestraff. Med beaktande av att Brottspåföljdsmyndigheten i enlighet med det som anförts ovan består av flera olika verk föreslås för exakthetens skull att termen Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska användas i lagen.

När en framställning om överföring av verkställigheten gäller en vårdpåföljd som grundar sig på brott, dvs. en situation där det har bestämts att en person ska tas in för psykiatrisk sjukhusvård oberoende av sin vilja, ska dock justitieministeriet ansvara för att framställningen görs och verkställs. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet

har inte nationell behörighet att besluta om verkställigheten av vårdpåföljder, och därför är det inte förnuftigt att påföra den behörighet när det gäller internationella fall. I fråga om internationell verkställighet av vårdpåföljder ska dessutom tillämpas vad som bestäms i mentalvårdslagen och i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder. Beslut om framställningar om verkställigheten av vårdpåföljder ska således i fråga om både framställningar till Finland och framställningar från Finland även mellan EU-medlemsstater fattas av justitieministeriet på föredragning av Institutet för hälsa och välfärd.

I genomförandelagen föreslås också vissa andra undantag från att den behöriga myndigheten ska vara Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet i de fall som avses i rambeslutet. Helsingfors tingsrätt ska besluta om anpassning av en påföljd och om beviljande av tillstånd till undantag från den s.k. specialitetsbestämmelsen. Dessutom ska den dömda personens samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen lämnas in till tingsrätten. Justitieministeriet ska i sin tur ha behörighet att besluta om transitering. Dessa fall beskrivs närmare längre fram.

Artikel 3. Syfte och tillämpningsområde. Enligt punkt 1 är syftet med rambeslutet att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta den dömda personens återanpassning till samhället, ska erkänna en dom och verkställa påföljden. Enligt punkt 2 ska rambeslutet tillämpas om den dömda personen befinner sig i den utfärdande eller den verkställande staten. Enligt punkt 3 ska rambeslutet endast tillämpas på erkännande av domar och verkställighet av påföljder i den mening som avses i rambeslutet. Om utöver påföljden, böter dömts ut och/eller beslut om förverkande meddelats, men ännu inte betalats, indrivits eller verkställts, ska detta inte hindra översändandet av en dom. Erkännandet och verkställigheten av sådana avgöranden om böter och förverkande i en annan medlemsstat ska grundas på de tillämpliga instrumenten mellan medlemsstaterna, särskilt rådets rambeslut 2005/214/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff (nedan rambeslutet om bötesstraff) och rådets rambeslut

2006/783/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (nedan rambeslutet om konfiskation). Enligt punkt 4 ska rambeslutet inte ändra på skyldigheten att iakttä de grundläggande rättigheter och de grundläggande rättsprinciper som återges i artikel 6 i unionsfördraget.

Artikeln är konstaterande till sin karaktär. Också i andra rambeslut som gäller ömsesidigt erkännande ingår en liknande skyldighet som i punkt 4. Av detta följer bl.a. att det inte finns någonting som hindrar att man i undantagsfall vägrar tillmötesgå en framställning om verkställighet med motiveringen att de grundläggande principerna för en rättvis rättegång hade kränkts vid den rättegång som resulterade i att påföljden dömdes ut. Utgångspunkten för ett system som grundar sig på ömsesidigt erkännande är dock att medlemsstaterna hyser ömsesidigt förtroende för varandras straffrättsliga system. Medlemsstaterna har förbundit sig att iakttä bestämmelserna om en rättvis rättegång i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan Europakonventionen). Inom EU har man dessutom berett lagstiftning för att stärka minimirättigheterna för åtalade. Situationer där det uppdagas behov av att vägra tillmötesgå en framställning om verkställighet med en motivering som är relaterad till kränkning av de mänskliga rättigheterna kommer därför att vara uppenbart sällsynta. Skillnaden jämfört med samarbetet under förundersöknings- och rättegångsstadiet i samband med brott kommer att vara att ett nekande inte kan påverka en förestående rättegång, utan det handlar om att man i efterhand konstaterar att rättigheterna har kränkts. Det kan också vara svårt att i praktiken bedöma konstaterandet på basis av de uppgifter som tillställs den verkställande staten med det intyg som ingår som bilaga till rambeslutet.

Följden av tillämpningen av vägransgrunden är att den dömda blir tvungen att avtjäna straffet i den utfärdande staten. När det övervägs om vägransgrunden ska tas in i genomförandelagen bör målet med samarbetet beaktas, nämligen strävan att underlätta den dömda personens återanpassning till samhäl-

let efter att han eller hon har avtjänat sitt straff (s.k. rehabilitering). Det målet bör vägas mot hur pass allvarlig kränkningen av de grundläggande principerna för en rättvis rättegång är. Överföring kan vara motiverad för främjande av rehabiliteringsmålet också i det fallet att det har begåtts misstag under det förfarande som resulterade i att påföljden bestämdes. Anmärkningsvärt är dock också att efter Lissabonfördragets ikraftträdande har EU-medlemsstaterna starkare än tidigare förbundit sig att respektera de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Riksdagens lagutskott konstaterade i sitt betänkande LaUB 7/2010 rd att detta minskar behovet av att ta in bestämmelser om rättvis rättegång i enskilda instrument. Trots avsaknaden av en explicit vägransgrund har EU-medlemsstaternas engagemang för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna i samarbetssituationer ansetts göra det möjligt att vägra samarbeta i de fall där det finns grundad anledning att misstänka att rättigheterna har kränkts. På dessa grunder föreslås det inte i genomförandelagen någon separat vägransgrund med anknytning till en rättvis rättegång.

KAPITEL II Erkännande av domar och verkställighet av påföljder

Artikel 4. Kriterier för översändande av en dom och ett intyg till en annan medlemsstat. I punkt 1 anges till vilken medlemsstat (verkställande stat) en framställning om verkställighet av en i rambeslutet avsedd påföljd får översändas. En framställning om överföring görs genom att domen och ett intyg enligt formuläret i bilagan till rambeslutet översänds till den verkställande staten. I analogi med artikel 3.3 gäller i alla situationer enligt artikel 4.1 att den dömda personen ska befinna sig i den utfärdande staten eller i den verkställande staten. I de fall som avses i artikel 6 är villkoret dessutom att den dömda personen har gett sitt samtycke till överföringen. Enligt den artikeln ska den dömda personens samtycke inte krävas, om överföringen sker till den medlemsstat där personen är medborgare och där han eller hon också bor, till den medlemsstat till vilken den dömda

personen ska utvisas på grund av ett beslut om avlägsnande som ingår i domen eller till den medlemsstat till vilken den dömda personen har flytt eller på annat sätt återvänt på grund av ett stundande straffrättsligt förfarande i den dömande staten eller efter en fällande dom den staten. Artikel 6 beskrivs närmare längre fram.

I samtliga fall har den utfärdande staten slutlig prövningsrätt när det gäller översändande av en framställning om överföring. Som faktorer som begränsar prövningen bör förutom de kriterier i anslutning till återanpassning till samhället som beskrivs längre fram också beaktas att en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd inte bör göras, om det undantagsvis kan misstänkas att verkställigheten inte kommer att motsvara de grundläggande principerna i det finländska rättssystemet. Medlemsstaternas ömsesidiga förtroende för varandras rättssystem står som utgångspunkt för samarbetet mellan EU-medlemsstaterna baserat på ömsesidigt erkännande. Lagutskottet har dock i sitt utlåtande 8/2005 rd ansett det vara viktigt att den nämnda aspekten beaktas. Utskottet ”finner det viktigt att rambeslutet inte förpliktar en stat att föreslå överföring av verkställighet och ger Finland möjlighet att vägra verkställighet om verkställigheten inte motsvarar de grundläggande principerna i det finländska rättssystemet”. När det handlar om att göra en framställning om överföring till en annan medlemsstat bör prövningen ta hänsyn till i synnerhet 9 § 3 och 4 mom. i grundlagen. Enligt de momenten är det förbjudet bl.a. att utvisa, utlämna eller återsända någon till en stat där han eller hon riskerar tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet.

I leden a och b fastslås de fall som är förpliktande för den verkställande staten. Det mest utmärkande fallet är att den dömda personen är medborgare i den utfärdande staten och också bor där (led a). I punkt 17 i ingressen i rambeslutet klargörs begreppet den stat där personen bor. Begreppet betyder den medlemsstat till vilken personen har anknytning genom hemvist och faktorer som familj samt sociala och yrkesmässiga band. Den verkställande staten ska godkänna en framställning om överföring också i det fallet den

dömda personen är medborgare i den staten och det till följd av domen har bestämts att personen ska utvisas eller avvisas till den utfärdande staten på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller annat beslut om avlägsnande som ingår i domen. Enligt led c får en framställning om överföring riktas också till en annan medlemsstat än en sådan medlemsstat som avses i a eller b, förutsatt att den behöriga myndigheten i den medlemsstaten samtycker till överföringen.

I punkt 2 uppställs som villkor för översändandet av domen och intyget att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten efter samråd, i lämpliga fall, mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten, är förvissad om att verkställigheten av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning.

I punkt 3 finns en bestämmelse om samrådsförfarande mellan den utfärdande staten och den verkställande staten. Samråd ska vara möjligt i alla de fall som avses i punkt 1. Det ska vara obligatoriskt i de fall som avses i punkt 1 c, dvs. när det krävs att den verkställande staten samtycker till överföringen. I dessa fall ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan dröjsmål underätta den utfärdande staten om sitt beslut om samtycke till överföringen. Enligt punkt 4 får den behöriga myndigheten i den verkställande staten under samrådet avge ett motiverat yttrande till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, enligt vilket verkställande av påföljden i den verkställande staten inte skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning och återanpassning till samhället. Om inget samråd har ägt rum får yttrandet avges utan dröjsmål när framställningen har översänts. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska till följd av yttrandet besluta om den återkallar sin framställning. Den utfärdande staten har således slutlig prövningsrätt när det gäller att avgöra om överföringen tjänar syftet att uppnå rehabiliteringsmålet. Det här framgår också av att det inte är tillåtet att vägra tillmötesgå en överföring av verkställigheten på den grunden att den verkställande staten bedömer att rehabiliteringsmålet inte uppnås.

Detta konstateras i punkt 10 i ingressen i rambeslutet.

Enligt punkt 5 får den verkställande staten också på eget initiativ begära att den utfärdande staten ska göra en framställning om överföring av verkställigheten. En begäran om att ett förfarande för överföring ska inledas kan också riktas till den verkställande staten. Framställningar av det slaget medför dock inte någon skyldighet för den utfärdande staten att göra en framställning om överföring av verkställigheten.

När medlemsstaterna genomför rambeslutet ska de enligt punkt 6 anta bestämmelser som i synnerhet beaktar syftet att underlätta den dömda personens återanpassning till samhället och som ska ligga till grund för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna när dessa fattar beslut om att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen och intyget i fall enligt punkt 1 c. I punkt 6 i ingressen klargörs syftet med bestämmelsen. Enligt den bör rambeslutet genomföras och tillämpas på ett sådant sätt att det går att respektera de allmänna principerna om jämlikhet, rättvisa och rimlighet. Avsikten med bestämmelsen har varit att säkerställa att beslut om överföring fattas på grundval av objektiva godtagbara kriterier som tryggar lika behandling.

Enligt punkt 7 får varje medlemsstat, antingen när rambeslutet antas eller senare, till rådets generalsekretariat anmäla att dess förhandssamtycke enligt punkt 1 c inte ska krävas för översändande av domen och intyget i förbindelserna med andra medlemsstater som gjort samma anmälan i de fall som nämns i leden a och b. Det första fallet gäller när den dömda personen bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten (led a). Det handlar således om en utlänning som bor permanent i den verkställande staten. För det andra får en medlemsstat anmäla sin beredskap att utan förhandssamtycke ta emot framställningar om överföringar i de fall där den dömda personen, i andra fall än de som avses i punkt 1 a och b, är medborgare i den verkställande staten (led b). Den aktuella medborgaren i den verkställande staten bor då således inte i den staten och det har

inte heller bestämts att han eller hon ska utvisas till den staten.

I bestämmelsen preciseras också begreppet permanent uppehållstillstånd. I de fall som avses i led a ska permanent uppehållstillstånd betyda att den berörda personen är berättigad till permanent uppehållstillstånd i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med nationell lagstiftning som genomför den gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artiklarna 18, 40, 44 och 52 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Permanent uppehållstillstånd ska också betyda att den berörda personen har ett giltigt uppehållstillstånd som permanent eller varaktigt bosatt i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med den nationella lagstiftning som genomför den gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artikel 16 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Om det är fråga om en medlemsstat på vilken den sistnämnda gemenskapslagstiftningen inte är tillämplig, bestäms permanent uppehållstillstånd i enlighet med nationell lagstiftning i den medlemsstaten.

På det hela taget är artikel 4 viktig för hela det samarbete som avses i rambeslutet, eftersom det i artikeln fastställs förutsättningarna för framställning om överföring på ett sätt som är förpliktande för den verkställande staten. Eftersom medlemsstaterna till vissa delar får behålla prövningsrätt när det gäller de förpliktelser som fastslås i artikeln, förutsätter artikeln att preciserande reglering tas in i den nationella lagstiftningen. Så som redogjorts i det föregående får varje medlemsstat överväga om medlemsstaten i egenskap av verkställande stat samtycker till att ta emot framställningar om överföringar också i de fall som avses i punkt 1 c och om den i de fall som avses i artikel 7 helt avstår från att kräva att få ge sitt förhandssamtycke till överföringen. Om den avstår blir följden att i princip blir även de fall som avses i punkt 7 förpliktande för den verkställande staten. I de fallen handlar det alltså om medborgare i den verkställande staten i andra än i punkt 1 a och b avsedda fall samt om utlännningar som sedan minst fem år är bosatt i eller lagligt vistats i den verkställande staten och allt-

jäm har permanent uppehållstillstånd i den staten.

Det bör dock observeras att det i artikeln bara bestäms om skyldighet för medlemsstaten att godkänna att en framställning om överföring översänds till medlemsstaten. Det här betyder således inte att den berörda medlemsstaten alltid nödvändigtvis måste bifalla en framställning om överföring. Om det nämligen finns någon sådan grund för vägran som avses i artikel 9, ska det vara möjligt att vägra verkställighet trots att det handlar om ett fall av överföring som enligt artikel 4 i princip är förpliktande för den verkställande staten.

Artikel 4 innebär en förändring i förhållande till den gällande lagstiftningen på så vis att i dagens läge krävs det vid internationellt samarbete för överföring av verkställigheten av fängelsestraff eller andra frihetsberövande påföljder enligt konventionen om överförande av dömda personer och enligt samarbetslagen utan undantag att både den dömande staten och den verkställande staten ger sitt samtycke. När det övervägs i vilken omfattning Finland är berett att ta emot framställningar om överföring bör hänsyn tas framför allt till syftet med överföringen, dvs. att underlätta social återanpassning. I samband med det bör hänsyn tas framför allt till den dömdes anknytning till den verkställande staten på grund av medborgarskap, hemvist och familj och andra sociala band samt till frågan om den dömda själv önskar avtjäna sitt straff i Finland.

I genomförandelagen föreslås en bestämmelse som gäller fall där ett straff som påförts i en främmande stat ska få översändas till Finland för att verkställas utan tillstånd av Brottsförmyndighetens centralförvaltningsenhet. Förfarandet ska få tillämpas i de fall som avses i artikel 4.1 a och b. Förfarandet kommer således att få tillämpas alltid när den dömda är en finsk medborgare som bor i Finland och när det har bestämts att en finsk medborgare ska landsförvisas på grund av en dom. I övriga fall ska det krävas samtycke av Brottsförmyndighetens centralförvaltningsenhet. Det ska då avgöras särskilt för varje enskilt fall om överföringen är ändamålsenlig. Enligt den föreslagna bestämmelsen i genomförandelagen ska samtycke få ges

om verkställigheten av påföljden i Finland främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället med hänsyn till var den dömde är bosatt, den dömdes personliga förhållanden eller av särskilda skäl. Det är motiverat att ta in detta tilläggsvillkor i lagen i synnerhet med beaktande av det krav enligt punkt 6 som beskrivits ovan och enligt vilket aspekter för främjande av återanpassning till samhället ska beaktas när rambeslutet genomförs.

När det gäller utlännningar som är permanent bosatta i Finland är den valda lösningen i linje med 6 och 8 § i EU-utlänningslagen på så vis att enligt de paragraferna krävs det när en utlännning som är varaktigt bosatt i Finland anhåller om att få avtjäna straffet i Finland att det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att straffet avtjänas i Finland. I analogi med utlämningssituationer påverkas prövningen av om den dömde med hänsyn till hans eller hennes familjeband och övriga band till Finland har integrerats i så hög grad i det finländska samhället att det är ändamålsenligt att straffet verkställs i Finland.

I de fall där det handlar om att en vårdpåföljd som grundar sig på brott ska översändas till Finland för att verkställas ska justitieministeriet vara den myndighet som ger det samtycke som beskrivits i det föregående. På samma sätt som i andra fall som gäller vårdpåföljder ska justitieministeriet fatta sitt beslut på föredragning av Institutet för hälsa och välfärd.

Artikel 5. Översändande av domen och intyget. I artikeln ingår bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid framställningar om överföring av verkställigheten till en annan medlemsstat. Enligt punkt 1 ska domen, eller en bestyrkt kopia av den, tillsammans med intyget enligt det formulär som ingår som bilaga till rambeslutet översändas av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Originalet av domen, eller en bestyrkt kopia av den, och originalet av formuläret ska på begäran av

den verkställande staten översändas dit. All officiell kommunikation ska ske direkt mellan de nämnda myndigheterna. Enligt punkt 2 ska formuläret vara undertecknat av myndigheten i den utfärdande staten, vilken också ska intyga att dess innehåll är korrekt. Enligt punkt 3 är det tillåtet att översända en framställning om överföring till endast en verkställande stat åt gången. Enligt punkt 4 ska myndigheten i den utfärdande staten vid behov kontakta kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverket för att få information om den behöriga myndigheten i den verkställande staten, om myndigheten inte är känd av myndigheten i den utfärdande staten. Om en myndighet som tar emot en framställning om överföring inte är behörig att besluta om samtycke, ska den enligt punkt 5 på eget initiativ översända framställningen till den behöriga myndigheten i den verkställande staten och underrätta myndigheten i den utfärdande staten om detta.

Trots att det kan anses att artikeln som sådan är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt, föreslås det dock för att underlätta lagtillämpningen en bestämmelse om hur en framställning ska göras i anslutning till den paragraf som gäller förutsättningarna för att översända en framställning om överföring i genomförandelagen.

Artikel 6. Underrättelse till den dömda personen och dennes inställning. I artikeln finns bestämmelser om de överföringsfall där det krävs samtycke av den dömda personen och de överföringsfall som är oberoende av ett sådant samtycke, samt bestämmelser om hur den dömda personens inställning ska beaktas vid beslutsförfarandet. Enligt punkt 1 krävs den dömda personens samtycke i regel för att påföljden ska kunna överföras för att verkställas i en annan medlemsstat. Undantagen från huvudregeln nämns i punkt 2. De fall som beskrivs i leden a och b motsvarar de fall som avses i artikel 4.1 a och b, där också den verkställande staten är skyldig att godkänna överföringen av verkställigheten om inte någon av de vägransgrunder som anges i artikel 9 lämpar sig på fallet. Den dömda personens samtycke ska således inte krävas för det första när framställningen gäller överföring till den medlemsstat där den döm-

da personen är medborgare och där han eller hon bor (led a). Enligt led b föreligger ett fall oberoende av den dömda personens samtycke för det andra när framställningen översänds till den medlemsstat till vilken den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas efter sin frigivning på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen. Till skillnad från de fall som nämns i artikel 4.1 är enligt led c det tredje fall som är oberoende av den dömda personens samtycke ett sådant fall där framställningen om verkställighet översänds till den medlemsstat till vilken den dömda personen har flytt eller på annat sätt återvänt på grund av ett stundande straffrättsligt förfarande mot honom eller henne i den utfärdande staten eller efter en fällande dom i den utfärdande staten. En liknande bestämmelse finns i artikel 2 i tilläggsprotokollet till konventionen om överförande av dömda personer. I fall av det slag som beskrivs här måste grunden för att den dömda personen har tagit sig till den verkställande staten anknyta till ett brottmål som handläggs eller en dom som avkunnats i den dömande staten. Som exempel kan nämnas en situation där den dömda personen ber sig till den verkställande staten en kort tid efter det att han eller hon efter det att domen har avkunnats har frigetts från häktningen, dvs. frigetts för att vänta på att straffet ska verkställas. Det bör noteras att trots att den dömda personens samtycke då inte krävs för en överföring måste dock den verkställande staten ge sitt samtycke enligt artikel 4.

Enligt punkt 3 gäller i alla de fall där den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten att han eller hon ska ges tillfälle att muntligen eller skriftligen uttrycka sin inställning med anledning av framställningen om överföring. Om den utfärdande staten anser det nödvändigt på grund av den dömda personens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd, ska hans eller hennes juridiska ombud ges tillfälle att yttra sig. Den dömda personens uppfattning ska beaktas när det avgörs om en framställning om överföring ska göras. Den inställning som den dömda personen eventuellt uttrycker ska översändas till

den verkställande staten. Avsikten är att uppfattningen ska beaktas särskilt med hänsyn till artikel 4.4, dvs. när det bedöms om överföringen skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning och återanpassning till samhället. Om den dömda personen har framfört sin uppfattning muntligen, ska den utfärdande staten underrätta den verkställande staten skriftligen om detta.

Enligt punkt 4 ska den dömda personen underrättas om att den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har beslutat översända en framställning om överföring till den verkställande staten. Underrättelsen ska avfattas på det standardformulär för underrättelse som finns i bilaga II till rambeslutet och på ett språk som den dömda personen förstår. Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten när beslutet om översändande av en framställning om överföring fattas, ska formuläret översändas till den verkställande staten, som ska underrätta den dömda personen om detta.

I punkt 5 ingår ett tidsbestämt undantag för Polen när det gäller punkt 2 a. Den bestämmelsen ska inte tillämpas på Polen som utfärdande stat eller verkställande stat i de fall där domen har meddelats innan fem år har förflutit räknat från det datum då rambeslutet senast ska ha genomförts. Övergångsbestämmelsen innebär i praktiken att under övergångsperioden har Polen inte som verkställande stat skyldighet att godkänna sådana framställningar om överföring som översänts till Polen och som polska medborgare bosatta i Polen motsätter sig. Eftersom undantaget också omfattar fall där Polen är utfärdande stat kan landet inte heller i motsvarande fall översända framställningar om överföringar till andra medlemsstater. Polen får när som helst anmäla rådets generalsekretariat att landet inte längre kommer att använda sig av detta undantag.

I 3 § 2 punkten i samarbetslagen anges de fall där en påföljd som har bestämts i en främmande stat för närvarande får överföras för att verkställas i Finland oberoende av den dömdes samtycke. I 19 § 2 mom. i den lagen finns en bestämmelse med motsvarande innehåll när det gäller överföringar från Finland till en främmande stat. Bestämmelserna motsvarar avtalsförpliktelserna enligt kon-

ventionen om överförande av dömda personer och dess tilläggsprotokoll. Den person som föreslås bli överförd ska också alltid höras oavsett om det handlar om ett överföringsfall som är oberoende av den dömdes samtycke eller inte. I jämförelse med den gällande lagstiftningen är det en nyhet enligt artikel 6 att oberoende av den dömda personens samtycke kan en påföljd överföras för att verkställas också i den stat där den dömda personen bor, förutsatt att han eller hon är medborgare i den staten. Grunden för utvidgningen är framför allt en strävan att främja den dömda personens sociala rehabilitering och återanpassning till samhället och därigenom också minska risken för upprepade brott. Det har inte ansetts att dessa mål, oavsett om den dömda samtycker till att verkställigheten överförs eller inte, främjas av att den dömda avtjänar hela sitt straff i en stat till vilken han eller hon inte har nästan någon annan anknytning än det brott som begåtts där.

Bortsett från det undantag som tillåts för Polen får medlemsstaterna inte någon prövningsrätt när det gäller att uppfylla förpliktelserna enligt artikel 6. Artikel 6 kan också i övrigt beträffande förutsättningarna för samtycke anses vara tillräckligt detaljerad och noggrant avgränsad för att den ska kunna tillämpas direkt. I genomförandelagen föreslås dock en bestämmelse om hörande av den dömda. Principen för hörande ska gälla sådan den anges i förvaltningslagen (434/2003).

I lagen föreslås dessutom en bestämmelse om förfarandet för begäran om den dömdes samtycke. Samtycket ska ges till fängelsedirektören eller till den tjänsteman som är verkställighetsansvarig. Bortsett från vårdpåföljder finns en motsvarande bestämmelse i förordningen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (22/1987). Enligt 6 § i förordningen ges samtycket till fängelsedirektören eller den tjänsteman som länsstyrelsen förordnat därtill. I överföringsfall som gäller vårdpåföljder regleras frågan i mentalvårdslagen. Också när det gäller det rambeslut som nu ska genomföras kommer förfarandet i samband med vårdpåföljder som grundar sig på brott att bestämmas enligt mentalvårdslagen.

Av rättsskyddsskäl föreslås i genomförandelagen också en bestämmelse om möjligheten att överklaga beslut av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. I analogi med de fall som reglerats i samarbetslagen ska Helsingfors förvaltningsdomstol vara den instans som ska pröva överklagandet.

Artikel 7. Dubbel straffbarhet. I punkt 1 ingår en förteckning över de brott i fråga om vilka den verkställande staten ska erkänna domen utan att den har möjlighet att kontrollera om det föreligger dubbel straffbarhet, dvs. om den gärning för vilken straffet har dömts ut är straffbelagd enligt den verkställande statens lagstiftning. De 32 brott som nämns i förteckningen motsvarar förteckningen i artikel 2.2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Samma brottsförteckning ingår också i vissa andra rambeslut som gäller straffrättsligt samarbete. I analogi med bestämmelserna i de övriga rambesluten uppställs som ett tilläggsvillkor att brotten i den utfärdande staten kan leda till fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd under en längsta tid av minst tre år. Trots att brottsbeteckningarna i förteckningen inte till alla delar motsvarar kriminaliseringarna enligt strafflagen i Finland gäller de sådan verksamhet som är straffbelagd också enligt strafflagen i Finland. De lagbestämda brottsbeskrivningarna för varje särskilt brott varierar dock från en medlemsstat till en annan. I denna proposition har det inte ansetts vara ändamålsenligt att räkna upp brotten eller redogöra för vilka brott de motsvarar i lagstiftningen i Finland. Till denna del kan det hänvisas till regeringspropositionen om EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd, s. 28-29). Också för det rambeslut som nu behandlas är utgångspunkten i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande att den verkställande myndigheten inte ska utreda lagstiftningen i den utfärdande staten utan ska lita på den information som den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten har gett, nämligen att den gärning för vilken domen har meddelats ingår i brottsförteckningen. Den verkställande myndigheten ska endast få ingripa i de fall där det är klart att den gärningsbeskrivning som uppgetts inte kan motsvara ett brott i förteckningen.

Enligt punkt 2 ska rådet, efter att ha hört Europaparlamentet i enlighet med artikel 39.1 i fördraget om Europeiska unionen, enhälligt få beslut att lägga till andra brott i förteckningen i punkt 1. Behovet av att ändra förteckningen bedöms på grundval av den rapport som rådet erhåller i enlighet med artikel 29.5 i rambeslutet. Kommissionen ska utarbeta rapporten efter det att den har tagit emot medlemsstaternas information om de nationella bestämmelserna om genomförandet av rambeslutet. Bestämmelsen innebär att förteckningen inte kan utvidgas utan Finlands godkännande.

Enligt punkt 3 får den verkställande staten kräva dubbel straffbarhet när det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 1, dvs. att den gärning som påföljden grundar sig på är straffbar också enligt lagstiftningen i den verkställande staten.

I punkt 4 ingår en möjlighet att frånga den skyldighet som anges i punkt 1, nämligen skyldigheten att erkänna domen och verkställa straffet oberoende av kravet på dubbel straffbarhet. Enligt punkt 4 får varje medlemsstat när rambeslutet antas eller senare genom en förklaring till rådets generalsekretariat ange att den inte kommer att tillämpa punkt 1. En sådan förklaring får när som helst återkallas. Förklaringar och återkallanden av dessa ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Enligt 3 § 1 mom. 2 punkten i samarbetslagen står dubbel straffbarhet som villkor för att en påföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat ska kunna verkställas i Finland. Punkten ändrades när rambeslutet om en europeisk arresteringsorder genomfördes på så vis att det blev möjligt att verkställa en påföljd i Finland också när påföljden har bestämts för ett brott som avses i 3 § i EU-utlämningslagen. Lagändringen gjordes för det första med tanke på de fall där det har begärts att en finsk medborgare eller en utlänning som är varaktigt bosatt i Finland ska utlämnas för verkställigheten av ett straff, men utlämning har förvägrats eftersom den som begäran om utlämning gäller har uppgett att han eller hon önskar avtjäna sitt straff i Finland. Finland har då utifrån rambeslutet skyldighet att verkställa straffet i Finland när det handlar om ett s.k. listat brott för

vilket det strängaste straffet enligt lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten är fängelse i minst tre år. För det andra lämpar sig lagändringen för de fall där Finland har utlämnat en finsk medborgare eller en utlänning som är varaktigt bosatt i Finland till en annan EU-medlemsstat för att åtgärder för väckande av åtal ska kunna vidtas, men uppställt som villkor att det straff som eventuellt döms ut ska verkställas i Finland, om den som begärts bli utlämnad har uppgett att han eller hon önskar avtjäna straffet i Finland. Också då har Finland när det gäller listade brott på de tilläggsvillkor som nämns ovan skyldighet att i Finland verkställa det straff som eventuellt dömts ut för den utlämnade personen.

När det övervägs om kravet på dubbel straffbarhet ska slopas i vidare omfattning än för närvarande måste hänsyn tas framför allt till syftet med det samarbete som regleras i rambeslutet. Inom det straffrättsliga samarbetet mellan EU-medlemsstaterna har Finland allmänt taget förespråk för möjligheten att slopa kravet på dubbel straffbarhet vid listade brott. Den centrala grunden för detta är att ett system baserat på principen om ömsesidigt erkännande möjliggör samarbete mellan medlemsstater som har olika rättssystem utan att medlemsstaternas materiella strafflagstiftning måste harmoniseras. Modellen för listade brott inrymmer inte heller någon risk för att Finland förbinder sig att erkänna kriminaliseringar som är totalt främmande för landets rättssystem, eftersom brotten i förteckningen har kriminaliserats också i strafflagstiftningen i Finland, även om det förekommer skillnader i brottsbeskrivningarna. Ett slopande av dubbel straffbarhet har också sina fördelar när det gäller förfarandet, eftersom den verkställande myndigheten inte noggrant behöver pröva rekvisitet för den gärning som beskrivs i framställningen för att kunna bedöma om gärningen är ett brott enligt lagstiftningen i den berörda medlemsstaten. Också det uttryckliga syftet med det rambeslut som nu behandlas talar för att dubbel straffbarhet bör slopas. Det explicita syftet med rambeslutet är att underlätta den dömda personens återanpassning till samhället. Så som redogjorts tidigare är ett typiskt fall som regleras i rambeslutet ett fall där ett

straff har bestämts för en medborgare i den verkställande staten som bor i den staten och som i stort sett inte har någon annan anknytning till den utfärdande staten än det brott som begåtts där. Det kan främja möjligheterna till återanpassning till samhället för en finsk medborgare bosatt i Finland om straffet verkställs i Finland oberoende av om den gärning som ligger till grund för domen till alla delar uppfyller rekvisitet för straffbelagda gärningar enligt strafflagen i Finland. Det här kan dock inte få betyda att man i Finland blir tvungen att verkställa straff som dömts ut för kriminaliseringar som är fullständigt främmande för det finländska rättssystemet, eftersom gärningen i vilket fall som helst ska ingå i brottsförteckningen. På dessa grunder föreslås i denna proposition att Finland ska slopa kravet på dubbel straffbarhet i enlighet med huvudregeln i artikel 7.1 och därmed inte lämna någon sådan förklaring som avses i punkt 4.

Dubbel straffbarhet ska krävas för andra än listade brott. Exempelvis i EU-utlämningslagen används formuleringen att gärningen "utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden". Avsikten är att formuleringen ska täcka också s.k. nationellt avgränsade brott. Dubbel straffbarhet uppfylls således t.ex. om det handlar om ett skattebedrägeri som begåtts i den utfärdande staten och riktar sig mot den statens offentliga medel, förutsatt att gärningen under motsvarande förhållanden skulle utgöra skattebedrägeri eller någon annan straffbelagd gärning i Finland.

I synnerhet eftersom medlemsstaterna enligt artikel 7 medges prövningsrätt i fråga om huruvida de kräver dubbel straffbarhet också vid listade brott eller inte, föreslås i genomförandelagen en materiell bestämmelse om att vid listade brott ska det för verkställighet av straff som överförs till Finland inte krävas att det brott som låg till grund för straffet är straffbart också enligt finsk lag. Det föreslås också bli bestämt att vid andra än listade brott ska det för verkställighet krävas att den gärning som låg till grund för straffet utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden. I syfte att underlätta den dömdes

återanpassning till samhället kan det vara motiverat att bifalla framställningar om överföring också när det handlar om andra än listade brott som inte är straffbelagda enligt lagstiftningen i Finland. I praktiken kan det dock vara svårt att dra upp en gräns för när framställningar om överföring vid avsaknad av dubbel straffbarhet ska bifallas och när de inte ska bifallas. Dessutom är det problematiskt att verkställa straffet för ett brott som inte alls har kriminaliserats i Finland och att i förekommande fall anpassa påföljden så att den passar in i det finländska påföljdssystemet, eftersom straffet eller påföljden inte kan jämföras med det straff som i strafflagen i Finland föreskrivs för ett liknande brott. På dessa grunder föreslås i denna proposition att för andra än listade brott ska det för samtycke till en framställning om överföring krävas att gärningen enligt finsk lag är straffbar eller skulle vara straffbar om den hade begåtts under motsvarande förhållanden. Det här motsvarar också de lösningar som valts i genomförandelagarna för andra rambeslut om ömsesidigt erkännande.

Artikel 8. Erkännande av domen och verkställighet av påföljden. Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten erkänna en dom som har översänts i enlighet med artikel 4 och i enlighet med förfarandet i artikel 5 och omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder för verkställighet av påföljden, såvida inte denna myndighet beslutar att åberopa något av skälen för att vägra erkännande eller verkställighet enligt artikel 9.

I punkterna 2 och 3 regleras möjligheten att anpassa påföljden. I punkt 2 sägs att om påföljdens längd är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten anpassa påföljden. Påföljden får anpassas endast om påföljden överstiger det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den nationella lagstiftningen. Den anpassade påföljden får inte understiga det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens nationella lagstiftning. I 3 punkten sägs att om påföljdens art är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten anpassa påföljden så att den motsvarar ett straff eller en åtgärd

som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott. Ett sådant straff eller en sådan åtgärd ska så nära som möjligt motsvara den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten och påföljden får därför inte omvandlas till bötesstraff.

Enligt punkt 4 får den anpassade påföljden inte i förhållande till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som utdömts i den utfärdande staten.

I 7 § i samarbetslagen bestäms om fortsatt verkställighet i Finland av en frihetsberövande påföljd som har bestämts i en främmande stat. Enligt paragrafen ska justitieministeriet bestämma att påföljden ska verkställas som fängelsestraff och med iakttagande av vad som har bestämts i den främmande staten om påföljdens varaktighet. Fortsatt verkställighet är inte möjlig, om fängelsestraff till sin art är strängare än den påföljd som har bestämts i den främmande staten. Enligt samarbetslagen är det också möjligt att omvandla en påföljd. Enligt 8 § i samarbetslagen ska ärenden som gäller omvandling av påföljder handläggas vid Helsingfors tingsrätt. I 9 § bestäms uttryckligen med tanke på gärningar som avses i 3 § i EU-utlämningslagen om omvandling av frihetsberövande påföljder. Enligt paragrafen ska påföljden då omvandlas till det fängelsestraff som föreskrivs för ett brott som är så allvarligt att det motsvarar en sådan gärning. Fängelsestraffet får dock inte vara strängare än den påföljd som i den främmande staten har bestämts för brottet, även om denna påföljd är lindrigare än det minimistraff som föreskrivs för brottet i finsk lag.

Utgångspunkten för artikel 8 i det rambeslut som nu behandlas är att verkställigheten av den påföljd som bestämts i den utfärdande staten ska fortsätta utan ändringar. Enligt artikeln tillåts inte omvandling av straffet (*conversion*). Däremot tillåts anpassning (*adaptation*) i begränsad utsträckning så som beskrivits i det föregående. Om den påföljd som bestämts i den utfärdande staten överstiger det maximistraff som i finsk lag föreskrivs för ett liknande brott ska påföljden således få anpassas så att den blir lika lång som maximistraffet. Likheten prövas genom att det brott som avses i framställningen om överföring jämförs med den påföljd som i lagstift-

ningen i Finland föreskrivs för en motsvarande gärning. Till denna del kan bestämmelsen i rambeslutet anses vara tillräckligt detaljerad och noggrant avgränsad för att den ska kunna tillämpas direkt. I genomförandelagen föreslås dock en bestämmelse om den myndighet som ska besluta om anpassning. Enligt bestämmelsen ska Helsingfors tingsrätt besluta om anpassning i analogi med de fall som avses i samarbetslagen. Ett ärende som gäller anpassning kommer oftast att handläggas innan den dömde har överförts från den utfärdande staten till Finland. Det är därför mest ändamålsenligt att anpassningsärendena koncentreras till Helsingfors, där också Brottsförklaringsmyndighetens centralförvaltningsenhet finns och på vars framställning tingsrätten ska besluta om anpassning. Vid Helsingfors tingsrätt har man också erfarenhet av och sakkunskaper i fråga om anpassning av påföljder enligt samarbetslagen.

Med anledning av artikel 25, som beskrivs längre fram, ska förpliktelserna enligt rambeslutet i tillämpliga delar uppfyllas också i de fall som följer av artiklarna 4.6 och 5.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Därmed bör även artikel 8 vara tillämplig också när straff för gärningar som avses i 3 § i EU-utlämningslagen ska verkställas i Finland. Vad som i 9 § i samarbetslagen bestäms om anpassning av en påföljd får således inte leda till motstridighet med förpliktelserna enligt artikel 8 i rambeslutet. Eftersom anpassning av en påföljd inte är tillåtet enligt artikeln föreslås att den ändring av 9 § i samarbetslagen som gjorts i samband med EU-utlämningslagen ska utgå. Det föreslås dessutom att samarbetslagen ska kompletteras med en bestämmelse enligt vilken i fråga om samarbetet vid verkställigheten av fängelsestraff gäller vad som föreskrivs särskilt. Avsikten är att samarbetet i fortsättningen ska bestämmas enligt lagstiftningen om genomförandet av rambeslutet om överföring av dömda personer. Tillämpningen av samarbetslagens procedurbestämmelser mellan medlemsstaterna kommer därmed att begränsas till situationer där det handlar om att verkställa vårdpåföljder som grundar sig på brott. För att samarbete i anslutning till s.k. listade brott som nämns i 3 § i EU-utlämningslagen ska vara möjligt också när

det handlar om verkställighet av vårdpåföljder som grundar sig på brott föreslås dock inte att det tillägg som gjordes i 3 § 1 mom. 2 punkten i samarbetslagen i samband med att EU-utlämningslagen stiftades ska slopas, nämligen tillägget enligt vilket en påföljd som bestämts för ett listat brott får verkställas i Finland.

Artikel 9. Skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd. Artikeln innehåller en förteckning över vägransgrunder. Alla vägransgrunder som nämns i artikeln är beroende av prövning, dvs. den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden när en vägransgrund blir tillämplig. Enligt punkt 1 a är det tillåtet att vägra, om det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen och inte har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt. Intyget utgör en viktig del av det system som avses i rambeslutet. Intyget innehåller alla uppgifter som har relevans för verkställigheten. Verkställighet ska få vägras t.ex. om den gärning som avses i domen inte har specificerats tillräckligt. Enligt punkten ska det vara tillåtet att vägra också om den myndighet som gjort framställningen om överföring antecknat i intyget att gärningen är något av de listade brott som avses i artikel 7 och gärningen inte är straffbelagd i Finland och det av domen klart framgår att det inte kan handla om det listade brott som antecknats i intyget. I led b nämns som vägransgrund att de kriterier som anges i artikel 4.1 inte är uppfyllda.

Enligt led c är det tillåtet att vägra, om verkställighet av påföljden skulle strida mot principen om *ne bis in idem*. Bestämmelsen möjliggör vägran i de fall där det brott som avses i domen redan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut. Också andra instrument om ömsesidigt erkännande vid straffrättsligt samarbete innehåller bestämmelser om möjligheten att vägra med återopande av regeln om *ne bis in idem*. Med tanke på samarbetets karaktär finns det i rambeslutet om bötesstraff en motsvarande bestämmelse som står nära det rambeslut som nu behandlas. Enligt den bestämmelsen uppställs som ett

ytterligare villkor för tillämpning av *ne bis in idem*-vägransgrunden att när den dömda personen har dömts för samma gärningar i en annan stat än den utfärdande eller den verkställande staten, krävs det för tillämpning av *ne bis in idem*-vägransgrunden att beslutet har verkställts. Trots att något motsvarande ytterligare villkor inte ingår i det rambeslut som nu behandlas, bör vid övervägning av tillämpningen av vägransgrunden i de fall där domen har meddelats i någon annan stat än den stat som gjort framställningen om verkställighet eller den stat som tagit emot framställningen avseende fästas vid om straffet har verkställts eller om det över huvud taget kan verkställas. Syftet med bestämmelsen är uttryckligen att förhindra att den dömde tvingas avtjäna straff två gånger för samma gärning. Tillämpningen av regeln om *ne bis in idem* får dock inte leda till att straffansvaret undgås. Detta är tänkbart om domen har meddelats t.ex. i en stat utanför EU med vilken Finland eller den stat som gjort framställningen inte har något giltigt avtal om överföring av verkställighet eller något annat motsvarande arrangemang för detta. Regeln om *ne bis in idem* bör således inte tillämpas om det finns grundad anledning att anta att det inte kommer att gå att verkställa ett annat straff för samma gärning.

På det hela taget måste tillämpningen av *ne bis in idem*-vägransgrunden bedömas från fall till fall. Utöver det som nämnts ovan finns det undantag från den s.k. negativa rättskraftsverkningen av en dom som avkunnats i en främmande stat också i Schengenkonventionen (artikel 55) och t.ex. i 1 kap. 13 § i strafflagen. Det innebär att grunden för förvägrande inte heller ska vara ovillkorlig när det gäller verkställighetsskedet. Med anledning av mångfalden tillämpningssituationer som eventuellt kommer att aktualiseras är det inte heller annars befogat att ge bestämmelsen i rambeslutet en mera detaljerad form.

Den vägransgrund som nämns i led d gör det möjligt att vägra verkställa på grundval av avsaknad av dubbel straffbarhet. Om medlemsstaten inte har lämnat någon förklaring enligt artikel 7.4, är det tillåtet att vägra endast i de fall där domen har meddelats för något annat än ett av de brott som nämns i ar-

tikel 7.1. En medlemsstat som har lämnat en förklaring enligt artikel 7.3 om att den inte kommer att tillämpa punkt 1 kan i samtliga fall vägra verkställa på grundval av att dubbel straffbarhet saknas. Vid brott som gäller skatte-, tull- och valutaavgifter får dock verkställighet av domen inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning. I enlighet med det som anförts ovan är det inte meningen att Finland ska lämna någon förklaring enligt artikel 7.3 om krav på dubbel straffbarhet vid listade brott. Vägransgrunden med anledning av avsaknad av dubbel straffbarhet blir därmed aktuell endast när en påföljd har bestämts för något annat än ett listat brott. I enlighet med det som beskrivits tidigare föreslås i denna proposition att vid andra än listade brott ska dubbel straffbarhet utan undantag krävas för att en framställning om överföring av verkställigheten ska bifallas. Det innebär i praktiken att om det inte handlar om ett listat brott, är vägransgrunden med avseende på avsaknad av dubbel straffbarhet ovillkorlig. Det behövs dock inte nödvändigtvis någon separat bestämmelse om vägransgrunden, eftersom det så som beskrivits i det föregående krävs dubbel straffbarhet vid andra än listade brott för att en påföljd ska verkställas i Finland. Inte heller i t.ex. EU-utlämningslagen har avsaknad av dubbel straffbarhet angetts som en vägransgrund, utan den har tagits in i den bestämmelse som gäller allmänna förutsättningar för utlämning.

I led e nämns som vägransgrund att verkställighet av påföljden har preskriberats enligt den verkställande statens lagstiftning. I 8 kap. 10 § i strafflagen finns bestämmelser om preskribering av verkställigheten av ett fängelsestraff.

Enligt led f är det tillåtet att vägra, om det enligt lagen i den verkställande staten föreligger immunitet som gör det omöjligt att verkställa påföljden. Sådana fall som avses i bestämmelsen kommer sannolikt att vara uppenbart sällsynta. Det kan då handla t.ex. om att verkställigheten av en dom gäller en di-

plomatisk representant för en främmande stat. Trots att vägransgrunden är beroende av prövning kan skyldigheten att åberopa den grunda sig på någon annan internationell förpliktelse, så som i exempelfallet Wienkonventionen (FördrS 4/1970) som gäller diplomatiska relationer.

Enligt led g är det tillåtet att vägra, om påföljden har ådömts en person som enligt lagen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser. I genomförandelagen för rambeslutet om bötesstraff ingår en bestämmelse enligt vilken det i lagen i fråga om straffrättsliga rambeslut dock inte föreslås någon ovillkorlig grund för förvägrande trots att grunden kommer att tillämpas nästan utan undantag, eftersom åldersgränsen för straffrättsligt ansvar är en av de grundläggande principerna för det finländska straffrättsliga systemet. Sannolikt kommer det att vara uppenbart sällsynt att en påföljd som bestämts för någon som inte har fyllt 15 år ska verkställas i Finland. Det kan trots allt förekomma fall av det slaget och också fall där den dömde har begått brottet innan han eller hon hade fyllt 15 år men hade överskridit åldersgränsen för straffrättsligt ansvar när domen vunnit laga kraft och önskar komma till Finland för att avtjäna straffet, där också hans eller hennes familj är bosatt. I sådana fall bör det vara möjligt att bifalla en framställning om överföring av verkställigheten. Med tanke på återanpassningen till samhället är det ett sämre alternativ än detta att den dömde blir tvungen att avtjäna straffet i en främmande stat till vilken han eller hon inte har några familjeband eller andra sociala band och där han eller hon inte heller annars ämnar bo efter att ha blivit frigiven från fängelset. Om det blir aktuellt att överväga möjligheten att tillämpa den vägransgrund som gäller åldersgränsen för straffrättsligt ansvar bör man genom förhandling med myndigheten i den utfärdande staten försöka nå en lösning som gör det möjligt för den dömde att återvända till Finland. Han eller hon kan då bli föremål för barnskyddsåtgärder enligt lagstiftningen i Finland. Verksställigheten av straffet bör vägras först när myndigheten i den utfärdande staten anser att

barnskyddsåtgärder inte är tillräckliga i det aktuella fallet.

Enligt led h ska det vara möjligt att vägra verkställa om mindre än sex månader av påföljden återstår att avtjäna vid den tidpunkt när domen tas emot av den behöriga myndigheten i den verkställande staten. Syftet med bestämmelsen har varit att tillåta vägran att tillmötesgå framställningar om verkställighet av korta fängelsestraff i synnerhet eftersom det inte är förnuftigt att överföra straffet om det för själva beslutsförandet behövs nästan lika mycket tid som den tid som återstår att avtjäna av straffet. Också i artikel 3.1 c i konventionen om överförande av dömda personer uppställs som villkor för överföring av verkställigheten att det i regel ska återstå minst sex månader att avtjäna av straffet.

Led i gäller s.k. utevarodomar. Bestämmelsen har ändrats genom rambeslutet av den 26 februari 2009 om ändring av rambeslutet 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen (det s.k. in abstentia-rambeslutet). Artikel 5 i in abstentia-rambeslutet rör det rambeslut som nu behandlas. Enligt den är det tillåtet att vägra, om den dömda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen, om det inte i intyget anges att personen i enlighet med ytterligare processuella krav i den utfärdande statens nationella lagstiftning i god tid kallats personligen och därigenom underrättats om tid och plats för den förhandling som ledde till domen eller på annat sätt faktiskt officiellt underrättades om tid och plats för förhandlingen, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen. Ett ytterligare villkor är att den dömda personen underrättades om att ett beslut kunde meddelas trots hans eller hennes utevaro. Vägransgrunden får inte heller åberopa om den dömda personen i vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt ett av personen själv eller staten utsett juridiskt ombud att försvara honom eller

henne vid förhandlingen och faktiskt också försvarades av ombudet. Det är inte heller tillåtet att vägra verkställa, om den dömda personen efter att ha delgivits domen och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande uttryckligen förklarat att han eller hon inte bestrider beslutet eller inte begärt förnyad prövning eller överklagat inom den tillämpliga tidsramen. I bestämmelsen förutsätts också att överklagandet ger möjlighet att delta och få själva saksfrågan, inklusive nytt bevismaterial, prövad på nytt. Detta ska dessutom kunna leda till att den ursprungliga domen upphävs.

Med hänsyn till att möjligheten att vägra i samband med utevarofall inte kommer att bestämmas enligt det rambeslut som föreslås bli genomfört genom denna proposition utan enligt in abstentia-rambeslutet, föreslås i 1 § i genomförandelagen ett moment där det sägs att artikel 5 i in abstentia-rambeslutet ska gälla som lag. Vid genomförandet av in abstentia-rambeslutet (RP 110/2010 rd) fogades bestämmelser med liknande innehåll till lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007) och till lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (222/2008).

Som en vägransgrund nämns i led j ett fall där den utfärdande staten har vägrat samtycka till att den dömda personen i den verkställande staten ska kunna åtalas eller dömas för något annat brott, som begicks före överföringen, än det brott för vilket personen överförts. Bestämmelserna om denna s.k. specialitetsbestämmelse och tillståndsförandet i anslutning till den ingår i artikel 18 som beskrivs längre fram.

Enligt led k är det tillåtet att vägra när den påföljd som ådömts den dömda personen omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som, trots artikel 8.3, inte kan verkställas av den verkställande staten i enlighet med dess rättssystem eller hälso-

och sjukvårdssystem. Enligt det som redogjorts i det föregående är det enligt den gällande lagstiftningen i Finland möjligt att i Finland verkställa en vårdpåföljd som ådömts i en främmande stat. Till denna del förekommer det dock betydande skillnader mellan systemen i EU-medlemsstaterna. Det är motiverat att bevara möjligheten att vägra verkställa i sådana fall där den vårdpåföljd som framställningen om verkställighet gäller är oförenlig med vårdåtgärderna enligt det finländska hälsovårdssystemet.

Som en vägransgrund nämns i led 1 att domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del på dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium. I punkt 2 ingår en bestämmelse som avgränsar den vägransgrunden. Enligt punkt 2 ska ett beslut enligt punkt 1 1 som rör brott som delvis har begåtts på den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium få fattas av den behöriga myndigheten endast i exceptionella fall där de specifika omständigheterna i varje enskilt fall ska beaktas och där särskild hänsyn ska tas till om brottet till stor eller väsentlig del har begåtts i den utfärdande staten. Den exceptionella karaktären hos vägransgrunden med avseende på territorialitet betonas också i punkt 21 i ingressen. Enligt punkten bör vägransgrunden tillämpas endast i undantagsfall och med utgångspunkt att i största möjliga omfattning samarbeta med beaktande av syftet med rambeslutet. Alla beslut bör fattas utifrån en analys från fall till fall och samråd mellan de berörda medlemsstaterna.

I punkt 3 åläggs den verkställande staten skyldighet att höra den dömande staten innan den återoppar de vägransgrunder som avses i punkt 1 a, b, c, i, k och l.

På det hela taget bör de vägransgrunder som nämns i artikel 9 anses vara tillräckligt noggrant avgränsade och detaljerade för att de ska kunna tillämpas direkt. För att flexibiliteten i varje enskilt fall ska bevaras föreslås inte heller att vägransgrunderna ska ändras så att de blir ovillkorliga. Med undantag för hänvisningsbestämmelsen om utevarodomar och bestämmelsen om dubbel straffbarhet som förutsättning för verkställighet vid andra

än listade brott föreslås således inte några materiella bestämmelser om vägransgrunderna i genomförandelagen.

Artikel 10. Delvis erkännande och verkställighet. Enligt artikeln kan den utfärdande staten och den verkställande staten komma överens om delvis erkännande av ett straff. Syftet med bestämmelsen är att täcka i synnerhet de fall där straff har ådömts för flera brott av vilka något är förenat med ett skäl att vägra verkställa det. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får då samtycka till att straffet verkställs delvis, dvs. till den del det har ådömts för ett brott där det inte går att vägra verkställa det ådömda straffet. De behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten ska i varje enskilt fall få komma överens om delvis erkännande och verkställighet av en påföljd och om villkoren för detta. Delvis verkställighet får inte leda till att påföljden blir strängare. Om en sådan överenskommelse saknas, ska framställningen dras tillbaka.

I samarbetslagen finns inte någon bestämmelse om delvis överföring av verkställigheten av ett straff. I samband med stiftandet av EU-utlämningslagen fogades vid lagutskottsbehandlingen en ny 9 b § till 31 kap. i rättegångsbalken. Enligt den paragrafen kan en lagakraftvunnen brottmålsdom återbrytas om en person har begärts utlämnad till Finland för att ett med stöd av 7 kap. i strafflagen utdömt gemensamt fängelsestraff ska verkställas och utlämning inte är möjlig för alla de brott som ingår i det gemensamma fängelsestraffet eller om samtycke inte ges i fråga om något av brotten. Högsta domstolen ska då bestämma straffen separat för de brott för vilka personen utlämnas och för de övriga brotten. Straffen får inte sammanlagt vara strängare än det ursprungliga gemensamma fängelsestraffet. Det har visat sig att bestämmelsen behövs i praktiken.

Vid tillämpningen av samarbetslagen har det veterligen inte förekommit några fall där det funnits behov av att i Finland delvis verkställa ett straff som bestämts i en främmande stat eller vice versa. Om ett sådant fall dock uppkommer när rambeslutet tillämpas, kommer det med stöd av artikel 10 att vara möjligt att överväga möjligheten att verkställa straffet delvis. För detta krävs att den utfär-

dande staten kan fastställa vilken del av straffet den föreslår ska bli överförd. Om Finland är den utfärdande staten kan straffet inte utan en liknande bestämmelse som i 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken spjälkas upp i de fall där ett gemensamt fängelsestraff har bestämts. För att verkställigheten ska kunna överföras också när villkoren för överföring inte uppfylls för alla de brott som lett till gemensamt fängelsestraff eller när överföring har vägrats för något av brotten föreslås att 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken ska kompletteras med en bestämmelse enligt vilken det i analogi med den gällande paragrafen ska vara möjligt att återbryta en lagakraftvunnen dom och bestämma ett separat straff också för de brott där det utdömda straffet överförs för att verkställas. I genomförandelagen föreslås dessutom en bestämmelse om att i de fall där det har beslutats att ett straff på grundval av 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken ska överföras för att verkställas i en annan medlemsstat, ska det inte längre vara möjligt att i Finland i ett senare skede verkställa det separata straff som avskilts från det gemensamma fängelsestraffet och vars verkställighet inte har överförts. Det är inte förenligt med syftet med överföringen av verkställigheten av straffet, nämligen återanpassningen till samhället, att den dömden efter att ha avtjänat det överförda straffet i den verkställande staten måste återvända till den utfärdande staten för att avtjäna en del av det ursprungliga straffet.

Artikel 11. Uppskjutande av erkännande av domen. Artikelns innehåller en bestämmelse om möjligheten att skjuta upp erkännandet av en dom med anledning av ofullständiga uppgifter. Som skäl för uppskjutande nämns i punkt 1 att det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen. Då får erkännandet av domen skjutas upp i den verkställande staten till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den verkställande staten bestämt.

Artikelns är tillräckligt exakt för att den ska kunna tillämpas direkt utan någon separat materiell bestämmelse.

Artikel 12. Beslut om verkställighet av påföljden och tidsfrister. I punkt 1 åläggs den behöriga myndigheten i den verkställande staten att så snart som möjligt besluta om den

ska samtycka till framställningen om överföring och underrätta den utfärdande staten om detta och om ett eventuellt anpassningsbeslut. Det slutgiltiga beslutet ska fattas inom 90 dagar från mottagandet av domen och intyget, om det inte finns skäl för uppskjutande enligt artikel 11 eller artikel 23.3.

I punkt 3 ingår en bestämmelse om de fall där den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte kan hålla tidsfristen i punkt 2. Tidsfristen får överskridas endast i undantagsfall och den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska utan dröjsmål underrättas och informeras om skälen till förseningen och den tid som uppskattningsvis behövs för att det slutgiltiga beslutet ska fattas. Underrättelsen kan göras på vilket sätt som helst.

Artikelns är tillräckligt exakt för att den ska kunna tillämpas direkt utan någon separat materiell bestämmelse.

Artikel 13. Återkallande av intyget. Enligt artikelns får den utfärdande staten återkalla intyget, dvs. dra tillbaka framställningen om överföring, tills verkställigheten av påföljden börjar. Skälen till återkallandet ska uppges. Den verkställande staten får inte längre verkställa påföljden efter återkallandet.

Artikelns förutsätter inte någon preciserande reglering i genomförandelagen.

Artikel 14. Provisoriskt anhållande. Enligt artikelns får den verkställande staten besluta att provisoriskt anhålla den dömda personen för att säkerställa att han eller hon stannar kvar i den verkställande staten i avvaktan på ett beslut om samtycke till framställningen om överföring. Det krävs då att den utfärdande staten begär att personen ska anhållas. Beslutet om provisoriskt anhållande kan fattas innan framställningen om överföring har anlänt eller beslutet om samtycke till framställningen har fattats. Anhållandet får inte leda till att påföljden förlängs.

I 5 a-5 d § i samarbetslagen finns bestämmelser om provisoriskt tagande i förvar. Enligt 5 a § får den dömden på begäran av den stat där påföljden bestämts tas i förvar för att verkställigheten ska säkras. En sådan framställning får göras direkt till en anhållningsberättigad tjänsteman. Tingsrätten på den ort där den dömden förvaras samt den behöriga åklagaren och justitieministeriet ska utan dröjsmål underrättas om att den dömden tagits

i förvar. Enligt 5 b § tar tingsrätten upp ärendet till behandling i den ordning som gäller för behandling av häktningsyrkanden och beslutar om huruvida beslutet om tagande i förvar ska förbli i kraft. Tingsrätten underrättar justitieministeriet om sitt beslut. Enligt 5 c § ska justitieministeriet förordna att den som tagits i förvar omedelbart ska frigges, om ministeriet anser att det finns hinder mot att verkställa en påföljd. Den som tagits i förvar ska frigges också om inte begäran om verkställighet och därtill hörande handlingar har tagits emot inom 40 dagar från det att personen togs i förvar eller senast då den sammanräknade tiden för frihetsberövandet i Finland och i den stat där påföljden har bestämts motsvarar den tid som den dömda skulle ha varit berövad friheten om verkställigheten av påföljden hade skett i den främmande staten. I paragrafen finns också en bestämmelse om hur tiden för frihetsberövandet ska avräknas från den påföljd som ska verkställas. Enligt 5 d § ska det vara möjligt att meddela reseförbud i stället för att ta i förvar. På villkoren för tagande i förvar och meddelande av reseförbud och på förfarandet för dem tillämpas tvångsmedelslagen i tillämpliga delar. Det innebär bl.a. att ett beslut av tingsrätten inte får överklagas särskilt genom besvär. Klagan över beslutet får dock anföras utan tidsfrist.

I genomförandelagen bör också tas in bestämmelser om provisoriskt anhållande enligt artikel 14. I genomförandelagen föreslås därför sådana bestämmelser om provisoriskt tagande i förvar som motsvarar 5 a—5 c § i samarbetslagen. Med beaktande av att beslutsfattandet i de fall som avses i rambeslutet kommer att koncentreras till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet föreslås dock att den enheten ska vara den behöriga myndigheten i de fall som motsvarar 5 c § i samarbetslagen.

Artikel 15. Överförande av dömda personer. Artikel 15 innehåller bestämmelser om förfarandet för hur den dömda personen ska överföras till den verkställande staten efter det att framställningen om överföring har bifallits. I punkt 1 bestäms om en situation där den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten. Han eller hon ska då överföras till den verkställande staten vid en tidpunkt som de behöriga myndigheterna i den utfär-

dande och den verkställande staten kommer överens om, dock senast 30 dagar efter det att den verkställande staten har fattat det slutgiltiga beslutet om att erkänna domen och verkställa påföljden. I punkt 2 bestäms om de situationer då tidsfristen inte kan hållas. Om oförutsedda omständigheter hindrar att den dömda personen överförs inom den tidsfrist som anges i punkt 1, ska överförandet ske så snart omständigheterna inte längre föreligger. I fall av detta slag ska myndigheterna omedelbart kontakta varandra och komma överens om en ny tidpunkt för överföringen. Överföringen ska äga rum inom tio dagar från och med den nya tidpunkt som överenskommits.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt exakt och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 16. Transitering. Enligt punkt 1 ska varje medlemsstat, i enlighet med nationell rätt, tillåta transitering genom sitt territorium av en dömd person som överförs till den verkställande staten. Det förutsätts då att den utfärdande staten till den medlemsstat från vilken tillstånd till transitering begärs (nedan transiteringsstaten) har översänt en kopia av det intyg som avses i artikel 4 tillsammans med framställningen om transitering. Framställningen om transitering och formuläret får överföras på valfritt sätt, under förutsättning att det lämnar en skriftlig uppteckning. Den utfärdande staten ska på transiteringsstatens begäran tillhandhålla en översättning av intyget till ett språk som transiteringsstaten godkänner.

Enligt punkt 2 ska transiteringsstaten informera den utfärdande staten om den inte kan garantera att den dömda personen inte kommer att lagföras eller, med undantag för vad som föreskrivs i punkt 1, kvarhållas eller på annat sätt få sin frihet inskränkt på dess territorium för ett brott som begicks eller en påföljd som dömts ut före hans eller hennes utresa från den utfärdande statens territorium. I detta fall kan den utfärdande staten återkalla sin begäran. I punkt 3 finns en bestämmelse om transiteringsstatens skyldighet att med prioritet fatta beslut med anledning av framställningen om transitering och att informera om det senast en vecka efter mottagandet av framställningen. Ett sådant beslut kan skjutas

upp till dess att översättningen har översänts till transiteringsstaten.

Enligt punkt 4 får transiteringsstaten hålla den dömda personen i förvar endast under den tid som krävs för transitering genom dess territorium. I punkt 5 ingår en bestämmelse om transport med flyg utan planerad mellanlandning. Då krävs ingen framställning om transitering. Om en oplanerad mellanlandning görs, ska emellertid den utfärdande staten lämna de uppgifter som avses i punkt 1 inom 72 timmar.

Enligt 23 § i samarbetslagen kan justitieministeriet tillåta att den som inte är finsk medborgare och ska överföras från en främmande stat till en annan för att avtjäna en påföljd, får transiteras genom Finland. Bestämmelser om transitering finns också i lagstiftningen om utlämning på grundval av brott (69 § i EU-utlämningslagen, 33 § i allmänna utlämningslagen).

Enligt artikel 19 ska beslut om transitering fattas enligt lagen i transiteringsstaten. Efter det att lagstiftningen om genomförandet av det rambeslut som nu behandlas har trätt i kraft kommer samarbetet för överföring av dömda personer mellan Finland och de övriga EU-medlemsstaterna, bortsett från vårdpåföljder, att bestämmas enbart enligt den lagstiftningen och således inte längre utifrån samarbetslagen, vilket innebär att bestämmelser om transitering måste tas in i genomförandelagen. I lagen föreslås en bestämmelse enligt vilken justitieministeriet ska vara den myndighet som beslutar om transiteringen. Om den som avses bli transporterad via Finland är finsk medborgare, ska det för beviljande av tillstånd krävas att det enligt rambeslutet och genomförandelagen är möjligt att överföra den dömda till den aktuella medlemsstaten. Också vid utlämningar mellan EU-medlemsstaterna har det för transport av en finsk medborgare via Finland uppställts samma villkor som för att han eller hon ska utlämnas från Finland och är justitieministeriet den myndighet som beslutar om transiteringen.

När det handlar om transitering vid utlämning på grundval av en europeisk arresteringsorder krävs dessutom att det för transport av en finsk medborgare via Finland uppställs samma villkor för möjligheten att av-

tjäna straffet i Finland som när en framställning om utlämning av en finsk medborgare bifalls (69 § 3 mom. i EU-utlämningslagen). Sådana villkor kan inte uppställas i det fall som nu behandlas, eftersom det enligt rambeslutet gäller att den verkställande staten inte ens i regelmässiga fall har rätt att kräva att en av dess medborgare som dömts i en annan medlemsstat ska överföras till den verkställande staten, utan det är alltid den utfärdande staten som ska överväga om en framställning om överföring ska göras.

Det kan på det hela taget bedömas att framställningar om transitering av finska medborgare kommer att vara uppenbart sällsynta, eftersom de personer som transporterarna gäller i de fall som avses i rambeslutet i allmänhet är medborgare i den verkställande staten och bosatta där.

Artikel 17. Lag som reglerar verkställigheten. Enligt artikeln bestäms verkställigheten av en påföljd enligt lagen i den verkställande staten. Enligt punkt 1 ska myndigheterna i den verkställande staten, om inte annat följer av punkterna 2 och 3, ha behörighet att besluta om genomförandet av verkställigheten och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning. Enligt punkt 2 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten från den frihetsberövande påföljden dra av den tid som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad i anledning av det brott som låg till grund för domen. Enligt punkt 3 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten på begäran underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om tillämpliga bestämmelser om förtida eller villkorlig frigivning. Den utfärdande staten kan samtycka till att tillämpa sådana bestämmelser eller återkalla sin framställning. Enligt punkt 4 ska medlemsstaterna få fastställa att de vid beslut om förtida eller villkorlig frigivning får ta hänsyn till de bestämmelser i nationell lagstiftning som den utfärdande staten angivit enligt vilka personen är berättigad till villkorlig frigivning vid en viss tidpunkt.

Också den gällande regleringen vid fall av överföring av dömda personer utgår från att lagstiftningen i den verkställande staten ska tillämpas på verkställigheten, villkorlig fri-

givning medräknad. Enligt 14 § i genomförandelagen ska vid överföringar till Finland iakttas vad som i Finland föreskrivs om verkställighet av lagakraftvunna domar.

Bestämmelserna i artikel 17.1—17.3 bör anses vara tillräckligt exakta för att de ska kunna tillämpas direkt utan någon materiell reglering i den nationella lagen. Det bör dock övervägas om det i lagen bör tas in en möjlighet enligt punkt 4, dvs. att när Finland är verkställande stat ska det enligt lagen gälla att vid beslut om villkorlig frigivning ska den utfärdande statens lagstiftning kunna beaktas i fråga om frigivningstidpunkten. Det är inte meningen att punkt 4 ska ändra på utgångspunkten att beslutet om villkorlig frigivning ska fattas enligt lagstiftningen i den verkställande staten. Avsikten har bara varit att skapa en viss smidighet med tanke på sådana fall där bestämmelserna om villkorlig frigivning varierar betydligt från varandra i den utfärdande staten och i den verkställande staten. Om det enligt lagstiftningen i den verkställande staten t.ex. förhåller sig så att den verkställande myndigheten ska pröva tidpunkten för villkorlig frigivning, kan det då också beaktas när personen skulle ha blivit villkorlig frigiven i den dömande staten. I internationell jämförelse möjliggör lagstiftningen i Finland villkorlig frigivning tidigare än i de flesta andra europeiska stater. Det kan därför antas att det inte kommer att förekomma några sådana situationer där tiden för frigivning av en person förlängs betydligt på grund av överföringen till Finland. I genomförandelagen föreslås därför inte någon bestämmelse som motsvarar punkt 4, vilket medför att verkställigheten av en påföljd alltid kommer att bestämmas enligt lagstiftningen i Finland. För tydlighetens skull föreslås en bestämmelse om detta i genomförandelagen.

Artikel 18. *Specialitetsbestämmelse.* Artikeln innehåller bestämmelser om den s.k. specialitetsbestämmelsen. Enligt punkt 1 är huvudregeln att en person som överförs till den verkställande staten enligt rambeslutet inte får åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överföringen, än det brott för vilket personen överförs. I punkt 2 förtecknas undantagen från förbudet i punkt 1. Som det första undantaget nämns att personen har haft

möjlighet att lämna territoriet i den verkställande staten men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till detta territorium efter att ha lämnat det (led a). Det andra undantaget är att brottet inte kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd (led b). För det tredje får den dömda personen åtalas för andra brott, om det straffrättsliga förfarandet inte föranleder tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks (led c). Det fjärde undantaget är att den dömda personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, särskilt ett bötesstraff eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten (led d). För det femte viker skyddet enligt specialitetsbestämmelsen undan när den dömda personen har samtyckt till överföringen (led e). Enligt led f är det sjätte undantaget att den dömda personen efter överföringen uttryckligen har avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överföringen. Avståendet ska göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den verkställande staten och protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståendet ska inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Personen ska i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde. För det sjunde får den dömda personen åtalas för andra brott, om den utfärdande staten ger sitt samtycke i enlighet med punkt 3. I punkt 3 finns bestämmelser om förfarandet för att få ett tillstånd. En framställan ska översändas till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, och framställan ska åtföljas av de uppgifter som anges i artikel 8.1 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och en översättning enligt artikel 8.2 i det rambeslutet. Tillstånd ska ges om det föreligger skyldighet att överlämna personen. Beslutet ska fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits. I de situationer som anges i artikel 5 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder måste de garantier som föreskrivs i den artikeln lämnas av den utfärdande staten.

I samarbetslagen finns inte någon bestämmelse om specialitetsbestämmelsen. I artikel

3.4 i tilläggsprotokollet till konventionen om överförande av dömda personer bestäms om specialitetsbestämmelsen. Artikeln gäller överföring av dömda personer som ska utvisas och då uttryckligen överföring oberoende av deras samtycke.

Bestämmelserna om specialitetsbestämmelsen i artikel 18 kan i övrigt anses vara tillräckligt exakta för att de ska kunna tillämpas direkt bortsett från när det handlar om förfarandet för erhållande av den dömda personens samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen. En sådan situation kan bli aktuell om det uppdragas behov av att åtala en person som överförs från en annan medlemsstat till Finland för något annat brott än det brott som legat till grund för det straff för vars verkställighet personen har överförts eller behov av att verkställa ett straff för ett annat brott. Så som beskrivits i det föregående förutsätts det enligt led f att samtycket ska ges den rättsliga myndigheten. I 50 och 58 § i EU-utlämningslagen finns bestämmelser om specialitetsbestämmelsen och om undantag från den. I synnerhet den bestämmelse i 58 § där det uppställs villkor för att den som har utlämnats från en annan medlemsstat till Finland ska få åtalas för något annat brott än för de brott som nämns i arresteringsordern påminner om det fall som nu behandlas. Enligt 2 mom. 6 punkten i den paragrafen är det tillåtet att åtala den utlämnande för andra brott, om den utlämnande efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa skyddet enligt specialitetsbestämmelsen. Enligt punkten ska avstående göras inför tingsrätten i enlighet med 29 § i samma lag. En liknande bestämmelse föreslås i genomförandelagen för det rambeslut som nu ska genomföras. Det föreslås dock inte att behörigheten ska begränsas till vissa tingsrätter, utan det ändamålsenligaste är att samtycke kan göras inför den tingsrätt inom vars domkrets den dömda avtjänar fängelsestraff eller det annars anses lämpligt att samtycket tas emot. Det att frågan om samtycke kan handläggas i den tingsrätt som är närmast den ort där den dömda personen befinner sig är en lösning som fungerar i praktiken. Enbart mottagande av den dömdes samtycke är inte heller förenat med någon sådan EU-rättslig bedömning som kan anses förutsätta att behörighe-

ten koncentreras på samma sätt som enligt genomförandelagarna för andra rambeslut om ömsidigt erkännande.

Det föreslås också att till genomförandelagen fogas en bestämmelse om vilken myndighet som ska begära samtycke av en annan stat till undantag från specialitetsbestämmelsen i de fall som avses i artikel 18.2 g i rambeslutet. Eftersom det oftast kommer att vara fråga om att begära samtycke för att få åtala en person som har överförts till Finland i ett mål som har väckts i Finland, ska åklagaren framställa begäran. Begäran om samtycke till verkställighet av fängelsestraff kan också framställas av Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller, i ärenden som gäller vårdpåföljder, av justitieministeriet. Det kan dock antas att framställningar av det slaget kommer att vara sällsynta.

I genomförandelagen föreslås också en bestämmelse om de fall där Finland är den utfärdande staten och myndigheterna i Finland får ta emot en begäran om tillstånd att i den verkställande staten få åtala den dömda för andra brott än det brott som legat till grund för domen. Beslut om beviljande av tillstånd ska då fattas av Helsingfors tingsrätt på fördragning av åklagaren. I enlighet med det som anförts ovan är beviljande av tillstånd bundet till de villkor för utlämning som anges i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Det är därför motiverat att tillståndet beviljas av samma myndighet som den myndighet som har behörighet att besluta om utlämning till en annan EU-medlemsstat. Till skillnad från det som gäller enligt EU-utlämningslagen kommer beviljandet av tillstånd att koncentreras till Helsingfors tingsrätt. Det kan antas att antalet fall kommer att vara få, och när tillstånd efterfrågas har den dömda redan överförts till den verkställande staten. Det vettigaste alternativet är därför att förfarandet koncentreras till en enda tingsrätt som är behörig i utlämningsärenden. I enlighet med det som redogjorts i det föregående har Helsingfors tingsrätt behörighet också när det gäller att besluta om anpassning av en påföljd.

Artikel 19. Amnesti, nåd, omprövning av dom. Enligt punkt 1 får amnesti eller nåd beviljas av både den utfärdande staten och den verkställande staten. Enligt punkt 2 får en-

dast den utfärdande staten fatta beslut om ansökan om omprövning av den dom varigenom den påföljd som ska verkställas enligt rambeslutet utdömdes.

I 16 § i samarbetslagen finns en sådan bestämmelse om tillämpning av benådningsbestämmelserna som påminner om punkt 1. Också enligt artikel 12 i konventionen om överförande av dömda personer har båda parterna behörighet att besluta om benådning. Av punkt 2 följer att extraordinära rättsmedel bestäms enligt den dömande statens lag. Artikeln förutsätter inte några preciserande bestämmelser i genomförandelagen.

Artikel 20. *Information från den utfärdande staten.* Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om varje beslut eller åtgärd som innebär att påföljden omedelbart eller inom en viss tid inte längre kan verkställas. Enligt punkt 2 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten upphöra med verkställigheten av påföljden så snart den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om det beslut eller den åtgärd som avses i punkt 1. Artikeln förutsätter inte någon preciserande lagstiftning.

Artikel 21. *Information från den verkställande staten.* I punkt 1 finns en förteckning över den information som den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska lämna den behöriga myndigheten i den utfärdande staten. Information ska lämnas utan dröjsmål och på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning. Information ska lämnas om att domen och intyget vidarebefordras till den behöriga myndighet som är ansvarig för verkställigheten i enlighet med artikel 5.5 (led a). Det ska dessutom informeras om att det i praktiken är omöjligt att verkställa påföljden på grund av att den dömda personen, efter det att domen och formuläret har översänts till den verkställande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium (led b). Den utfärdande staten ska också informeras om det slutliga beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, tillsammans med datumet för beslutet (led c). Den utfärdande staten ska vidare informeras om ett beslut med stöd av artikel 9 att vägra

erkänna domen och verkställa påföljden (led d) och om ett beslut att anpassa påföljden enligt artikel 8.2 eller 8.3 (led e). Ytterligare ska den utfärdande staten informeras om ett beslut att inte verkställa påföljden av de skäl som anges i artikel 19.1, dvs. med anledning av benådning (led f). De beslut som avses i leden d-f ska motiveras. Den utfärdande staten ska dessutom på begäran informeras om början och slutet på perioden med villkorlig frigivning (led g). Den utfärdande staten ska också informeras om att den dömda personen har rymt (led h) och om att verkställigheten av påföljden har fullföljts (led i). Artikeln förutsätter inte några materiella bestämmelser i genomförandelagen.

Artikel 22. *Följder av överförande av den dömda personen.* I punkt 1 sägs att om inte annat följer av punkt 2, får den utfärdande staten inte fortsätta verkställigheten av påföljden, när verkställigheten har påbörjats i den verkställande staten. Enligt punkt 2 ska rätten att verkställa påföljden återgå till den utfärdande staten, när denna har underrättats av den verkställande staten om att påföljden inte fullföljts enligt artikel 21 h. Det handlar då således om att verkställigheten av straffet har avbrutits till följd av att den dömda personen har flytt. Artikeln är tillräckligt exakt för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 23. *Språk.* Enligt punkt 1 ska intyget översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten. Varje medlemsstat får när rambeslutet antas eller senare i en förklaring till rådets generalsekretariat tillkännage att medlemsstaten godtar en översättning till ett eller flera andra av de officiella språken i EU:s institutioner. Enligt punkt 2 ska ingen översättning av domen krävas. Som ett undantag från huvudregeln ges varje medlemsstat i punkt 3 möjlighet att när rambeslutet antas eller senare tillkännage rådets generalsekretariat att medlemsstaten i de fall där den anser att intygets innehåll är otillräckligt för beslutsfattande kan begära att domen eller väsentliga delar av den översätts till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten eller till ett eller flera av de officiella språken i EU:s institutioner. En sådan begäran ska göras omedelbart efter det att domen och intyget har tagits emot. Om

det behövs ska de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten förhandla om vilka väsentliga delar av domen som ska översättas. Beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts av den utfärdande staten till den verkställande staten eller, om den verkställande staten beslutar att översätta domen på egen bekostnad, till dess att översättningen har erhållits.

Samarbetslagen och samarbetsförordningen innehåller inte några bestämmelser om översättning av handlingar. När Finland tillträdde konventionen om överförande av dömda personer avgav landet dock en förklaring enligt vilken till finska myndigheter ställda framställningar om överförande samt därtill fogade bilagor ska vara avfattade på finska, svenska, engelska eller franska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Enligt genomförandelagarna för andra rambeslut om ömsesidigt erkännande inom EU förutsätts att framställningar med begäran om samarbete ska avfattas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Dessutom får framställningar med begäran om samarbete på något annat språk godkännas, om det inte annars finns några hinder för att godkänna dem. Det föreslås att det i genomförandelagen ska tas in en bestämmelse som gäller översättningar och som har ett liknande innehåll. Lösningen motsvarar genomförandelagarna för andra rambeslut inte bara i fråga om godtagbara språk utan också till den del det handlar om att intyget ska översändas i översatt version på något av de nämnda språken. Den utfärdande staten kommer således inte att vara skyldig att översätta domen.

Artikel 24. Kostnader. Enligt artikeln ska den verkställande staten stå för kostnader som uppstår till följd av tillämpningen av rambeslutet, förutom kostnaderna för överförandet av den dömda personen till den verkställande staten och sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium. Artikeln kan anses vara tillräckligt tydlig för att den ska kunna tillämpas direkt. Följden blir att den dömande staten ska stå för resekostnaderna för överföringen av den dömda till den verkställande

staten och att den verkställande staten ska stå för kostnaderna för verkställigheten av den påföljd som överförs.

Artikel 25. Verkställighet av påföljder till följd av en europeisk arresteringsorder. Artikeln innehåller en allmän bestämmelse om förhållandet mellan en europeisk arresteringsorder och det rambeslut som ska genomföras. Enligt artikeln ska bestämmelserna i rambeslutet i tillämpliga delar gälla i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder eller i de fall där den i enlighet med artikel 5.3 i det rambeslutet har ställt som villkor att personen, i syfte att undvika strafffrihet, ska återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten. Tillämpningen ska vara förenlig med rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och inte påverka iakttagandet av förpliktelserna enligt det rambeslutet.

Syftet med artikeln har varit att upprätta ett samband mellan rambeslutet om överföring av dömda personer och rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Artikeln innebär att i de fall där en framställning om utlämning för verkställighet av ett straff avslås samtidigt som det ingås en förbindelse om att själv verkställa straffet kommer förutsättningarna för verkställighet och procedurbestämmelserna i tillämpliga delar att bestämmas enligt rambeslutet om överföring av dömda personer. Detsamma gäller de fall där det för samtycke till en framställning om utlämning för rättsliga åtgärder i enlighet med artikel 5.3 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder ställs som villkor att personen återsänds till den verkställande staten för att avtjäna straffet. Det som i den artikel som nu behandlas sägs om att bestämmelsen inte ska påverka iakttagandet av förpliktelserna enligt rambeslutet om en europeisk arresteringsorder innebär att tillämpningen av rambeslutet om överföring av dömda personer inte får leda till strafffrihet för personen eller påverka skyldigheterna i fråga om utlämning. Om den verkställande staten vägrar bifalla en framställning om verkställighet på den grunden att något av kriterierna enligt artikel 4 inte uppfylls, ska personen således utlämnas till den stat som utfärdat arresteringsordern i en-

lighet med förutsättningarna enligt rambeslutet i fråga.

I genomförandelagen föreslås inte någon materiell bestämmelse om artikeln.

KAPITELL III Slutbestämmelser

Artikel 26. Förhållande till andra avtal och överenskommelser. Enligt punkt 1 ska bestämmelserna i rambeslutet ersätta motsvarande konventionsbestämmelser om överföring av dömda personer vilka gäller mellan medlemsstaterna. Detta ska dock inte påverka tillämpningen av konventionerna mellan medlemsstater och tredjeland eller deras tillämpning under övergångsperioden enligt artikel 28. De avtal som ska ersättas är tidigare nämnda 1983 års konvention om överförande av dömda personer och dess tilläggsprotokoll. Bestämmelserna i rambeslutet ska dessutom ersätta den europeiska konventionen av den 28 maj 1970 om brottmålsdoms internationella rättsverkningar och konventionen mellan Europeiska gemenskapernas medlemsstater av den 13 november 1991 om verkställighet av utländska domar i brottmål. Finland har inte tillträtt de konventionerna. Bestämmelserna i rambeslutet ska vidare ersätta avdelning III, kapitel 5, i tillämpningskonventionen av den 19 juni 1990 till Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.

Enligt punkt 2 får medlemsstaterna fortsätta tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft efter den 27 november 2008, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.

Enligt punkt 3 får medlemsstaterna ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter den 5 december 2008, i den mån dessa avtal eller överenskommelser gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.

Enligt punkt 4 ska medlemsstaterna senast den 5 mars 2009 underrätta rådet och kommissionen om de gällande avtal och överens-

kommelser enligt punkt 2 som de önskar fortsätta att tillämpa. Medlemsstaterna ska även underrätta rådet och kommissionen om nya avtal och överenskommelser enligt punkt 3, senast tre månader efter att de har undertecknats. Med stöd av punkten har Finland underrättat rådet om att landet i förhållande till Sverige och Danmark tillämpar nordiska samarbetslagen i den mån den gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidra till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder. Även Sverige och Danmark har gett en underrättelse med liknande innehåll. För att underlätta lagtillämpningen föreslås i genomförandeförordningen en bestämmelse om rambeslutets förhållande till nordiska samarbetslagen.

Artikel 27. Territoriell tillämpning. Enligt artikeln ska rambeslutet tillämpas på Gibraltar.

Artikel 28. Övergångsbestämmelse. I punkt 1 sägs att för framställningar som motagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft. Medlemsstaterna ska sätta rambeslutet i kraft nationellt senast vid den tidpunkten. Rambeslutet tillämpas på framställningar som tas emot efter det datumet.

Enligt punkt 2 får medlemsstaterna dock, när de antar rambeslutet, avge en förklaring, där de anger att de, i de fall då den lagakraftvunna domen utfärdats före en av medlemsstaten angiven tidpunkt, som utfärdande och verkställande stat kommer att fortsätta att tillämpa de rättsliga instrument om överförande av dömda personer som är i kraft före den 5 december 2011. Om en förklaring har avgetts, ska dessa instrument tillämpas i sådana fall i förhållande till alla medlemsstater oavsett om de har avgett en motsvarande förklaring eller inte. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än den 5 december 2011. Denna förklaring ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. Den kan återkallas när som helst.

Finland har inte strävat efter att senarelägga tidpunkten då rambeslutet börjar tillämpas, och därför kommer Finland inte att avge någon sådan förklaring som avses i artikeln. För att underlätta lagtillämpningen föreslås i

genomförandelagen en övergångsbestämmelse om hur tillämpningstidpunkten bestäms.

Artikel 29. Genomförande. Enligt punkt 1 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa rambeslutet senast den 5 december 2011.

Enligt punkt 2 ska medlemsstaterna till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt rambeslutet införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport som kommissionen utarbetar med hjälp av denna information ska rådet senast den 5 december 2012 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt bestämmelserna i rambeslutet.

Enligt punkt 3 ska rådets generalsekretariat underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de underrättelser eller förklaringar som lämnas i enlighet med artikel 4.7 och artikel 23.1 eller 23.3.

I punkt 4 sägs att utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35.7 i unionsfördraget ska en medlemsstat, som vid tillämpningen av artikel 25 i rambeslutet erfarit upprepade svårigheter, som inte har lösts genom bilaterala samråd, underrätta rådet och kommissionen om sina svårigheter. Kommissionen ska på grundval av den mottagna informationen upprätta en rapport åtföljd av eventuella förslag som bedöms lämpliga i syfte att avhjälpa dessa svårigheter.

Enligt punkt 5 ska kommissionen senast den 5 december 2013 utarbeta en rapport på grundval av den mottagna informationen och komplettera denna med sådana förslag som den finner lämpliga. Rådet ska på grundval av rapporter och initiativ från kommissionen se över rambeslutet, särskilt artikel 25, för att överväga om den ska ersättas av mer specifika bestämmelser. I enlighet med det som beskrivits tidigare innehåller artikel 25 en allmän bestämmelse om tillämpning av rambeslutet i anknytning till en europeisk arresteringsorder.

Artikel 30. Ikraftträdande. Enligt artikeln träder rambeslutet i kraft samma dag som det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning. Rambeslutet har offentliggjorts i den tidningen den 5 december 2008. Så som redogjorts i det föregående innebär ikraftträdandet inte att rambeslutet då skulle ha börjat

tillämpas, utan för att rambeslutet ska kunna tillämpas måste medlemsstaterna ha införlivat skyldigheterna enligt rambeslutet i sin nationella lagstiftning.

2 Innehållet i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder och rambeslutets förhållande till lagstiftningen i Finland

Artikel 1. Syfte och tillämpningsområde. I artikeln finns bestämmelser om rambeslutets syfte och tillämpningsområde. Enligt punkt 1 är syftet med rambeslutet att underlätta dömda personers återanpassning till samhället, förbättra skyddet för brottsoffer och den allmänna säkerheten genom att underlätta tillämpningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder för gärningsmän som inte är bosatta i den dömande staten. För att kunna uppnå dessa mål fastställs i rambeslutet regler enligt vilka en annan medlemsstat än den i vilken den berörda personen har dömts ska erkänna domen och i förekommande fall övervakningsbeslutet (nedan framställning om överföring av övervakning) samt övervaka den övervakningsåtgärd som påförts på grundval av en dom eller en alternativ påföljd innefattad i en sådan dom. I rambeslutet regleras också medlemstaternas behörighet att fatta alla andra beslut med anknytning till domen.

Enligt punkt 2 ska rambeslutet endast tillämpas på erkännande av en sådan framställning om överföring av övervakning som definieras i rambeslutet, övertagande av behörighet som gäller övervakningen och på beslut som har anknytning till övervakningen. Enligt punkt 3 ska rambeslutet inte tillämpas på fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder och som omfattas av tillämpningsområdet för rambeslutet om överföring av dömda personer. Tillämpningsområdet för rambeslutet omfattar inte heller bötesstraff och förverkandepåföljder som omfattas av de separata rambesluten om bötesstraff och konfiskation som antagits inom EU.

Enligt punkt 4 ska rambeslutet inte påverka skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 i unionsfördraget.

I det utlåtande som lagutskottet gav under förhandlingen om förslaget till rambeslutet åberopade utskottet den allmänna hänvisningen enligt punkten till skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna (LaUU 3/2007 rd). Enligt lagutskottet var det helt klart att en medlemsstat ska kunna vägra verkställa en verkställighetsbegäran om det finns motiverade skäl att misstänka att den misstänktes rättsskydd blivit väsentligt kränkt i förfarandet innan. Garantierna för rätten till en rättvis rättegång enligt artikel 6 i europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och i 21 § 2 mom. i grundlagen är av så stor principiell och praktisk betydelse att utskottet ansåg att man i den fortsatta beredningen på allvar bör överväga att komplettera rambeslutet med ett ovillkorligt skäl för vägran för att denna rättighet ska kunna tryggas.

I enlighet med det som redogjorts tidigare kan det anses att det trots avsaknad av en explicit bestämmelse om vägran ska gå att vägra verkställa beslut som avses i rambeslutet om ömsesidigt erkännande på grund av kränkning av den grundläggande rättigheten till en rättvis rättegång. I och med Lissabonfördraget har medlemsstaterna också starkare än tidigare förbundit sig att iaktta de mänskliga rättigheterna. På samma sätt som i fråga om rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås också i fråga om detta rambeslut att genomförandelagen inte ska innehålla någon bestämmelse om grund för vägran med anknytning till en rättvis rättegång. För närmare motivering hänvisas till det som anförts tidigare.

Artikel 2. Definitioner. Artikeln innehåller en bestämmelse om de definitioner som används i rambeslutet. Enligt punkt 1 avses med dom ett beslut eller annat avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person har begått ett brott och dömts till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, om villkorlig frigivning har beviljats på grundval av den domen eller genom ett påföljande övervakningsbeslut eller dömts till en uppskjuten påföljd, en villkorlig påföljd eller en alternativ påföljd.

Övervakningen ska således alltid basera sig på en lagakraftvunnen dom som meddelats

av en domstol och innebär att person har begått ett brott. Enligt rambeslutet är det dock möjligt att rambeslutets tillämpningsområde omfattar övervakningsbeslut även av någon annan behörig myndighet än en domstol, förutsatt att besluten baserar sig på en brottmålsdom. Enligt rambeslutet är det tillåtet att utse någon annan än en rättslig myndighet till behörig myndighet i det fallet att myndigheten nationellt sett har befogenheter att fatta övervakningsbeslut av liknande karaktär. Den artikel som gäller behöriga myndigheter beskrivs närmare längre fram i samband med artikel 3.

Med uppskjuten påföljd avses enligt punkt 2 fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd vars verkställighet vid domens meddelande helt eller delvis villkorligt skjuts upp genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder. Enligt definitionen kan sådana övervakningsåtgärder inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet. I Finland kan *villkorligt fängelse* betraktas som den påföljd som avses i punkten. Bestämmelser om villkorligt fängelse finns i 2 b kap. (520/2001) i strafflagen. När villkorligt fängelse döms ut, skjuts verkställigheten av straffet upp för en prøvotid som är minst ett och högst tre år. Av dem som dömts till villkorligt fängelse i Finland kan endast de som inte hade fyllt 21 år när de begick brottet dömas till villkorligt fängelse förenat med övervakning (6 kap. 10 § 2 mom. i strafflagen). Domstolen beslutar då endast om villkorligt fängelse för personen ska förenas med övervakning eller inte, men bestämmer inte innehållet i övervakningen. Det hör till Brottsförklaringsmyndighetens uppgifter att ordna och leda övervakningen. Lagen om övervakning av villkorligt fängelse (634/2010) träder i kraft vid ingången av 2011, och i den finns bestämmelser om den övervakades skyldigheter och genomförandet av övervakningen i övrigt. Bestämmelserna har beskrivits närmare i betänkandet 60/2010 av den arbetsgrupp som berett denna proposition. Så som beskrivits i betänkandet är samarbete i anslutning till villkorligt fängelse för närvarande möjligt enligt nordiska samarbetslagen men inte i förhållande till andra stater.

Med villkorlig påföljd avses enligt punkt 3 en dom i vilken utdömandet av en påföljd villkorligt har uppskjutits genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder eller i vilken en eller flera övervakningsåtgärder påförts i stället för fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd. Enligt definitionen kan också övervakningsåtgärder av detta slag inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet. Med villkorlig påföljd enligt punkten avses sådana fall enligt vissa medlemsstaters system där domstolen först beslutar endast om personen har gjort sig skyldig till brott medan utdömandet av en påföljd avgörs senare beroende på personens uppförande eller om han eller hon gör sig skyldig till nya brott under prövotiden. I Finland finns inte några sådana villkorliga påföljder som avses i punkten.

Med alternativ påföljd avses enligt punkt 4 en påföljd som innebär att krav eller anvisningar ålagts och som inte är fängelse, en annan frihetsberövande åtgärd eller böter. I Finland kan *samhällstjänst*, *ungdomsstraff* och *övervakningsstraff* betraktas som alternativa påföljder enligt punkten. Bestämmelser om *samhällstjänst* finns i 6 kap. 11 § (515/2003) i strafflagen och i lagen om samhällstjänst (1055/1996). I 6 kap. 10 a § (1195/2004) i strafflagen anges förutsättningarna för att *ungdomsstraff* ska kunna dömas ut. I lagen om ungdomsstraff (1196/2004) finns bestämmelser om ungdomsstraffet längd och vad straffet innefattar. I analogi med övervakningen av villkorligt fängelse hör ledningen och ordnandet av övervakningen till Brottpåföljdsmyndighetens uppgifter. Bestämmelser om övervakningsstraff finns i lagen om övervakningsstraff (RSv 266/2010 rd – RP 17/2010 rd), som ska träda i kraft den 1 november 2011.

Alternativa påföljder och övervakning av dem har också beskrivits närmare i arbetsgruppsbetänkandet 60/2010. För närvarande finns det inga bestämmelser om hur de ska verkställas internationellt.

Med övervakningsbeslut avses enligt punkt 5 en dom eller ett beslut som vunnit laga kraft och som fattats av en behörig myndighet i den utfärdande staten med en sådan dom som grund om beviljande av villkorlig fri-

givning eller om påförande av övervakningsåtgärder.

Med villkorlig frigivning avses enligt punkt 6 ett avgörande som vunnit laga kraft och som fattats av en behörig myndighet eller som följer av nationell lagstiftning avseende förtida frigivning av en dömd person efter att en del av ett fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd har avtjänats, varvid en eller flera övervakningsåtgärder påförs.

I Finland finns bestämmelser om sådan *villkorlig frigivning* som avses i punkten i 2 c kap. 5-14 § (780/2005) i strafflagen. Enligt 5 § 1 mom. i det kapitlet innebär villkorlig frigivning att en fånge som dömts till ovillkorligt fängelsestraff får avtjäna resten av straffet i frihet. Närmare bestämmelser om arrangemangen för villkorlig frigivning finns i 78-82 § i statsrådets förordning om fängelse (509/2006). Lagen om övervakning av villkorlig frihet (782/2005) gäller övervakning av villkorlig frihet. Bestämmelserna om villkorlig frigivning har beskrivits närmare i arbetsgruppsbetänkandet 60/2010. Så som redogjorts i betänkandet är samarbete i anslutning till övervakning av villkorlig frihet för närvarande möjligt enligt nordiska samlagen men inte i förhållande till andra stater.

Både fångar som avtjänar ett fängelsestraff på viss tid och fångar som avtjänar ett fängelsestraff på livstid kan under vissa förutsättningar placeras i *övervakad frihet på prov*. I 2 c kap. 8 § (780/2005) i strafflagen finns bestämmelser om övervakad frihet på prov. I 1 mom. i den paragrafen sägs att för att en fånges anpassning i samhället ska främjas kan fången placeras i med tekniska anordningar eller på annat sätt särskilt övervakad frihet på prov utanför fängelset tidigast sex månader före den villkorliga frigivningen. Närmare bestämmelser om arrangemangen för övervakad frihet på prov finns i 10 kap. i statsrådets förordning om fängelse. Övervakad frihet på prov gör det möjligt att avtjäna straffet i en normal social gemenskap och målet är att återanpassa fången till samhället. Inom det finländska systemet betraktas övervakad frihet på prov som en del av verkställigheten av fängelsestraff, men den påminner dock om samhällstjänst på så vis att den verkställs utanför fängelset och vanligen

också i den sociala gemenskap där personen kommer att befinna sig efter att han eller hon har blivit frigiven. På samma sätt som samhällstjänst kännetecknas övervakad frihet på prov dessutom av att stöd och särskild kontroll kombineras. Det kan anses att övervakad frihet på prov har en beröringspunkt också med villkorlig frigivning, eftersom övervakad frihet på prov kan ses som en tidigareläggning av villkorlig frihet. Övervakad frihet på prov innebär också övervakningsåtgärder som till sin karaktär är övervakningsåtgärder av den typ som avses bli omfattade av rambeslutet. Användningsområdet för övervakad frihet på prov kan dock anses reduceras av att övervakad frihet på prov i praktiken utfärdas för i genomsnitt tre månader. Så som beskrivs längre fram möjliggör rambeslutet vägran att verkställa, om en övervakningsåtgärd eller en alternativ påföljd omfattar en tid som är kortare än sex månader. Trots att fall som gäller övervakad frihet på prov beräknas vara sällsynta utesluts inte i denna proposition samarbete i anslutning till dem. Det att övervakad frihet på prov upptas i lagens tillämpningsområde medför inte heller skyldighet att föreslå att verkställigheten ska överföras, utan Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska alltid kunna pröva om verkställigheten ska överföras. På dessa grunder föreslås det att övervakad frihet på prov ska omfattas av lagens tillämpningsområde.

Besöksförbud ska däremot inte omfattas av lagens tillämpningsområde. Enligt artikel 2 i rambeslutet ska övervakningen basera sig på en lagakraftvunnen dom som meddelats av en domstol och innebär att en person har begått ett brott. I 1 § 1 mom. i lagen om besöksförbud (898/1998) sägs att besöksförbud kan meddelas för avvärjande av brott mot liv, hälsa, frihet eller frid eller hot om sådant brott eller för avvärjande av annat allvarligt trakasserier. I Finland meddelas besöksförbud vanligen vid ett förfarande som är fristående från handläggningen av ett brottmål. Det är dock inte uteslutet att en person meddelas besöksförbud i samband med handläggningen av ett brottmål eller i samband med en brottmålsdom som berör honom eller henne. Detta är emellertid sällsynt i praktiken. Det skulle också vara problematiskt att inbegripa

besöksförbuden i lagens tillämpningsområde såtillvida att Brottsförhållningsmyndigheten inte är nationellt behörig att verkställa dessa förbud. Om besöksförbuden skulle inbegripas i lagens tillämpningsområde skulle det således krävas särskilda bestämmelser om myndigheter och förfarande för deras del. Å andra sidan minskar behovet av att reglera samarbetet i anslutning till besöksförbud på grund av att ett särskilt instrument som gäller detta bereds i rådet, dvs. förslaget till ett direktiv om den europeiska skyddsordern. Förutsatt att direktivförslaget godkänns av rådet och att dess tillämpningsområde även omfattar besöksförbud enligt det finländska systemet, kommer det samarbete mellan Finland och de övriga medlemsstaterna som hänför sig till erkännandet av besöksförbud således i framtiden att bestämmas utifrån direktivet. Även kommissionen har berett lagstiftningsinitiativ som hänför sig till besöksförbud som en del av det s.k. brottsofferpaketet, som publicerades i maj 2011. På dessa grunder har man i propositionen stannat för den lösningen att besöksförbuden inte ska omfattas av lagens tillämpningsområde.

Med övervakningsåtgärder avses enligt punkt 7 krav och anvisningar vilka enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning påförs en fysisk person av en behörig myndighet i samband med en sådan uppskjuten påföljd, en sådan villkorlig påföljd eller en sådan villkorlig frigivning som beskrivits i det föregående.

Med utfärdande stat avses enligt punkt 8 den medlemsstat där en dom meddelas, och med verkställande stat avses enligt punkt 9 den medlemsstat i vilken övervakningen genomförs till följd av ett beslut i enlighet med artikel 8.

Av artikeln följer att det i genomförandelagen måste tas in en preciserande bestämmelse om hurdana framställningar om överföring av övervakning som Finland kan översända till en annan medlemsstat. I enlighet med det som redogjorts i det föregående kommer det att handla om övervakning av villkorligt fängelse, samhällstjänst, ungdomsstraff och övervakning av villkorlig frihet samt övervakad frihet på prov. Lagens tillämpningsområde omfattar även övervakningsstraff, vars innehåll beskrivs i regeringens proposition

17/2010 rd och i arbetsgruppsbetänkandet 60/2010.

Artikel 3. *Fastställande av behöriga myndigheter.* Artikeln innehåller bestämmelser om de behöriga myndigheterna. I punkt 1 åläggs varje medlemsstat att underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som är behöriga att agera i enlighet med rambeslutet, när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat. Enligt punkt 2 får medlemsstaterna utse icke rättsliga myndigheter till behöriga myndigheter för att fatta beslut i enlighet med rambeslutet under förutsättning att dessa myndigheter är behöriga att fatta liknande beslut i enlighet med landets nationella lagstiftning och förfaranden. I punkt 3 ingår ett undantag från punkt 2. Undantaget gäller beslut i enlighet med artikel 14.1 b och c. Undantaget innebär att den berörda personen ska kunna få de beslut som avses i artikel 14.1 b och c prövade av en domstol eller ett annat oberoende domstolsliknande organ. I artikel 14.1 b och c finns bestämmelser om följdbeslut som gäller upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden, upphävande av beslutet om villkorlig frigivning och påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd när det gäller en alternativ påföljd eller en villkorlig påföljd. I praktiken avses här bl.a. fall där personen inte har iakttagit övervakningsåtgärderna eller gjort sig skyldig till ett nytt brott. Enligt punkt 4 ska rådets generalsekretariat hålla den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikeln innebär att en preciserande bestämmelse måste tas in i genomförandelagen när det gäller vilken myndighet i Finland som är behörig att göra en framställning om överföring av övervakning till en annan medlemsstat samt besluta om verkställighet i Finland med anledning av en framställning från en annan medlemsstat. Artikeln medför också att det behövs en preciserande bestämmelse om vilken myndighet som är behörig i de fall som avses i punkt 3.

I arbetsgruppsbetänkandet 60/2010 har det redogjorts för det finländska systemet när det gäller myndigheter som fattar beslut om de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som avses i rambeslutet.

Det föreslås att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska vara behörig myndighet i de fall som avses i artikel 3.1. Den kan betraktas som en förvaltningsmyndighet till sin karaktär, men under den förutsättning som anges i artikel 3.2 får också icke rättsliga myndigheter utses till behöriga myndigheter. Man bör även notera att de övervakningsbeslut och alternativa påföljder som avses i rambeslutet föregås av en brottmålsdom som alltid meddelas av domstol, dvs. en rättslig myndighet. I detta avseende skiljer sig de situationer som avses i rambeslutet från de åtgärder som vidtas t.ex. vid förundersökningen, där det enligt det finländska systemet ofta är förundersökningsmyndigheten som beslutar om åtgärderna, utan att det finns något beslut av en domstol eller åklagare. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet gör för närvarande framställningar om överföring av övervakning från Finland till ett annat nordiskt land och avgör om en framställning från ett annat nordiskt land ska bifallas. Enligt det finländska systemet svarar Brottspåföljdsmyndigheten dessutom för övervakningen av de alternativa påföljder och åtgärder som avses i rambeslutet. Brottspåföljdsmyndigheten har således behörighet enligt den nationella lagstiftningen att fatta beslut i enlighet med rambeslutet, och därmed uppfylls villkoret enligt punkt 2. För att systemet ska vara tydligt och fungera väl är det inte förnuftigt att utse flera olika behöriga myndigheter. Det föreslås därför att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska vara behörig att besluta om de framställningar om överföring av övervakning som översänds från Finland och till Finland.

Artikeln medför att det i lagen behövs en preciserande bestämmelse också om vilken myndighet som är behörig i de fall som avses i artikel 14.1 b och c. Det handlar om upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden, upphävande av beslutet om villkorlig frigivning och påförande av fängelsestraff när en övervakningsåtgärd inte har iakttagits eller den dömda personen har begått ett nytt brott. Så som redogjorts i arbetsgruppsbetänkandet 60/2010 gäller i Finland att domstolen beslutar om dessa åtgärder, bortsett från övervakad frihet på prov. Fäng-

elsedirektören beslutar om påföljderna när någon bryter mot villkoren för övervakad frihet på prov. Beslut om att friheten ska återkallas för en viss tid eller helt och hållet ska fattas av direktören för bedömningsenheten i övriga fall än de som gäller återkallande av den övervakade friheten på prov och övriga påföljder för brott mot villkoren i fråga om livstidsfångar och personer som avtjänar hela straffet. I de sistnämnda fallen fattas beslutet av Brottspåföljdsmyndigheten.

Det föreslås att domstolen ska vara den behöriga myndigheten i Finland när det gäller att fatta följdbeslut av det nämnda slaget. Detta ska gälla också de fall där en person som överförs till Finland för övervakning har brutit mot villkoren för övervakad frihet på prov. Ärendet ska handläggas i den tingsrätt inom vars domkrets den dömda bor eller där handläggningen annars lämpligen kan ske. Det har inte ansetts vara ändamålsenligt att föreslå att beslutsfattandet ska begränsas till vissa tingsrätter, eftersom det med tanke på den som tilldömts en påföljd är motiverat att möjliggöra handläggning i t.ex. den tingsrätt som är närmast den ort där den dömda bor eller vistas.

Följdbesluten enligt rambeslutet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland beskrivs närmare längre fram i samband med artikel 14.

Av det som föreslås i denna proposition följer att Finland ska lämna en underrättelse enligt artikel 3.1 om att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är behörig myndighet bortsett från de fall som avses i artikel 14.1 b och c. Då är en tingsrätt behörig så som beskrivits ovan.

Artikel 4. Typer av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder. I punkt 1 förtecknas de alternativa åtgärder och övervakningsåtgärder som rambeslutet ska tillämpas på. Samarbete i fråga om de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som nämns i punkten är förpliktande för medlemsstaterna. Som alternativa påföljder och övervakningsåtgärder nämns en skyldighet för den dömda personen att meddela varje byte av bostad eller arbetsplats till en angiven myndighet (led a). Dessutom nämns en skyldighet att inte besöka vissa orter, platser eller angivna områden i den utfärdande eller verk-

ställande staten (led b). Det kan också bli aktuellt med en skyldighet som innebär begränsningar av möjligheten att lämna den verkställande statens territorium (led c). En övervakningsåtgärd kan dessutom innebära anvisningar rörande beteende, bostad, utbildning, fritidssysselsättningar eller som innehåller begränsningar av eller bestämmelser för bedrivande av förvärvsverksamhet (led d). Vidare nämns en skyldighet att vid bestämda tidpunkter anmäla sig hos en angiven myndighet (led e) samt en skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna personer (led f). En skyldighet kan också vara att undvika att befatta sig med vissa angivna föremål som har använts eller som skulle kunna användas av den dömda personen för att begå brott (led g). Dessutom nämns en skyldighet att ekonomiskt kompensera för den skada som vållats genom brottet och/eller en skyldighet att förete bevis för att denna skyldighet har fullgjorts (led h). Som ett alternativ nämns dessutom en skyldighet att utföra samhällstjänst (led i) samt en skyldighet att samarbeta med en övervakare eller med en företrädare för socialtjänsten som har ansvar för dömda personer (led j). En påföljd eller åtgärd kan vidare omfatta en skyldighet att genomgå terapeutisk behandling eller avvänjningskur (led h).

Bestämmelser om åtgärder liknande de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som nämns i 1 punkten finns i lagen om unga förbrytare, lagen om övervakning av villkorligt fängelse och lagen om övervakning av villkorlig frihet. Även lagen om besöksförbud, bestämmelserna om reseförbud i tvångsmedelslagen, lagen om övervakningsstraff, lagen om samhällstjänst och bestämmelserna om övervakad frihet på prov i strafflagen inrymmer liknande skyldigheter som de som avses i artikel 4.1. De skyldigheter som avses i leden g och h är mera sällsynta i Finland, men bestämmelser om liknande skyldigheter finns bl.a. i lagen om skjutvapen (led g) och i lagen om medling vid brott och i vissa tvister (led h). Innehållet i alternativa påföljder och övervakningsåtgärder enligt lagstiftningen i Finland har beskrivits närmare i arbetsgruppsbetänkandet 60/2010.

Enligt punkt 2 ska varje medlemsstat vid genomförandet av rambeslutet meddela rå-

dets generalsekretariat vilka typer av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder utöver dem som nämns ovan och anges under punkt 1 som medlemsstaten är beredd att övervaka. Rådets generalsekretariat ska hålla den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

När artikeln tillämpas är utgångspunkten att övervakningen av de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som överförs till Finland för att verkställas ska genomföras inom ramarna för den nationella lagstiftningen. Om den nationella lagstiftningen inte vidkänns en sådan övervakningsåtgärd i fråga om vilken Finland tagit emot en framställning om verkställighet, ska övervakningsåtgärden anpassas till det finländska systemet så som artikel 9 tillåter, men så att åtgärden så nära som möjligt motsvarar vad som utdömts i den utfärdande staten. Anpassningen beskrivs närmare längre fram i motiveringen till artikel 9. Trots att samarbetet är förpliktande i fråga om de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som nämns i artikeln, medför anpassningsmöjligheten att det inte finns någon skyldighet att erkänna och verkställa alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som är fullständigt främmande för det finländska systemet.

Det föreslås att genomförandelagen ska innehålla en bestämmelse om att Finland i egenskap av verkställande stat ska få övervaka endast de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som nämns i artikel 4.1. Detta medför att Finland ska lämna ett meddelande enligt punkt 2 om att landet inte övervakar andra åtgärder. På grund av förenlighetsproblem för systemen är det problematiskt att förbinda sig att åta sig att övervaka sådana åtgärder där innehållet är okänt när rambeslutet genomförs. Så som redogjorts i det föregående är dock förteckningen i punkt 1 omfattande, och det kan anses att den innehåller sådana förpliktelser och alternativa påföljder i fråga om vilka Finland antagligen kommer att få ta emot framställningar om övervakning. Även om Finland inte tillkännager sin beredskap att övervaka andra än de åtgärder som nämns i artikel 4.1 finns det ingenting som hindrar att övervakningen i framtiden genomförs t.ex. elektroniskt när lagstiftningen i Finland möjliggör det.

Artikel 5. Kriterier för översändande av en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut. I artikeln finns bestämmelser om till vilken medlemsstat och enligt vilka kriterier ett övervakningsbeslut får översändas för att verkställas. Enligt punkt 1 kan den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översända en framställning om överföring av övervakning till den behöriga myndigheten i den medlemsstat i vilken den dömda personen har sin lagliga och vanliga vistelseort, i de fall den dömda personen har återvänt eller önskar återvända till den staten. Enligt punkt 2 kan en framställning om överföring av övervakning på den dömda personens begäran översändas även till en behörig myndighet i en annan medlemsstat, förutsatt att myndigheten har gett sitt samtycke. Enligt punkt 3 ska medlemsstaterna vid genomförandet av rambeslutet fastställa på vilka villkor som deras behöriga myndigheter får samtycka till att en framställning om överföring av övervakning översänds enligt punkt 2. Enligt punkt 4 ska varje medlemsstat lämna en förklaring till rådets generalsekretariat om fastställandet enligt punkt 3. Förklaringen får senare ändras. Generalsekretariatet ska göra den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

I analogi med de fall som gäller överföring av dömda personer är det alltid den utfärdande staten som ska överväga om en framställning om överföring av övervakning ska översändas för verkställighet. Det föreslås att genomförandelagen ska innehålla en bestämmelse som styr prövningen och motsvarar syftet med rambeslutet. Enligt bestämmelsen ska det för översändande av en framställning om överföring krävas att överföringen av verkställigheten kan främja återanpassningen till samhället för den som har ställts under övervakning med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

I enlighet med artikel 5.1 ska fallen inte vara beroende av ett samtycke av den behöriga myndigheten i den verkställande staten. För att framställningar om överföring av övervakning ska få översändas till andra än i punkt 1 nämnda stater krävs det däremot enligt punkt 2 att den behöriga myndigheten i den verkställande staten ger sitt samtycke till

översändandet. Punkt 2 klargörs i punkt 14 i ingressen, där det sägs att samtycket kan särskilt ges i återanpassningssyfte, om den dömda personen, utan att förlora sin hemvist, avser att flytta till en annan medlemsstat om han eller hon har erbjudits arbete där, om han eller hon är en familjemedlem till en person som har sin lagliga och vanliga vistelseort i den medlemsstaten, eller om han eller hon avser att studera eller utbilda sig i den medlemsstaten, i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

I genomförandelagen föreslås en bestämmelse som gäller fall där en övervakningsåtgärd som påförts i en främmande stat ska få översändas för att verkställas i Finland utan tillstånd av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Förfarandet ska kunna tillämpas i de fall som avses i punkt 1, dvs. alltid när den som har ställts under övervakning har återvänt eller önskar återvända till Finland där han eller hon också har sin vanliga vistelseort.

I övriga fall kommer det att krävas att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ger sitt tillstånd till att en framställning om överföring av övervakning översänds. Frågan om huruvida det är ändamålsenligt att övervakningen överförs till Finland ska då bedömas från fall till fall i samråd med den behöriga myndigheten i den framställande staten. Det föreslås att samtycke ska kunna ges, om det med hänsyn till de personliga förhållandena för den som har ställts under övervakning eller av andra särskilda skäl är motiverat att övervakningen verkställs i Finland. Här avses i praktiken sådana fall där en framställning om överföring av verkställigheten gäller någon annan än en person som är stadigvarande bosatt i Finland. Det handlar då dock om fall som är beroende av prövning, och det måste bedömas om ett samtycke till en framställning om överföring t.ex. kan främja återanpassningen för den som har ställts under övervakning med hänsyn till omständigheter som har att göra med hans eller hennes familj. Av detta följer att Finland ska lämna en förklaring enligt punkt 4 om sin beredskap att från fall till fall samtycka till att en framställning om överföring översänds i de fall som avses i punkt 2.

I rambeslutet ingår inte någon bestämmelse om att den som har ställts under övervakning ska ge sitt samtycke till att en framställning om överföring av övervakning översänds från Finland till en annan EU-medlemsstat. Det kan dock anses att ett samtycke ska stå som utgångspunkt, eftersom det som förutsätts i artikeln, nämligen att den som har ställts under övervakning önskar återvända till den stat där han eller hon är bosatt, och i övrigt den betydelse som de personliga förhållandena för den som har ställts under övervakning har när en framställning om överföring övervägs innebär i praktiken att det är ändamålsenligt att göra en framställning om överföring endast om personen själv samtycker till att övervakningen ordnas i den stat där han eller hon är bosatt. Trots att det inte krävs enligt rambeslutet föreslås i genomförandelagen för tydlighetens skull en bestämmelse om att en förutsättning för att en framställning om överföring av övervakning ska översändas till en annan medlemsstat ska vara att den som har ställts under övervakning ger sitt samtycke.

Artikel 6. *Förfarande för översändande av en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut.* I artikeln ingår bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid framställningar om överföring av övervakning till en annan medlemsstat. Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den medlemsstat som gör en framställning om överföring av övervakning försäkra sig om att framställningen åtföljs av ett intyg enligt bilaga I. Enligt punkt 2 ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översända framställningen direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning och på ett sätt som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Framställningen om överföring och en bestyrkt kopia av den, och originalet av intyget ska på begäran översändas till den verkställande staten. All officiell kommunikation ska ske direkt mellan de behöriga myndigheterna. Enligt punkt 3 ska intyget vara undertecknat av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, vilken också ska intyga att dess innehåll är korrekt. Enligt punkt 4 ska intyget utöver de åtgärder och påföljder som anges i artikel 4.1 endast

innehålla framställningar som gäller sådana åtgärder eller påföljder som den verkställande staten genom ett meddelande i enlighet med artikel 4.2 uppgett sig kunna övervaka. Enligt punkt 5 får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översända en framställning om överföring av övervakning till endast en verkställande stat åt gången. I punkt 6 sägs att om den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, ska den sistnämnda vidta alla nödvändiga efterforskningar, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverk som inrättades genom rådets gemensamma åtgärd 98/428/RIF för att erhålla den informationen från den verkställande staten. Om en myndighet som tar emot en framställning om överföring av övervakning inte är behörig att verkställa den på eget initiativ ska den vidarebefordra framställningen till den behöriga myndigheten. Den ska också utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta, på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning.

I analogi med vad som föreslås i rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås det att till lagen fogas en bestämmelse om hur en framställning om överföring av övervakning till en annan medlemsstat ska göras, för att underlätta tillämpningen av lagen.

Artikel 7. Konsekvenser för den utfärdande staten. Artikeln innehåller bestämmelser om konsekvenserna för den utfärdande staten när den behöriga myndigheten i den verkställande staten redan har erkänt den framställning om överföring av övervakning som översänts till den. Enligt punkt 1 gäller att när den behöriga myndigheten i den verkställande staten har erkänt en framställning om överföring av övervakning och har underrättat den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta erkännande ska den utfärdande staten inte längre vara behörig att övervaka eller behörig att vidta de följdatgärder som avses i artikel 14.1. I praktiken överförs således behörigheten till den verkställande staten när den behöriga myndigheten i den verkställande staten har erkänt framställningen om överföring och underrättat den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta erkännande.

I punkt 2 anges när den behörighet som avses i punkt 1 ska återgå till den utfärdande staten. Det första fallet gäller när den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har underrättat den behöriga myndigheten i den verkställande staten om att den i enlighet med artikel 9.4 har dragit tillbaka framställningen om överföring av övervakning. För det andra återgår behörigheten till den utfärdande staten i de fall som avses i artikel 14.3 i kombination med artikel 14.5, och då handlar det om behörighet att fatta följdbeslut och om fall där den verkställande staten vägrar ta ansvar för följdbesluten. För det tredje nämns de fall som avses i artikel 20, dvs. fall där det handlar om upphörande av den verkställande statens behörighet.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt. De bestämmelser om följdbeslut som föreslås i genomförandelagen beskrivs närmare längre fram.

Artikel 8. Den verkställande statens beslut. Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten erkänna den framställning om överföring av övervakning som har översänts i enlighet med artikel 5 och enligt förfarandet i artikel 6 och ska utan dröjsmål vidta alla åtgärder som krävs för övervakningen, om den inte beslutar att åberopa någon av vägransgrunderna i artikel 11.

Enligt punkt 2 får den behöriga myndigheten i den verkställande staten skjuta upp beslutet om erkännande av framställningen om överföring av övervakning i en situation när det intyg som avses i artikel 6.1 är ofullständigt eller uppenbarligen inte överensstämmer med domen eller övervakningsbeslutet till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en bestämd rimlig tidsfrist.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 9. Anpassning av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna. Artikeln innehåller bestämmelser om anpassning av en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd när den aktuella åtgärden till sin art eller varaktighet inte överstämmer med den verkställande statens lagstiftning. Enligt punkt 1 gäller att om den alternativa

påföljden eller övervakningsåtgärden eller prøvotidens längd till sin art eller varaktighet inte överensstämmer med den verkställande statens lagstiftning får åtgärden anpassas så att den motsvarar de alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som enligt den verkställande statens lagstiftning tillämpas på likvärdiga brott. Den anpassade påföljden ska så nära som möjligt motsvara vad som utdömts i den utfärdande staten.

Enligt punkt 2 gäller att om påföljden eller åtgärden har anpassats till följd av att dess varaktighet är längre än den längsta tid som föreskrivs enligt den verkställande statens lagstiftning ska varaktigheten av den anpassade påföljden inte understiga den längsta tid som föreskrivs för likvärdiga brott enligt den verkställande statens lagstiftning.

Enligt punkt 3 får den anpassade påföljden inte vara strängare eller längre än den ursprungligen påförda alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotiden.

I punkt 4 sägs att efter att ha erhållit information enligt artikel 16.2 eller artikel 18.5 får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten besluta att dra tillbaka framställningen om överföring av övervakning så länge övervakningen i den verkställande staten inte ännu har påbörjats. Ett sådant beslut ska under sådana omständigheter fattas och kommuniceras så snart som möjligt och senast inom tio dagar efter meddelandet i fråga. Enligt artikel 16.2 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten på begäran av den verkställande myndigheten i den utfärdande staten informera den om maximal längd på den frihetsberövande påföljd som enligt den nationella lagstiftningen i den verkställande staten kan följa på det brott som föranledde domen och som kan påföras den dömda personen om de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna missköts. Artikel 18.5 gäller information om ett beslut att anpassa de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna i enlighet med artikel 9, tillsammans med skälen för beslutet.

Syftet med artikeln om anpassning är att ge den verkställande staten flexibilitet när den ska verkställa en framställning om överföring av övervakning. Övervakningen ska dock genomföras så att den i så hög grad som möj-

ligt motsvarar den åtgärd som påförts i den utfärdande staten. Om en framställning om överföring av övervakning innehåller åtgärder som är fullständigt främmande för det finländska systemet och om det inte heller är möjligt att anpassa övervakningen, ska Finland dock inte ha skyldighet att verkställa framställningen. Så som konstaterats i det föregående är samarbete förpliktande endast i fråga om de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som nämns i artikel 4.1. I de fall där anpassning är omöjligt eller inte kan genomföras utan problem har den utfärdande staten möjlighet att i enlighet med artikel 9.4 dra tillbaka framställningen om överföring av övervakning.

Beslutet om anpassning ska fattas av den myndighet som skulle träffa avgörandet i ett motsvarande nationellt fall. I genomförandelagen föreslås en bestämmelse om detta. Till skillnad från de fall som avser överföring av dömda personer ska beslutet om anpassning inte alltid fattas av en domstol utan oftast av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, som också på det nationella planet beslutar om många av de övervakningsåtgärder som avses i rambeslutet. I de fall där ärendet i ett motsvarande nationellt fall skulle föras till domstol ska dock en domstol vara den myndighet som beslutar om anpassning. Som ett exempel på ett sådant fall kan nämnas att samhällstjänst eller någon annan i rambeslutet avsedd alternativ påföljd ska anpassas till en påföljd enligt lagstiftningen i Finland. I analogi med den föreslagna 8 § i den genomförandelag som gäller rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås att när det gäller anpassningsfall ska beslutsfattandet koncentreras till Helsingfors tingsrätt.

Artikel 10. Dubbel straffbarhet. Artikeln innehåller bestämmelser om de fall där den verkställande staten ska erkänna och verkställa övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder utan kontroll av om villkoren för dubbel straffbarhet uppfylls, dvs. om det brott som ligger till grund för domen eller övervakningsbeslutet är straffbelagt enligt lagstiftningen i den verkställande staten. Artikeln motsvarar till alla delar artikel 7 i rambeslutet om överföring av dömda personer. Den artikeln har beskrivits tidigare.

I motsvarighet till de fall som gäller överföring av dömda personer föreslås att Finland inte ska kräva dubbel straffbarhet när domen har avkunnats för brott som nämns i förteckningen i artikel 10.1. I genomförandelagen föreslås en bestämmelse om att vid listade brott ska det inte för verkställighet av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som överförs till Finland krävas att det brott som legat till grund för påföljden ska vara straffbelagt också enligt finsk lag. I den föreslagna bestämmelsen konstateras också att vid andra än listade brott ska det för verkställighet krävas att den gärning som låg till grund för påföljden utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden. I fråga om motiveringen hänvisas till det som anförts i samband med artikel 7 i rambeslutet om överföring av dömda personer.

Artikel 11. Skäl för att vägra erkännande och övervakning. I artikeln ingår bestämmelser om de fall där den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra erkänna framställningen om överföring av övervakning och vägra överta ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder. Alla vägransgrunder som nämns i artikeln är beroende av prövning, dvs. den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra erkänna och verkställa framställningen om överföring av övervakning när en vägransgrund blir tillämplig.

Enligt punkt 1 a är det tillåtet att vägra, om det intyg som avses i artikel 6.1 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen eller övervakningsbeslutet och inte har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt. Så som konstaterats i motiveringen till artikel 9 i rambeslutet om överföring av dömda personer utgör intyget en viktig del av det system som avses i rambeslutet och innehåller alla uppgifter som har relevans för verkställigheten, och om t.ex. den myndighet som gjort framställningen om överföring inte har specificerat gärningen tillräckligt ska det vara tillåtet att vägra. I led b nämns som vägransgrund att de kriterier som anges i artikel 5.1, 5.2 eller 6.4 inte är uppfyllda.

Enligt led c är det tillåtet att vägra om ett erkännande av domen och ett övertagande av ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder skulle strida mot principen om *ne bis in idem*. I analogi med rambeslutet om överföring av dömda personer möjliggör bestämmelsen vägran i de fall där det brott som avses i domen redan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Vägransgrunden enligt led d gör det möjligt att vägra övervaka på grundval av avsaknad av dubbel straffbarhet. Bestämmelsen motsvarar artikel 9.1 d i rambeslutet om överföring av dömda personer. Så som redogjorts tidigare är det inte meningen att Finland ska kräva dubbel straffbarhet vid listade brott. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska därmed få vägra verkställa en framställning om överföring av övervakning på grundval av att dubbel straffbarhet saknas endast när en påföljd har bestämts för något annat än ett listat brott. Vid andra än listade brott ska det utan undantag krävas dubbel straffbarhet för att en framställning om överföring av övervakning ska bifallas. Så som konstaterats i motiveringen till rambeslutet om överföring av dömda personer innebär detta i praktiken att vägransgrunden är ovillkorlig men det behövs dock inte nödvändigtvis någon separat bestämmelse om vägransgrunden i genomförandelagen, eftersom det vid andra än listade brott krävs dubbel straffbarhet för att en framställning om överföring av övervakning ska verkställas i Finland.

I led e nämns som vägransgrund att verkställighet av påföljden har preskriberats enligt lagstiftningen i den verkställande staten och rör en gärning som den verkställande staten i enlighet med den lagstiftningen är behörig att beivra.

Enligt led f är det tillåtet att vägra, om det enligt lagen i den verkställande staten föreligger immunitet som gör det omöjligt att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna. Till denna del kan det hänvisas till motiveringen till artikel 9.1 f i rambeslutet om överföring av dömda personer.

Enligt led g tillåts vägran i de fall där den dömda personen på grund av sin ålder enligt

lagen i den verkställande staten inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser. Bestämmelsen motsvarar artikel 9.1 g i rambeslutet om överföring av dömda personer. I analogi med det som föreslås när det gäller rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås inte heller i denna genomförandelag att vägransgrunden med avseende på åldersgränsen för straffrättsligt ansvar när det gäller alternativa påföljder och övervakningsåtgärder ska tas in som ovillkorlig. Det här gör det möjligt att på motsvarande sätt som i de fall som gäller överföring av dömda personer ta hänsyn till smidighet och den övervakades intresse när rambeslutet tillämpas.

Led h gäller s.k. utevarodomar. Bestämmelsen har ändrats genom in absentia-rambeslutet av den 26 februari 2009. Artikel 6 i in absentia-rambeslutet rör det rambeslut som nu behandlas. Enligt den är det tillåtet att vägra, om den dömda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen, om det inte i intyget anges att personen i enlighet med ytterligare processuella krav i den utfärdande statens nationella lagstiftning i god tid kallats personligen och därigenom underrättats om tid och plats för den förhandling som ledde till domen eller på annat sätt faktiskt officiellt underrättades om tid och plats för förhandlingen, på ett sådant sätt att man otvetydigt kan slå fast att han eller hon hade kännedom om den planerade förhandlingen. Ett ytterligare villkor är att den dömda personen underrättades om att ett beslut kunde meddelas trots hans eller hennes utevaro. Vägransgrunden får inte heller åberopas om den dömda personen i vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt ett av personen själv eller staten utsett juridiskt ombud att försvara honom eller henne vid förhandlingen och faktiskt också försvarades av ombudet. Det är inte heller tillåtet att vägra verkställa, om den dömda personen efter att ha delgivits beslutet och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande uttryckligen förklarat att han eller hon inte bestrider beslutet eller inte begärt förnyad prövning eller överklagat inom den tillämpliga tidsramen. I bestämmelsen förutsätts också att överklagandet ger möjlighet att delta och få själva sak-

frågan, inklusive nytt bevismaterial, prövad på nytt. Detta ska dessutom kunna leda till att den ursprungliga domen upphävs. Vägransgrunden motsvarar den lösning man i abstentia-rambeslutet gått in för när det gäller rambeslutet om överföring av dömda personer.

Så som i de fall som avses i rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås att vägransmöjligheten med avseende på utevarodomar inte ska bestämmas enligt det rambeslut som föreslås bli genomfört enligt denna proposition, utan enligt in abstentia-rambeslutet. I analogi med det som föreslagits i samband med rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås därför att det i 1 § i genomförandelagen konstateras att artikel 6 i in abstentia-rambeslutet ska gälla som lag.

Enligt led i får verkställighet nekas, om domen eller i förekommande fall övervakningsbeslutet föreskriver en medicinsk/terapeutisk behandling som den verkställande staten, trots artikel 9, inte kan övervaka i enlighet med rättssystemet eller hälso- och sjukvårdssystemet i denna stat. En motsvarande vägransgrund ingår i rambeslutet om överföring av dömda personer, om än dess betydelse för det rambeslut som nu behandlas avser öppen vård eller över lag andra än frihetsberövande vårdåtgärder.

Led j innehåller en vägransgrund som gäller situationer där den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden har kortare varaktighet än sex månader. Grunden motsvarar vägransgrunden enligt artikel 9.1 h i rambeslutet om överföring av dömda personer. Också med den grund som nu behandlas har syftet varit att tillåta vägran att tillmötesgå framställningar om verkställighet av korta påföljder i synnerhet eftersom det inte kan anses vara förnuftigt att överföra en påföljd om det för själva beslutsfattandet behövs nästan lika mycket tid som den tid som återstår att avtjäna av straffet. Som exempel på en tänkbar situation där vägransgrunden kan tillämpas nämns i punkt 18 i ingressen samhällstjänst som normalt sett är fullgjord på mindre än sex månader.

Som en vägransgrund nämns i led k att domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del

på dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium. I punkt 2 ingår en bestämmelse som avgränsar tillämpningen av vägransgrunden. Bestämmelserna motsvarar artikel 9.1 i rambeslutet om överföring av dömda personer samt punkt 2 som beskrivits i det föregående.

I punkt 3 åläggs den verkställande staten skyldighet att innan den fattar ett beslut som avses i punkt 1 a, b, c, h, i, j och k på lämpligt sätt underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och, om det behövs, anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla ytterligare upplysningar.

Enligt punkt 4 gäller att om den behöriga myndigheten i den verkställande staten har beslutat att åberopa en av vägransgrunderna i punkt 1 i artikeln, särskilt grunderna som avses i punkt 1 d eller k, kan den efter överenskommen med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten besluta att åta sig att övervaka den åtgärd som framställningen gäller, men utan ansvar för att fatta något av de följdbeslut som avses i artikel 14.1 a–c. Punkten motsvarar i huvudsak lösningen enligt artikel 14.3, som beskrivs längre fram.

Det kan anses att de vägransgrunder som nämns i artikeln är tillräckligt noggrant avgränsade och detaljerade för att de ska kunna tillämpas direkt. Det föreslås inte att vägransgrunderna ska ändras så att de blir ovillkorliga.

Artikel 12. Tidsfrist. Artikeln innehåller bestämmelser om de tidsfrister som ska tillämpas. Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten så snart som möjligt och senast inom 60 dagar efter mottagandet av framställningen om överföring av övervakning tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1 besluta om den ska erkänna framställningen om överföring av övervakning och överta ansvaret för övervakningen av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna. Den ska omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta på ett sådant sätt att det lämnar en skriftlig uppteckning.

Enligt punkt 2 är det i undantagsfall tillåtet att låta bli att uppfylla tidsfristplikten enligt punkt 1. Myndigheten i den utfärdande staten ska omedelbart underrättas om detta med tillhörande motiveringar och få en uppskatt-

ning av den tid som behövs för att fatta ett beslut. Underrättelsen kan göras på valfritt sätt.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 13. Tillämplig lagstiftning. Artikeln innehåller bestämmelser om tillämplig lagstiftning. Enligt punkt 1 ska lagstiftningen i den verkställande staten tillämpas för övervakningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder. När Finland är verkställande stat gäller således att en framställning om överföring av övervakning ska verkställas med iakttagande av nationell lagstiftning som lämpar sig för andra motsvarande alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder. I nordiska samarbetslagen finns en bestämmelse som motsvarar artikel 13.1. I 3 § i den lagen sägs att verkställigheten sker enligt finsk lag.

I punkt 2 ingår en bestämmelse som skapar större klarhet i artikel 4.1 h. Det handlar om skyldigheten att ersätta den ekonomiska skada som vållats genom brottet och/eller förete bevis för att skyldigheten har fullgjorts. Den verkställande staten kan övervaka en sådan skyldighet genom att kräva att den dömda personen företer bevis för att skyldigheten har iakttagits.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 14. Behörighet för alla följdbeslut samt tillämplig lagstiftning. Artikeln innehåller bestämmelser om behörighet och tillämplig lagstiftning med avseende på följdbeslut. Enligt punkt 1 har den behöriga myndigheten i den verkställande staten behörighet att fatta samtliga följdbeslut beträffande uppskjutna påföljder, villkorlig frigivning, villkorliga påföljder och alternativa påföljder, särskilt för det fall en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts eller om den dömda personen begår ett nytt brott. Sådana följdbeslut ska i synnerhet omfatta ändring av skyldigheter eller anvisningar i den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden eller ändring av provotidens längd (led a), upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning (led b) och påförande av

fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd när det gäller en alternativ påföljd eller en villkorlig påföljd (led c).

I 2 b kap. 5 § i strafflagen finns bestämmelser om förordnande om verkställighet av *villkorligt fängelse*. Under de förutsättningar som anges i paragrafen kan domstolen bestämma att ett villkorligt fängelsestraff ska verkställas på grund av ett nytt brott som begåtts under prøvotiden. Det kan däremot inte bestämmas att ett villkorligt fängelsestraff ska verkställas enbart på den grunden att den som har ställts under övervakning inte har iakttagit de villkor som gäller vid övervakningen.

Vid grova brott mot de skyldigheter som ingår i *samhällstjänsten* ska domstolen förvandla den utförda delen av samhällstjänsten till ett ovillkorligt fängelsestraff. Vid lindrigare brott mot villkoren ges en muntlig eller skriftlig anmärkning.

Om det handlar om lindrig överträdelse av villkoren för *ungdomsstraff* ska den dömda ges en muntlig eller skriftlig anmärkning. Vid allvarliga eller upprepade överträdelser ska han eller hon ges en skriftlig varning. I lagen om ungdomsstraff finns dessutom bestämmelser om annat straff som döms ut i stället för ungdomsstraffet. När de villkor som anges i 18 § 3 mom. i lagen om ungdomsstraff uppfylls kan även ovillkorligt fängelsestraff dömas ut i stället för den del av ungdomsstraffet som inte har avtjänats.

Bestämmelser om brott mot villkoren för *övervakningsstraff* finns i 18 och 19 § samt 4 kap. i lagen om övervakningsstraff. Brottet leder till att Brottspåföljdsmyndigheten ger en skriftlig varning eller, om brottet är grovt, att domstolen meddelar ett beslut om att förvandla straffet till ovillkorligt fängelse.

Om den som blivit *villkorligt frigiven* begår ett sådant brott under prøvotiden som leder till fängelsestraff, kan domstolen på yrkande av åklagaren besluta att ett reststraff ska verkställas. I 2 c kap. 14 § i strafflagen finns bestämmelser om beslut om verkställighet av reststraff. I 10 § i lagen om övervakning av villkorlig frihet finns bestämmelser om brott mot skyldigheter som påförts den övervakade. Brott kan leda till en skriftlig varning eller hämtning. Vid grövre fall förs saken till domstol. Om domstolen konstaterar att den

övervakade har förfarit på ett sådant sätt som beskrivits ovan och om det med hänsyn till den övervakades person och orsakerna till överträdelsen bedömt som en helhet finns särskilda skäl, kan domstolen bestämma att minst fyra och högst 14 dagar av reststraffet ska verkställas.

Om en fänge som deltar i *övervakad frihet på prov* bryter mot villkoren för den övervakade friheten på prov, ska han eller hon ges en varning eller ska friheten på prov återkallas för en viss tid eller helt och hållet. Samma förfarande följs också i de fall där en fänge som är i övervakad frihet på prov begår ett brott utanför fängelset.

I punkt 2 sägs att lagstiftningen i den verkställande staten ska tillämpas på de beslut som fattas enligt punkt 1 och på alla ytterligare konsekvenser av domen, inbegripet i förekommande fall verkställighet av och, vid behov, anpassning av fängelsestraffet eller den frihetsberövande åtgärden.

Enligt punkt 3 får varje medlemsstat, när rambeslutet antas eller senare, lämna en förklaring om att den i egenskap av verkställande stat kommer att vägra överta det ansvar som avses i punkt 1 b och c i de fall som specificeras av den medlemsstaten. En sådan förklaring kan lämnas särskilt för det första i de fall en alternativ påföljd inte har något fastställt fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd angiven i domen, att verkställas i händelse av att de berörda kraven eller anvisningarna missköts (led a). För det andra kan en förklaring lämnas i fall som avser en villkorlig påföljd (led b). Som tredje fall nämns att de gärningar som föranleder domen inte utgör ett brott enligt lagstiftningen i den verkställande staten, oavsett brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering (led c).

Punkt 3 innebär att den verkställande staten kan överta ansvaret enbart för övervakningen av personen men vägra fatta beslut enligt punkt 1 b och c i de fall där den som har ställts under övervakning har brutit mot villkoren för övervakningen eller begått ett nytt brott. Det gäller således att bedöma om Finland i egenskap av verkställande stat övertar ansvaret för sådana följdbeslut som rör fall där den som har ställts under övervakning har brutit mot villkoren för övervakningen eller gjort sig skyldig till ett nytt brott. För att

det i dessa fall ska kunna fattas följdbeslut av det slag som nämns i artikeln måste domstolen i Finland ha möjlighet att beakta det straff som bestämts för personen i en annan medlemsstat.

Rådet har antagit ett rambeslut om beaktande av fällande domar i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat (2008/675/RIF, EUT L 220, 15.8.2008). Rambeslutet har genomförts i Finland genom lagar om ändring av strafflagen, nordiska samarbetslagen och samarbetslagen (179/2010—181/2010). Strafflagens 7 kap. har ändrats så att när 6 och 7 § i det kapitlet tillämpas kan också ett ovillkorligt fängelsestraff och samhällstjänst samt en jämförbar påföljd som dömts ut i en medlemsstat i Europeiska unionen eller Island och Norge beaktas. Det har således skapats större klarhet i lagstiftningen genom att det genom en explicit bestämmelse har blivit möjligt att tillmäta en tidigare dom samma verkan vid en ny rättegång oavsett om den har meddelats i Finland, i en annan medlemsstat eller i ett nordiskt land.

Så som konstateras i punkt 2 ska lagstiftningen i den verkställande staten tillämpas på alla följdbeslut som fattas enligt punkt 1. I egenskap av verkställande stat ska Finland således tillämpa sin egen nationella lagstiftning när följdbeslut ska fattas. Om Finland t.ex. för verkställighet får en framställning om överföring av övervakning av villkorlig frigivning från en medlemsstat enligt vars lagstiftning missskötsamhet kan vara grund för verkställighet av hela reststraffet är domstolen i Finland således inte bunden av lagstiftningen i den utfärdande staten utan ska tillämpa 10 § i lagen om övervakning av villkorlig frihet på fallet. I den paragrafen finns en bestämmelse om det kortaste och det längsta reststraff som bestäms till följd av brott mot skyldigheter som påförts den övervakade.

Med stöd av vad som anförts ovan finns det ingenting som hindrar Finland från att i egenskap av verkställande stat överta det ansvar som anges i punkt 1 b och c. Det föreslås således i denna proposition att utgångspunkten ska vara att Finland i egenskap av verkställande stat inte vägrar överta ansvaret. Bestämmelserna i 14 § 3 mom. och 21 § 2

mom. i nordiska samarbetslagen gör det möjligt för domstolen att hänskjuta ärendet till den stat där domen har givits eller där den dömden står under övervakning. I rambeslutet baserade på principen om ömsesidigt erkännande har Finland allmänt taget förespråkat alternativet att behörigheten i fall av detta slag överförs på den verkställande staten. Det förekommer dock betydande skillnader mellan medlemsstaternas påföljdssystem, i synnerhet när det gäller de åtgärder som avses i det rambeslut som nu ska genomföras. Lagstiftningen bör därför inrymma en viss flexibilitet och möjliggöra att Finland i egenskap av verkställande stat inte alltid utövar befogenheterna att besluta om följdåtgärder. Det föreslås därför att det i vissa fall som beskrivs närmare i motiveringen till genomförandelagen ska vara möjligt att låta behörigheten i fråga om följdbeslut återgå till den utfärdande staten.

Artikel 3 i rambeslutet gäller behöriga myndigheter. I motiveringen till artikeln har det konstaterats att i Finland ska tingsrätten vara behörig myndighet när det gäller att fatta beslut i enlighet med artikel 14.1 b och c. Behörig att fatta beslut om åtgärder enligt led a ska vara den myndighet som är behörig i ett motsvarande nationellt fall.

Enligt punkt 4 gäller att när en medlemsstat i enlighet med det som tillåts i punkt 3 beslutar att inte utöva befogenheterna i fråga om följdbeslut, ska behörigheten återföras till den utfärdande staten för det fall en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd misssköts. Villkoret är då att den behöriga myndigheten i den verkställande staten anser att ett följdbeslut enligt punkt 1 b eller c behöver fattas.

Enligt punkt 5 ska de fall som avses i punkt 3 inte inverka på skyldigheten enligt artikel 8.1 att erkänna framställningen om överföring av övervakning och att utan dröjsmål vidta alla åtgärder som krävs för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder.

Enligt punkt 6 ska en förklaring enligt punkt 3 meddelas rådets generalsekretariat. En sådan förklaring får när som helst återkallas. Förklaringar och återkallanden av dessa ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Artikel 15. *Samråd mellan behöriga myndigheter.* Artikeln innehåller en bestämmelse om samråd mellan behöriga myndigheter. Närhelst det behövs får de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten och i den verkställande staten samråda med varandra för att underlätta en smidig och effektiv tillämpning av rambeslutet. I genomförandelagen behövs inte någon bestämmelse om artikeln.

Artikel 16. *Skyldigheter för berörda myndigheter när den verkställande staten har behörighet att fatta följdbeslut.* I artikeln regleras myndigheternas skyldigheter när den verkställande staten har behörighet att fatta följdbeslut. Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om alla beslut i fråga om en ändring av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden (led a), upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning (led b), verkställighet av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd på grund av att en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts (led c) och upphörande av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden (led d). Underrättelsen ska göras på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning.

Enligt punkt 2 gäller att om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär det, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten informera den om maximal längd på den frihetsberövande påföljd som enligt den nationella lagstiftningen i den verkställande staten kan följa på det brott som föranledde domen och som kan påföras den dömda personen om de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna missköts. Denna information ska tillhandahållas omedelbart efter mottagandet av framställningen om överföring av övervakning tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1.

Enligt punkt 3 ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den verkställande staten om alla omständigheter som den anser skulle kunna föranleda ett eller flera av de beslut som avses i punkt 1 a–c.

Underrättelsen ska göras på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt. Så som konstaterats tidigare i motiveringen till artikel 14 gäller att när Finland är verkställande stat har landet i regel behörighet att fatta följdbeslut. I motiveringen till genomförandelagen redogörs för undantagen från den huvudregeln.

Artikel 17. *Skyldigheter för berörda myndigheter när den utfärdande staten har behörighet att fatta följdbeslut.* I artikeln regleras myndigheternas skyldigheter när den utfärdande staten har behörighet att fatta följdbeslut. Enligt punkt 1 ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten genast meddela den behöriga myndigheten i den utfärdande staten varje förhållande som kan förmodas föranleda ett upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning (led a), varje förhållande som kan förmodas föranleda påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd (led b) och ytterligare uppgifter och omständigheter som den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär att få och som är av avgörande betydelse för att den ska kunna fatta följdbeslut i enlighet med sin nationella lagstiftning (led c).

I punkt 2 sägs att när en medlemsstat har använt den möjlighet som avses i artikel 11.4 ska den behöriga myndigheten i den staten informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts av den dömda personen. Det handlar om vägran på grund av avsaknad av dubbel straffbarhet eller därför att den gärning som legat till grund för domen helt eller till betydande del har begåtts på den verkställande statens territorium.

Enligt punkt 3 ska intyget i bilaga II användas för att meddela sådana förhållanden som avses i punkt 1 a och b samt punkt 2. Meddelande om de uppgifter och omständigheter som avses i punkt 1 c ska lämnas på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning och, när så är möjligt, genom intyget i bilaga II.

Punkt 4 gör det möjligt att i förekommande fall höra personen via en videolänk med iakttagande i tillämpliga delar av förfarandet i enlighet med internationella instrument för rättslig hjälp. Bestämmelser om användning av en videolänk finns i den år 2000 ingångna konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (FördrS 88/2005).

Enligt punkt 5 ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om beslut i fråga om upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning (led a), verkställighet av fängelsestraffet eller den frihetsberövande åtgärden, när en sådan påföljd anges i domen (led b), påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, när en sådan påföljd inte har angetts i domen (led c) och upphörande av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden (led d).

Så som konstaterats tidigare i motiveringen till artikel 14 gäller att utgångspunkten är att när Finland är verkställande stat har landet behörighet att fatta följdbeslut. Skyldigheterna enligt artikeln ska dock tillämpas på de fall där den utfärdande staten har behörighet att fatta följdbeslut. Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 18. Information från den verkställande staten i samtliga fall. I artikeln ingår en förteckning över den information som den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan dröjsmål ska lämna den behöriga myndigheten i den utfärdande staten. Informationen ska lämnas på ett sådant sätt att det lämnar en skriftlig uppteckning. Skyldigheten att informera omfattar fall där framställningen om överföring av övervakning och det intyg som avses i artikel 6.1 har vidarebefordrats till den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 6.7 (punkt 1). Det ska dessutom informeras om det faktum att det i praktiken är omöjligt att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna av det skälet att den dömda personen, efter översändandet av framställningen om överföring av övervakning tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1 till den verkstäl-

lande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium, i vilket fall den verkställande staten inte ska ha någon skyldighet att övervaka (punkt 2). Vidare ska det informeras om det slutliga beslutet att erkänna framställningen om överföring av övervakning och att överta ansvaret för övervakningen (punkt 3) samt om det beslut om vägran som avses i artikel 11 tillsammans med skälen för beslutet (punkt 4). Den utfärdande staten ska också informeras om ett eventuellt beslut att anpassa den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden i enlighet med artikel 9, tillsammans med skälen för beslutet (punkt 5). Det ska också informeras om ett eventuellt beslut om amnesti eller benådning (punkt 6).

I genomförandelagen behövs inte någon bestämmelse om artikeln.

Artikel 19. Amnesti, nåd, omprövning av dom. Artikeln innehåller bestämmelser om utövande av rätten att benåda och om behörighet vid extraordinärt ändringssökande.

Enligt punkt 1 får såväl den utfärdande staten som den verkställande staten bevilja amnesti eller nåd. I 105 § 1 mom. i grundlagen finns en bestämmelse om att republikens president i enskilda fall har rätt att besluta om benådning. I 2 mom. finns en bestämmelse om amnesti som kan utfärdas genom lag. I 30 § 2 och 3 mom. i nordiska samarbetslagen finns sådana bestämmelser om tillämpningen av bestämmelserna om benådning enligt finsk lag som till sitt innehåll i sak motsvarar artikel 19.1.

Enligt punkt 2 får endast den utfärdande staten fatta beslut när det gäller ansökningar om omprövning av den dom som ligger till grund för de alternativa åtgärder eller övervakningsåtgärder som ska övervakas enligt rambeslutet. Med omprövning enligt punkten avses extraordinärt ändringssökande enligt 31 kap. i rättegångsbalken. I nordiska samarbetslagen finns inte någon bestämmelse som motsvarar punkten.

Det kan anses att artikeln är tillräckligt noggrant avgränsad och detaljerad för att den ska kunna tillämpas direkt.

Artikel 20. Upphörande av den verkställande statens behörighet. Artikeln innehåller bestämmelser om den verkställande statens behörighet och upphörande av den. I punkt

I sågs att om den dömda personen avviker eller inte längre har sin lagliga och vanliga vistelseort i den verkställande staten får den behöriga myndigheten i den verkställande staten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten återföra behörigheten att övervaka och att fatta följdbeslut med anknytning till domen.

Enligt punkt 2 gäller att om nya straffrättsliga förfaranden mot den berörda personen pågår i den utfärdande staten får den behöriga myndigheten i den staten begära att den behöriga myndigheten i den verkställande staten till den utfärdande staten återför behörigheten att övervaka och att fatta följdbeslut. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får återföra behörigheten till den utfärdande staten i ett sådant fall.

Enligt punkt 3 gäller att om behörigheten, med tillämpning av artikeln, återförs till den utfärdande staten, ska detta bifallas i den staten. I den fortsatta övervakningen ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten beakta hur länge de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna har följts och i vilken grad skyldigheterna i anslutning till övervakningen har fullgjorts i den verkställande staten, samt de eventuella beslut som fattats av den verkställande staten med stöd av artikel 16.1.

Artikel 14.3 i rambeslutet och den preciserande bestämmelse med avseende på artikeln som föreslås i genomförandelagen gäller också återföring av behörighet att fatta följdbeslut till den utfärdande staten. För tydlighetens hänvisas det i bestämmelsen också till de fall som avses i artikel 20 i rambeslutet som grund för att Finland i egenskap av verkställande stat ska kunna låta bli att utöva sina befogenheter att fatta följdbeslut. I de fall som avses i bestämmelsen ska behörigheten att fatta följdbeslut alltid återföras till den utfärdande staten. I genomförandelagen behövs det således inte någon separat bestämmelse för artikel 20.

Artikel 21. Språk. I artikeln bestäms om de språk som ska användas när rambeslutet tillämpas. Enligt artikeln ska det intyg som avses i artikel 6.1 översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten. Varje medlemsstat får när rambeslutet antas eller senare i en

förklaring till rådets generalsekretariat tillkännage att medlemsstaten godtar en översättning till ett eller flera andra av de officiella språken i EU:s institutioner.

I nordiska samarbetslagen och i förordningen om verkställighet av den finns inte några bestämmelser om de språk som ska användas.

Det föreslås att Finland ska lämna en förklaring om att landet godtar intyg på finska och svenska samt engelska. Också ett intyg på något annat språk kan godkännas. I analogi med det föreslås i genomförandelagen en motsvarande materiell bestämmelse, vilket ligger i linje med den övriga lagstiftningen om straffrättsligt samarbete och motsvarar den föreslagna bestämmelsen i lagen om genomförande av rambeslutet om överföring av dömda personer.

Artikel 22. Kostnader. I artikeln ingår en bestämmelse om de kostnader som uppstår till följd av tillämpningen av rambeslutet. Den verkställande staten ska stå för kostnaderna, förutom sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium. I genomförandelagen behövs inte någon bestämmelse om artikeln.

Artikel 23. Förhållande till andra avtal och överenskommelser. I artikeln regleras rambeslutets förhållande till andra avtal och överenskommelser. Enligt punkt 1 ska rambeslutet i förbindelserna mellan medlemsstaterna från och med den 6 december 2011 ersätta motsvarande bestämmelser i Europarådets konvention av den 30 november 1964 rörande övervakning av villkorligt dömda eller villkorligt frigivna personer. Finland har inte tillträtt konventionen.

Enligt punkt 2 får medlemsstaterna fortsätta att tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft efter den 6 december 2008, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder. På motsvarande villkor får medlemsstaterna ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter den 6 december 2008 (punkt 3). Enligt punkt 4 ska medlemsstaterna senast den 6 mars 2009 underrätta rådet och kommis-

sionen om gällande avtal och överenskommelser enligt punkt 2 som de önskar fortsätta tillämpa. Medlemsstaterna ska även underrätta rådet och kommissionen om nya avtal och överenskommelser enligt punkt 3 senast tre månader efter att de har undertecknats.

Punkt 2 innebär att Finland också i fortsättningen får tillämpa nordiska samarbetslagen i förhållande till Sverige och Danmark. Nordiska samarbetslagen gäller som ett enhetligt regelverk i alla de nordiska länderna. Nordiska samarbetslagen kan som helhet anses vara sådan att den underlättar förfarandena i anslutning till de övervakningsåtgärder som avses i rambeslutet. I nordiska samarbetslagen ingår t.ex. inte någon möjlighet att vägra med avseende på dubbel straffbarhet. Det finns också färre vägransgrunder och färre bestämmelser om den information som krävs vid framställningar med begäran om samarbete än i rambeslutet.

Nordiska samarbetslagen lämpar sig dock bara på villkorligt dömda och villkorligt frigivna personer och således inte på t.ex. överföring av verkställigheten av samhällstjänst. Nordiska samarbetslagen inrymmer inte heller någon skyldighet att verkställa beslut. Vid beredningen av en enhetlig lagstiftning har man dock enats om att i allmänhet bifalla sådana framställningar om verkställighet där det finns förutsättningar enligt lagen. I 25 § i nordiska samarbetslagen finns dessutom en sådan vägransgrund när samma ärende har inletts som inte finns i rambeslutet. Det föreslås att tillämpningen av förfarandet enligt rambeslutet i förhållande till Sverige och Danmark inte ska uteslutas i genomförandelagen på grund av dessa fall. Nordiska samarbetslagen ska dock alltså i regel tillämpas i förbindelserna mellan de nordiska länderna.

Finland har lämnat en underrättelse enligt punkt 4 den 5 mars 2009. Enligt underrättelsen ämnar Finland i förbindelserna med Danmark och Sverige tillämpa samarbete enligt lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål i den utsträckning som samarbete av det slaget tillåter mera omfattande samarbete än rambeslutet och bidrar till att ytterligare förenkla eller effektivisera förfarandet.

I genomförandelagen föreslås en bestämmelse som förtydligar artikeln och som gäller rambeslutets och lagens förhållande till nordiska samarbetslagen.

Artikel 24. Territoriell tillämpning. Enligt artikeln om territoriell tillämpning ska rambeslutet tillämpas på Gibraltar.

Artikel 25. Genomförande. Artikeln innehåller bestämmelser om tidsfristen för de nationella åtgärder för genomförande som behövs med anledning av rambeslutet och om den information som ska lämnas rådets generalsekretariat och kommissionen. Enligt punkt 1 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa rambeslutet senast den 6 december 2011. Enligt punkt 2 ska medlemsstaterna till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt rambeslutet införlivas med deras nationella lagstiftning.

Artikel 26. Rapport. Artikeln innehåller bestämmelser om den rapport som senare ska upprättas om rambeslutet och om den bedömning som ska göras på grundval av rapporten. Enligt punkt 1 ska kommissionen senast den 6 december 2014 upprätta en rapport på grundval av den information om genomförandet som den erhållit från medlemsstaterna. På grundval av den ska rådet bedöma genomförandet och tillämpningen av rambeslutet. Enligt punkt 3 ska rapporten kompletteras med lagförslag om det är nödvändigt.

Artikel 27. Ikraftträdande. Artikeln innehåller en sedvanlig bestämmelse om rambeslutets ikraftträdande. Enligt den träder rambeslutet i kraft samma dag som det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning. Rambeslutet har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning den 16 december 2008 och trätt i kraft samma dag.

Bestämmelserna i rambeslutet ska dock börja tillämpas av de finländska myndigheterna först när den genomförandelag som denna proposition gäller träder i kraft. Trots att det inte konstateras explicit i rambeslutet krävs det i praktiken för att rambeslutet ska kunna tillämpas att också den berörda andra medlemsstaten har genomfört rambeslutet. För tydlighetens skull föreslås en bestämmelse om detta i genomförandelagen.

Artiklarna 24-27 kräver inte några materiella bestämmelser.

3 Föreslagna ändringar i annan lagstiftning

I propositionen föreslås det ändringar förutom i den lagstiftning som hänför sig till de rambeslut som ska genomföras också i samarbetslagen och i lagstiftningen om utlämning för brott. För det första föreslås det att bestämmelserna om rättegångsbiträden ska förenhetligas. Bestämmelserna i den gällande lagstiftningen avviker från varandra till dessa delar. I de situationer som avses i allmänna utlämningslagen och samarbetslagen ska en advokat förordnas till biträde, medan man i nordiska utlämningslagen och EU-utlämningslagen har valt samma lösning som i 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål, dvs. att till försvarare får förordnas förutom en advokat också ett offentligt rättsbiträde eller, om det finns särskilda skäl till det, någon annan som har avlagt juris kandidatexamen och som enligt lag får vara ombud.

Att endast advokater får förordnas till biträden har i samarbetslagen motiverats med att fallen är få till antalet och det krävs särskild sakkunskap för att behandla dem. Också i allmänna utlämningslagen är utgångspunkten densamma. Efter att de lagarna stiftades har den nationella lagstiftningen om rättegångsbiträden reviderats och behörighetskraven för och tillsynen över rättegångsbiträden skärpts. Det har bl.a. stiftats en rättshjälpslag (257/2002) och en lag om rättegång i brottmål (689/1997), enligt vars 2 kap. huvudregeln i enlighet med vad som sägs ovan är att till försvarare får förordnas ett offentligt rättsbiträde eller en advokat. Dessutom föreslås det i regeringens proposition med förslag till lag om rättegångsbiträden med tillstånd och till vissa lagar som har samband med den (RP 318/2010 rd) att tillsynen över rättegångsbiträden effektiviseras bl.a. genom att det inrättas ett tillståndssystem för andra än advokater och offentliga rättsbiträden. På det hela taget har skillnaderna mellan behörighetsvillkoren för advokater och andra rättegångsbiträden minskat som en följd av de reformer som genomförts för rättegångsbiträdenas del.

Å andra sidan kunde man motivera en begränsning enligt vilken endast advokater är behöriga att vara biträden, särskilt när det gäller situationer mellan EU-medlemsstaterna, med att advokaters rätt att utöva sin verksamhet inom hela EU:s område regleras i direktivet om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster (77/249/EEG) och i direktivet om om underlättande av stadigvarande utövande av advokatycket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhöles (98/5/EG). Någon motsvarande rätt gäller inte för andra rättegångsbiträden. Genom en begränsning enligt vilken endast advokater kan förordnas till biträde kunde man således säkerställa att en advokat skulle kunna biträda sin huvudman också i en annan medlemsstat, på de villkor som anges i de direktiv som nämns ovan, om det visar sig finnas behov av det i det ärende som behandlas. Sådana situationer kan dock antas vara sällsynta i praktiken. Nästan utan undantag väljs biträdet från den medlemsstat där en person befinner sig, och det finns således i allmänhet inte något behov av att förordna ett biträde från en annan medlemsstat. I en sådan situation där en försvarare har förordnats för en person i ett brottmål som handläggs i Finland enligt bestämmelserna i 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål, skulle det å andra sidan med hänsyn till partens rättsskydd vara motiverat att samma försvarare skulle kunna biträda sin huvudman också i det fallet att personen utlämnas till en annan medlemsstat eller överförs till en annan medlemsstat för att avtjäna sitt straff. Om man skulle välja det alternativet som enbart begränsar sig till advokater i lagstiftningen om det internationella samarbetet skulle denna möjlighet inte finnas t.ex. i en situation där ett offentligt rättsbiträde har förordnats till försvarare i en nationell brottmålsrättegång.

På de grunder som anges ovan föreslås det i propositionen att bestämmelserna om rättegångsbiträden i de lagar som gäller internationellt straffrättsligt samarbete ska förenhetligas så att behörighetsvillkoren för ett biträde bestäms enligt 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål. Reformen kommer dock sannolikt inte att innebära några större ändringar i gällande praxis, eftersom det vanligtvis är en

advokat som fungerar som biträde i ett ärende som gäller internationellt samarbete, oberoende av om behörigheten att vara biträde i lagen har begränsats till advokater eller inte.

I propositionen föreslås det också en del preciseringar i EU-utlämningslagen, särskilt när det gäller de behöriga myndigheterna. Dessutom föreslås det att bestämmelsen om uppskov med utlämnningen och tillfällig utlämning i EU-utlämningslagen preciseras. Det har visat sig finnas behov av dessa ändringar när man har tillämpat EU-utlämningslagen. Också ordalydelsen i bestämmelsen om språk och översättningar föreslås bli ändrad så att den klarare än i dag motsvarar bestämmelsens syfte, med anledning av kommissionens rekommendationer som hänför sig till genomförandet av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder. Dessutom föreslås det att bestämmelsen om vidareutlämning i nordiska utlämningslagen ändras så som förutsätts i avtalet om överlämnande mellan EU, Island och Norge.

4 Lagförslag

4.1 Lagen om genomförandet av rambeslutet om överföring av dömda personer

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Genomförandet av rambeslutet. I paragrafen föreslås en bestämmelse med liknande ordalydelse som i genomförandelagarna för rambeslutet om bötesstraff, rambeslutet om konfiskationer och rambeslutet om en europeisk bevisinhämtningsorder. Enligt bestämmelsen ska de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen iakttas som lag, om inte något annat följer av genomförandelagen. Bestämmelserna i rambeslutet gäller nästan uteslutande sådant som redan regleras på lagnivå i Finland.

Av genomförandemetoden följer att i de fall där den föreslagna genomförandelagen inte innehåller någon bestämmelse som preciserar rambeslutet ska bestämmelserna i rambeslutet tillämpas direkt. Eftersom den föreslagna genomförandelagen innehåller vissa avpassningar som till sitt innehåll i sak motsvarar syftet med rambeslutet, konstateras

det i paragrafen att de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen ska iakttas som lag, om inte något annat följer av genomförandelagen. Grundlagsutskottet föreslog att den ordalydelsen skulle användas i genomförandelagen för rambeslutet om bötesstraff, vilket genomfördes på motsvarande sätt (GrUU 50/2006 rd).

I 2 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken rambeslutet om utevarodomar ska iakttas som lag. I enlighet med det som beskrivits i motiveringen till artiklarna innebär bestämmelsen att den vägransgrund som gäller utevarodomar i artikel 9.1 i rambeslutet om överföring av dömda personer ska iakttas så som den ändrats genom rambeslutet om utevarodomar. Den vägransgrunden ska alltså bestämmas enligt rambeslutet om utevarodomar, inte enligt rambeslutet om överföring av dömda personer.

2 §. Tillämpningsområde. I 1 punkten bestäms om verkställighet av påföljder som överförts för att verkställas i Finland. Det kan handla om ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd som avses i rambeslutet och som har bestämts i en annan EU-medlemsstat. Enligt det som beskrivits i motiveringen till artiklarna kommer frågan om huruvida det handlar om en påföljd som avses i rambeslutet då att bestämmas enligt artikel 1 i rambeslutet och enligt den nationella lagstiftningen i den utfärdande staten. Med annan frihetsberövande åtgärd avses främst fall där det har bestämts att den dömda ska tas in för sjukhusvård oberoende av sin vilja på grund av ett brott. Det handlar med andra ord om åtgärder som definieras som vårdpåföljder i det finländska systemet. Det finns emellertid skillnader mellan systemen i medlemsstaterna när det gäller det förfarande som leder till att det bestäms en sådan frihetsberövande åtgärd som avses i bestämmelsen samt förutsättningarna för en åtgärd och hur den genomförs. För att garantera en tillräcklig flexibilitet med tanke på de framställningar om verkställighet som översänds till Finland föreslås det därför inte att man i bestämmelsen använder uttrycket "vårdpåföljd", som de påföljder som bestäms i Finland föreslås bli definierade i 2 punkten, utan ordalydelsen är till dessa delar identisk med definitionen i rambeslutet. Det finns även

skillnader i rubriceringen av de påföljder som avtjänas i straffanstalt, och därför används termen frihetsstraff till dessa delar för en påföljd som har bestämts i en annan medlemsstat. Samma term används i EU-utlämningslagen och nordiska utlämningslagen.

I 2 punkten föreslås en bestämmelse om de fall där en påföljd som avses i rambeslutet översänds från Finland för att verkställas i en annan medlemsstat. Tillämpningsområdet omfattar då fängelsestraff som bestämts av en domstol och psykiatrisk sjukhusvård oberoende av personens vilja vid straffeftergift som har fastställts av domstol. Dessa påföljder definieras som vårdpåföljder. I motiveringen till artiklarna redoförs det närmare för bestämmandet av en vårdpåföljd och för procedurbestämmelserna.

På de vårdpåföljder som avses i 1 mom. och andra motsvarande frihetsberövande åtgärder ska enligt 2 mom. dessutom tillämpas vad som bestäms om vårdpåföljder i samarbetslagen och mentalvårdslagen. Detta innebär att förfarandet och de behöriga myndigheterna kommer att bestämmas enligt de lagarna. Med andra ord kommer justitieministeriet på föredragning av Institutet för hälsa och välfärd att besluta om framställningar om verkställighet av påföljder av detta slag. De materiella förutsättningarna kommer dock att bestämmas inte bara enligt de hälso- och sjukvårdsrelaterade kriterier som anges i 4 b kap. i mentalvårdslagen utan också enligt rambeslutet och genomförandelagen. Bl.a. de kriterier för översändande av en framställning om överföring som anges i artikel 4 och bestämmelserna om krav på samtycke av den dömda personen och om dubbel straffbarhet samt skyldighet att samarbeta oberoende av sådan ska således bestämmas enligt rambeslutet och genomförandelagen.

3 §. Behörig myndighet. Enligt paragrafen ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet vara behörig myndighet att göra en framställning om överföring från Finland till en annan medlemsstat av verkställigheten av en påföljd som avses i 2 § och att besluta om att samtycka till verkställigheten av en framställning som har översänts till Finland. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd el-

ler någon annan frihetsberövande åtgärd än fängelse, ska dock justitieministeriet vara den behöriga myndigheten. Behörigheten att besluta om att samtycka till en framställning om verkställighet inbegriper även behörighet att besluta om att tillämpa de grunder för vägran och uppskov som avses i rambeslutet.

2 kap. **Verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en annan medlemsstat**

4 §. Förutsättningar för att ta emot en framställning. I paragrafen föreslås en bestämmelse som preciserar artikel 4 i rambeslutet och gäller fall när en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som bestämts i en annan medlemsstat tas emot för behandling i Finland. I 1 mom. anges när en framställning ska få tas emot utan samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet och när samtycke ska krävas. Samtycke ska inte behövas om den dömda är finsk medborgare och också bor i Finland. Samtycke är inte heller nödvändigt i fråga om en finsk medborgare, om det har bestämts att den dömda ska avlägsnas eller utvisas till Finland utifrån ett beslut om avlägsnande eller utvisning som ingår i domen eller i ett rättsligt eller administrativt beslut eller i någon annan åtgärd som följer av domen.

Så som redogjorts i motiveringen till artiklarna gäller det att göra åtskillnad mellan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets samtycke och de fall enligt artikel 6 i rambeslutet där det krävs samtycke av den dömda. Det att det inte behövs samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för att ta emot en framställning om överföring innebär inte heller att en framställning alltid måste bifallas. Det gäller att särskilt bedöma om någon av vägransgrunderna enligt artikel 9 eventuellt lämpar sig på fallet.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att det i andra fall än de som avses i 1 mom. ska krävas samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller, när det handlar om någon annan frihetsberövande påföljd än fängelse, justitieministeriet för att ta emot en framställning om överföring av

verkställigheten av en påföljd. För att samtycke ska få ges förutsätts det att verkställigheten av påföljden i Finland främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället med hänsyn till var den dömd är bosatt eller den dömdes övriga personliga förhållanden eller av särskilda skäl. Med hänvisningen till var den dömd är bosatt avses framför allt att den dömd har permanent uppehållsrätt i Finland enligt utlänningslagen (301/2004). Bestämmelser som gäller permanent uppehållsrätt (permanent uppehållstillstånd) finns i 56, 56 a och 161 g § i utlänningslagen. Det är meningen att bestämmelsen framför allt ska täcka de fall där en påföljd har bestämts för en utlänningsperson som är varaktigt bosatt i Finland och som är så pass integrerad i det finländska samhället att det med tanke på möjligheterna att underlätta hans eller hennes återanpassning till samhället är motiverat att verkställigheten av påföljden överförs till Finland. Också den dömdes nära familjeförhållanden i Finland kommer att ha betydelse när det bedöms om en överföring är ändamålsenlig med tanke på den målsättningen. Genom kriterier med motsvarande innehåll har det också enligt EU-utlänningslagen blivit möjligt för en utlänningsperson som är varaktigt bosatt i Finland och som begärts bli utlämnad till en annan medlemsstat att i Finland avtjäna ett fängelsestraff som har dömts ut i den ansökande medlemsstaten (6 § 6 punkten och 8 § 2 mom. i EU-utlänningslagen).

5 §. Temporärt tagande i förvar. I paragrafen föreslås bestämmelser om förfarandet för provisoriskt anhållande enligt artikel 14 i rambeslutet. Det är meningen att paragrafen ska tillämpas i de fall där avsikten är att det ska göras en framställning om överföring till Finland av verkställigheten av en påföljd som i en annan medlemsstat tilldömts en person som befinner sig i Finland. Enligt artikel 14 krävs det för provisoriskt anhållande att den utfärdande staten begär detta. En sådan begäran kan göras innan framställningen om överföring tas emot eller efter att den har tagits emot, men innan det i den verkställande staten fattas beslut om samtycke till framställningen. Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar i övrigt bestämmelserna om provisoriskt tagande i förvar i 5 a—5 c § i

samarbetslagen bortsett från att Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska ha behörighet att besluta om huruvida det finns hinder för att verkställa påföljden. Enligt gällande lag har justitieministeriet den beslutanderätten. Ett hinder innebär i praktiken att det finns en vägransgrund. Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar också om detta. Det faller sig naturligt att samma myndighet som beslutar om att vägra bifalla framställningen har behörighet att bestämma att hållandet i förvar ska upphöra, om det är uppenbart att någon av vägransgrunderna enligt artikel 9 i rambeslutet är tillämpliga i fallet.

I paragrafen föreslås också en motsvarande bestämmelse som i 5 d § i samarbetslagen enligt vilken personen ska kunna meddelas reseförbud i stället för att tas i förvar.

På samma sätt som när det gäller samarbetslagen ska bestämmelserna om häktning i tvångsmedelslagen och häktningslagen (768/2005) i övrigt gälla i fråga om tagande och hållande i förvar. Också i bestämmelserna om förvar i utlänningslagstiftningen ingår det en hänvisning till lagstiftningen om häktning. Det innebär bl.a. att det bestäms enligt häktningslagen var personen i fråga ska hållas i förvar.

6 §. Dubbel straffbarhet. I 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken det i det fall att ett av de s.k. listade brotten i artikel 7.1 i rambeslutet låg till grund för påföljden inte ska krävas dubbel straffbarhet för att en framställning om verkställighet ska bifallas, dvs. att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden. Hänvisningen till motsvarande förhållanden innebär att kravet på dubbel straffbarhet uppfylls också vid s.k. nationellt avgränsade brott, såsom brott mot den statliga ofrentliga ekonomin.

Enligt 2 mom. ska det för verkställighet i Finland krävas dubbel straffbarhet, om något annat än ett listat brott låg till grund för påföljden. Det krävs då således att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden.

7 §. Anpassning av en påföljd. Enligt 1 mom. ska Helsingfors tingsrätt i analogi

med 8 § i samarbetslagen besluta om anpassning av en påföljd. Yrkande om anpassning ska framställas av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Också till denna del motsvarar bestämmelsen 8 § i samarbetslagen, bortsett från att i de fall som avses i den lagen är det justitieministeriet som hos åklagaren begär att en påföljd ska omvandlas. I de fall som avses i rambeslutet är det motiverat att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet begär anpassning. Den beslutar också annars om huruvida en framställning om överföring ska bifallas. Men hänsyn till att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet dock inte nationellt sett har behörighet att bestämma straff är det naturligt att den inte heller ska besluta om anpassningen av straff. I stället ska Helsingfors tingsrätt ha den beslutanderätten. Vid behandlingen av ett ärende som gäller anpassning iakttas i övrigt bestämmelserna om handläggning av brottmål i tillämpliga delar.

I analogi med samarbetslagen föreslås i 2 mom. en bestämmelse om att den dömda ska ges tillfälle att bli hörd i ett ärende som gäller anpassning av en påföljd. I momentet hänvisas det dessutom till bestämmelsen i 17 § om den dömdes rätt till ett biträde och en försvarare. Om det redan tidigare har förordnats en försvarare för den dömda, är denne behörig att biträda eller företräda den dömda också i ett ärende som gäller anpassning av en påföljd. Om det inte redan har förordnats en försvarare för den dömda, har den dömda rätt till en försvarare när det ärende som gäller anpassning av påföljden behandlas.

I praktiken kommer ett ärende som gäller anpassning av en påföljd vanligtvis att behandlas samtidigt som man fattar beslut om huruvida den framställning om verkställighet av påföljden som har översänts till Finland ska bifallas. Vanligtvis befinner sig den dömda då fortfarande i den utfärdande staten och hörs i den staten genom samarbete mellan de behöriga myndigheterna. Om det inte har förordnats ett biträde för den dömda i den utfärdande staten, har den dömda rätt till ett biträde och en försvarare enligt finsk lag, dvs. med iakttagande av 17 § nedan.

8 §. Verkställighet av en påföljd. I paragrafen konstateras för tydlighetens skull att verkställigheten av en påföljd i Finland bestäms enligt finsk lag. Det innebär bl.a. att tidpunkten och förutsättningarna för villkorlig frigivning bestäms enligt finsk lag.

9 §. Framställning om samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen. I 1 § 4 mom. föreslås bestämmelser om förfarandet vilka ska tillämpas i de fall där den som överförts till Finland är misstänkt för ett brott som undersöks i Finland eller där det visar sig finnas behov av att verkställa ett straff som den dömda har tilldömts i Finland. Det handlar med andra ord om en situation enligt artikel 18 i rambeslutet. Artikel 18.2 f innebär att med samtycke av den dömda personen kan han eller hon i den verkställande staten bli föremål för andra straffrättsliga åtgärder än de som framställningen om överföring gäller (avstående från den s.k. specialitetsbestämmelsen). Enligt den föreslagna paragrafen ska den dömda personligen vid tingsrättens sammanträde ge sitt samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen. Frågan om samtycke ska behandlas på framställning av åklagaren i den tingsrätt inom vars domkrets den dömda avtjänar fängelsestraff. Bestämmelsen har motiverats i motiveringen till artiklarna. Ärendet ska också kunna behandlas i någon annan tingsrätt där det anses lämpligt. Om den dömda t.ex. ska höras i någon annan sak i en annan tingsrätt, ska frågan om samtycke kunna behandlas i samma tingsrätt.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska den dömda underrättas om innebörden av samtycket innan samtycket ges. Enligt 3 mom. ska den dömdes samtycke och det att den dömda har informerats om innebörden av det dessutom protokollföras.

Enligt 4 mom. ska ärenden som gäller den dömdes samtycke kunna behandlas i tingsrätten med ordföranden ensam samt vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om allmän underrätts sammanträde. Enligt 27 § i EU-utlämningslagen är det möjligt att handlägga utlämningsärenden på motsvarande sätt.

De övriga undantagen från specialitetsbestämmelsen bestäms direkt enligt artikel 18.2. I 5 mom. föreslås en bestämmelse som preciserar punkt 2 g och enligt vilken det är

åklagaren som ska begära samtycke av den utfärdande staten till undantag från specialtetsbestämmelsen. Om det handlar om verkställighet av ett fängelsestraff, ska förutom åklagaren också Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet få begära samtycket. Om det undantagsvis handlar om att begära samtycke till verkställighet av en vårdpåföljd, ska justitieministeriet begära samtycket.

Enligt 6 mom. ska den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga få sköta de åklagaruppgifter som avses i paragrafen. Även någon annan åklagare ska kunna vara behörig åklagare, om det finns särskilda skäl. Det kan t.ex. visa sig att åklagaren i samband med handläggningen av ett brottmål behöver begära samtycke för verkställighet av något annat straff än det som avses i framställningen om överföring. I det fallet ska den åklagare som sköter brottmålet i fråga kunna begära samtycket, oberoende av om han eller hon skulle ha varit behörig att utföra åtal när det gäller det brott som straffet har dömts ut för.

10 §. Språk och översättningar. I analogi med de genomförandelagar som gäller andra rambeslut om ömsesidigt erkännande föreslås i 1 mom. en bestämmelse om att det intyg med vilket det görs en framställning om att verkställigheten av en påföljd ska överföras till Finland ska översändas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Det ska också vara möjligt att godkänna en framställning på något annat språk, om det inte annars finns några hinder för att godkänna den. Syftet med bestämmelsen är att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet smidigt ska kunna godkänna en framställning också på något annat språk trots att den inte är skyldig att göra det. I de fall när det handlar om att överföra verkställigheten av en vårdpåföljd som grundar sig på brott ska justitieministeriet sköta de översättningar som hänförs till överföringen.

Enligt 2 mom. ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet se till att intyget och, vid behov, även domen översätts till finska eller svenska. Intyget ska vara tillgängligt för de verkställande myndigheterna på finska eller svenska. Det är i allmänhet

inte nödvändigt att översätta domen, men en översättning kan behövas i enskilda fall t.ex. för behandling av ett ärende som gäller anpassning av en påföljd. Enligt bestämmelsen ska den dömde också ha rätt att få information om beslutet i ärendet på ett språk som han eller hon förstår. Med beslutet i ärendet avses beslutet om att bifalla framställningen om att överföra verkställigheten av en påföljd och, om påföljden har anpassats, beslutet om detta. En bestämmelse om den dömdes rätt att få information om framställningen om överföring på ett språk som han eller hon förstår finns även i artikel 6.4 i rambeslutet. I praktiken sköts översättningen i allmänhet av den ansökande staten, där den dömde oftast befinner sig när överföringsförfarandet inleds. Bestämmelser om den dömdes rätt till tolkning och översättning ingår också i fängelselagen (4 kap. 4 §) och i förvaltningslagen. Även i 6 a kap. 2 § i lagen om rättegång i brottmål bestäms om den åtalades rätt till tolkning. Bestämmelserna om tolkning tillämpas också på översättning av domen eller beslutet.

3 kap.

Översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som har bestämts i Finland

11 §. Förutsättningar för att översända en framställning. I 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska besluta om översändande av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som har bestämts i Finland till en medlemsstat som avses i artikel 4.1 i rambeslutet. En förutsättning för att en framställning ska få översändas är att överföringen av verkställigheten främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället med hänsyn till var den dömde är medborgare, var den dömde är bosatt eller den dömdes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl. Det ligger i linje med den målsättningen att straffet verkställs i den medlemsstat där den dömde sannolikt kommer att slå sig ner efter sin frigivning. Det kan anses främja måluppfyllelsen att det föreslås att verkställigheten

ska överföras till den medlemsstat där den dömda är medborgare och där han eller hon också bor. Det handlar med andra ord om de fall som avses i artikel 4.1 a i rambeslutet. Också vid utvisning eller avvisning enligt artikel 4.1 b är en överföring ändamålsenlig, eftersom möjligheterna till återanpassning till samhället inte främjas av att straffet avtjänas i den dömande staten, eftersom den dömda i vilket fall som helst kommer att utvisas eller avvisas till sin hemstat genast efter frigivningen.

I andra än de fall som beskrivits ovan måste det i varje enskilt fall prövas om en framställning om överföring ska göras med tanke på målet att främja återanpassningen till samhället. Det bör också klarläggas om det i det aktuella fallet med anledning av artikel 4.1 c i rambeslutet eller beroende på medlemsstatens anmälan enligt punkt 7 i den artikeln behövs samtycke av den verkställande staten för att en framställning om överföring ska kunna översändas.

Enligt bestämmelsen i det föreslagna 2 mom. ska framställningen om överföring av verkställigheten av en påföljd i enlighet med artikel 5 i rambeslutet göras genom att översända domen eller en bestyrkt kopia av den samt ett intyg vars formulär finns i bilaga I till rambeslutet till den medlemsstat som avses i 1 mom.

12 §. Den dömdes samtycke till att verkställigheten överförs. I paragrafen föreslås en bestämmelse om förfarandet för erhållande av den dömdes samtycke. I enlighet med det som redogjorts i motiveringen till artiklarna krävs samtycke av den dömda i andra än de fall som avses i artikel 6.2 i rambeslutet. Den dömdes samtycke krävs med andra ord i andra fall än när framställningen gäller överföring till den stat där den dömda är medborgare och också bor eller till den medlemsstat till vilken han eller hon kommer att utvisas på grund av ett utvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen. Enligt 1 mom. ska samtycket ges personligen till fängelsedirektören eller till den tjänsteman som är verkställighetsansvarig. Bestämmelser om behörigheten för de tjänstemännen finns i 1 kap. 8 § 3 och 4 punkten i fängelselagen. Enligt 24 § 1 punk-

ten i statsrådets förordning om förvaltningen av straffverkställighet (84/2006) är verkställighetschefen verkställighetsansvarig.

I 2 och 3 mom. föreslås bestämmelser om att innan samtycket tas emot ska den dömda underrättas om innebörden av samtycket. I praktiken betyder det att den dömda ska få information om att en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd översänds till en annan medlemsstat och om konsekvenserna av överföringen. Den dömda ska även underrättas om i vilka situationer hans eller hennes samtycke inte krävs för överföringen. Den dömda ska också få en sådan underrättelse om framställningen om överföring som avses i bilaga II till rambeslutet.

I praktiken kan det även uppstå situationer där den dömda när överföringsförfarandet inleds redan befinner sig i den medlemsstat till vilken verkställigheten föreslås bli överförd, även om dessa situationer uppenbart kommer att vara sällsynta. I 4 mom. finns dock en bestämmelse som är tillämplig på dessa fall. I bestämmelsen sägs det att samtycket i dessa fall ska ges enligt procedurbestämmelserna i medlemsstaten i fråga.

13 §. Tillstånd till undantag från specialitetsbestämmelsen. I paragrafen föreslås en bestämmelse som ska tillämpas när Finland får ta emot en framställning om att samtycka till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen i den verkställande staten. Det behövs således tillstånd om den verkställande staten ämnar åtala den dömda eller vidta andra frihetsberövande åtgärder mot honom eller henne än de för vilkas verkställighet han eller hon har överförts till medlemsstaten i fråga. Beslut om att bevilja tillstånd ska fattas av Helsingfors tingsrätt. I enlighet med det som krävs i artikel 18.3 i rambeslutet ska samtycke ges om förutsättningarna för utlämning finns. I motiveringen till artiklarna har det redogjorts för varför bestämmelsen behövs och varför beslutsfattandet bör koncentreras till Helsingfors tingsrätt. På förutsättningarna för att bevilja tillstånd samt förfarandet när tillstånd beviljas i övrigt tillämpas vad som i EU-utlämningslagen bestäms om beviljande av tillstånd till undantag från specialitetsbestämmelsen. Det betyder bl.a. att den behöriga åklagaren enligt 12 § i EU-utlämningslagen är behörig att göra en fram-

ställning i saken till Helsingfors tingsrätt. I praktiken kommer det oftast att bli fråga om en åklagare vid åklagarämbetet i Helsingfors härad. Hänvisningen till EU-utlämningslagen betyder också att skyldigheten att samtycka till undantag från specialitetsbestämmelsen samt förordnandet av en försvarare och ändringssökandet kommer att bestämmas enligt 51 och 52 § i EU-utlämningslagen. Att ändringssökandet ska bestämmas enligt EU-utlämningslagen konstateras också i bestämmelsen om ändringssökande i genomförandelagens 19 §.

14 §. Språk och översättningar. I paragrafen föreslås en bestämmelse som preciserar artikel 23 i rambeslutet och där det bestäms vem som ska se till att en framställning om verkställighet som översänds från Finland översätts till ett språk som har godkänts av den mottagande staten. Det är i regel Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet som ska sköta översättningen av en framställning. Om den påföljd som överförs för att verkställas är en vårdpåföljd, ska justitieministeriet dock sköta översättningen. Enligt vad som sägs i motiveringen till artiklarna räcker det i regel att intyget översätts, i enlighet med artikel 23 i rambeslutet. Enligt artikeln får en medlemsstat dock kräva att även domen eller väsentliga delar av den översätts till ett språk som godtas av medlemsstaten i fråga.

4 kap. Särskilda bestämmelser

15 §. Partiell verkställighet. I paragrafen föreslås en bestämmelse om partiell verkställighet som hänför sig till artikel 10 i rambeslutet. Artikeln gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att i varje enskilt fall komma överens om att bara en del av påföljden ska överföras för att verkställas. Behov av partiell verkställighet kan uppdagas närmast när den påföljd som avses i framställningen om överföring har bestämts för flera olika brott där en viss enskild gärning är förenad med en vägransgrund enligt artikel 9 i rambeslutet men ingenting hindrar att verkställigheten av straffet för de övriga brotten överförs. I enlighet med det som redogjorts i motiveringen till artiklarna är det med tanke på situationer av detta

slag meningen att rättegångsbalken ska kompletteras med en bestämmelse om att högsta domstolen ska kunna återbryta ett gemensamt fängelsestraff och bestämma straffen separat för de brott i fråga om vilka en annan medlemsstat har bifallit en framställning om verkställighet av påföljden och för de övriga brotten.

I anslutning till fall av återbrytning föreslås i genomförandelagen en bestämmelse där det sägs att om ett straff som har bestämts efter att en dom har återbrutits enligt 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken överförs till en annan medlemsstat för att verkställas, får den del av det ursprungliga straffet som inte överförs inte längre verkställas i Finland efter att verkställigheten av straffet i den andra medlemsstaten har avslutats. Det är inte förenligt med syftet med överföringen, nämligen att underlätta återanpassningen till samhället, att den dömda återsänds till Finland efter det att han eller hon redan har överförs till den verkställande staten och verkställigheten av straffet har avslutats där. Det att den del av straffet som inte överförs inte längre kan verkställas i Finland i ett senare skede bör beaktas redan när möjligheten att översända en framställning om överföring till en annan medlemsstat övervägs. För att bestämmelsen inte ska leda till att det straffrättsliga ansvaret undgås bör partiell verkställighet begäras endast i de fall där den påföljd som inte överförs och därmed inte heller verkställs i ett senare skede utgör bara en obetydlig del av det ursprungliga totala straffet.

16 §. Hörande av den dömda. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att i fråga om hörande av den dömda gäller förutom vad som bestäms i artikel 6 i rambeslutet och i genomförandelagen också förvaltningslagen. I 34 § i förvaltningslagen bestäms om hörande. En motsvarande hänvisning finns i 23 a § i samarbetslagen.

17 §. Rätt till biträde och försvarare. I paragrafen föreslås bestämmelser om förordnande av en försvarare. I enlighet med vad som sägs i allmänna motiveringen är det meningen att i denna proposition förenhetliga bestämmelserna om rättegångsbiträde i lagstiftningen om internationellt straffrättsligt samarbete. I 1 mom. föreslås således en bestämmelse om den dömdes rätt till biträde,

som motsvarar bestämmelserna i EU-utlämningslagen och nordiska utlämningslagen. I fråga om motiveringen hänvisas det till vad som sågs i den regeringsproposition som gäller EU-utlämningslagen (RP 88/2003 rd). Bestämmelsen i 2 mom. om att det ska förordnas en försvarare för den dömd om han eller hon begär det motsvarar även den bestämmelsen i EU-utlämningslagen och nordiska utlämningslagen. Enligt huvudregeln räcker det således att den dömd ber om att få en försvarare, utan några ytterligare kriterier, för att en försvarare ska förordnas. I paragrafen ingår emellertid en hänvisning till 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål med tanke på situationer där en försvarare ska förordnas på tjänstens vägnar. På samma sätt som i nationella brottmålsprocesser kan den dömdes rättsskydd anses förutsätta att en försvarare alltid förordnas t.ex. i en situation där den dömd inte själv kan försvara sig eller där den person som den dömd har valt inte uppfyller kraven på en försvarare. Även i övrigt gäller i fråga om försvararen lagen om rättegång i brottmål i tillämpliga delar. Bestämmelserna i den lagen ska således tillämpas på behörighetskraven för försvarare och också på försvararens skyldigheter i övrigt. Det betyder bl.a. att en advokat eller ett offentligt rättegångsbiträde i regel ska förordnas till försvarare. Trots att bestämmelsen kommer att utvidga kretsen av personer som uppfyller behörighetskraven för ett rättegångsbiträde jämfört med i dag i de fall som gäller överföring av dömda personer, är det dock sannolikt att det i allmänhet kommer att vara advokater som är försvarare i ärenden som gäller överföring av dömda personer.

Det föreslås att försvararen ska förordnas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller, i ett ärende som gäller verkställighet av en vårdpåföljd eller någon annan frihetsberövande åtgärd, av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av den domstol som handlägger ett ärende som gäller temporärt tagande i förvar eller något annat ärende enligt lagen där domstolen är behörig. För tydlighetens skull föreslås i momentet en bestämmelse om att myndigheten är skyldig att informera den dömd om rätten att anlita ett biträde.

Behovet av att förordna en försvarare kommer i de flesta fallen att gälla de mest typiska situationerna som avses i lagens 3 kap., dvs. när det görs en framställning om att en dömd som avtjänar sitt straff i Finland ska överföras till en annan medlemsstat. Det kommer endast i undantagsfall att finnas grunder för att förordna en försvarare i de situationer som avses i lagens 2 kap., där det handlar om att överföra en påföljd som har bestämts i en annan medlemsstat till Finland för att verkställas. Detta beror på att den dömd då i allmänhet avtjänar sitt straff i den utfärdande staten, och han eller hon har då också rätt till ett biträde enligt lagstiftningen i den staten. Det sägs också i 3 mom. att om den dömd befinner sig i en annan medlemsstat och det redan har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i den staten, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det. Om det å andra sidan inte har förordnats ett rättegångsbiträde för den dömd i den andra medlemsstaten, har den dömd rätt till en försvarare enligt huvudregeln i 2 mom.

Enligt 4 mom. ska till försvararen betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

18 §. Transitering. I paragrafen föreslås bestämmelser om beviljande av tillstånd för transitering enligt artikel 16 i rambeslutet, dvs. tillstånd att genom Finland transportera en dömd som begärts överförd till en annan medlemsstat. Om det handlar om en finsk medborgare, ska tillstånd beviljas om det finns förutsättningar för att överföra den dömd från Finland till medlemsstaten i fråga eller om den dömd har samtyckt till att transporteras genom Finland. Justitieministeriet ska besluta om beviljande av tillstånd.

Enligt 2 mom. ska framställningen om transitering åtföljas av ett intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet. I fråga om översättning av intyget ska gälla det som i 10 § bestäms om översättning av framställningar om överföring som översänds till Finland.

19 §. Andringssökande. I paragrafen föreslås bestämmelser om rätten att söka ändring. Beslut av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller justitieministeriet ska få överklagas hos Helsingfors förvalt-

ningsdomstol genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelsen motsvarar 24 § i samarbetslagen. Det har ansetts motiverat att ärenden som gäller överklagande av överföring av dömda personer ska koncentreras till Helsingfors förvaltningsdomstol, eftersom den har lång erfarenhet av och sakkunskap om besvär som grundar sig på samarbetslagen och även utlänningslagen. I analogi med samarbetslagen föreslås att det i 1 mom. föreskrivs om en skyldighet att behandla besvären skyndsamt. Det föreslås även ett förbud mot att överklaga Helsingfors förvaltningsdomstols beslut, för att undvika att överföringsförfarandet fördröjs.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om sökande av ändring i sådana beslut av tingsrätten som avses i genomförandelagen. Enligt vad som sades ovan ska tingsrätten ha behörighet i ärenden som gäller temporärt tagande i förvar och anpassning av påföljder samt avstående från specialitetsbestämmelsen. I ärenden som gäller tagande i förvar ska vad som i tvångsmedelslagen bestäms om sökande av ändring i beslut om häktning och reseförbud tillämpas. Rättsmedlet är således klagan utan tidsbegränsning. Ändring i ett beslut som gäller anpassning av en påföljd ska få sökas hos hovrätten genom besvär på det sätt som i rättegångsbalken bestäms om sökande av ändring i tingsrättens avgöranden. I de situationer som avses i 9 § får ändring däremot inte sökas. I dessa fall är det inte fråga om ett domstolsavgörande utan om att ta emot och registrera den dömdes samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen, och det kan således inte anses finnas behov av ändringsökande. Däremot ska det vara möjligt att överklaga ett beslut om att bevilja tillstånd till undantag från specialitetsbestämmelsen i en situation som avses i lagens 13 §. Ändring ska dock sökas hos högsta domstolen så som anges i EU-utlänningslagen, till skillnad från vad som gäller i de övriga fallen. Eftersom förutsättningarna för att bevilja tillstånd till undantag från specialitetsbestämmelsen och förfarandet i övrigt i dessa fall bestäms på samma sätt som i EU-utlänningslagen, är det motiverat att också ändringssökandet ska bestämmas enligt den lagen.

20 §. Förhållande till annan lagstiftning. I paragrafen föreskrivs om en möjlighet att tillämpa nordiska samarbetslagen i förhållandena mellan Finland samt Sverige och Danmark. I enlighet med vad som redogörs i motiveringen till artiklarna ska det vara tillåtet att tillämpa bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av straff. Det kan anses att villkoret på det hela taget uppfylls i fråga om nordiska samarbetslagen, eftersom den lagen innehåller sådana bestämmelser om överföring av verkställigheten av i rambeslutet avsedda påföljder som till sitt tillämpningsområde och sina förutsättningar är mera omfattande än bestämmelserna i rambeslutet. Den som tillämpar lagen behöver således inte i varje enskilt fall för varje bestämmelse utreda om villkoret enligt rambeslutet uppfylls, nämligen att fördjupa målsättningarna och underlätta förfarandet. Å andra sidan hindrar bestämmelsen inte heller att rambeslutet tillämpas i enskilda fall, om det anses kunna underlätta överföringsförfarandet jämfört med nordiska samarbetslagen.

21 §. Ikraftträdande. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 5 december 2011. Enligt artikel 29.1 i rambeslutet ska medlemsstaterna senast den tidpunkten vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa rambeslutet. På de framställningar om överföring som har översänts före lagens ikraftträdande ska de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet tillämpas. De bestämmelser som då ska tillämpas är samarbetslagen och konventionen om överförande av dömda personer.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att i förhållande till de medlemsstater som inte har genomfört rambeslutet senast vid ikraftträdandet av lagen eller som har avgett en förklaring som avses i artikel 28.2 i rambeslutet ska de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet tillämpas tills medlemsstaten i fråga har genomfört rambeslutet eller tills rambeslutet har börjat tillämpas i den medlemsstat som har avgett förklaringen. Så som redogjorts i motiveringen till artiklarna har medlemsstaterna genom artikel 28.2 getts möjlighet att avge en förklaring om att de

börjar tillämpa rambeslutet vid en senare tidpunkt än den som angetts i artikel 28.1. I förhållande till en medlemsstat som avgett en förklaring ska rambeslutet och genomförandelagen då börja tillämpas vid den tidpunkt som framgår av förklaringen.

4.2 Lagen om genomförandet av rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Genomförandet av rambeslutet. I 1 mom. föreslås en bestämmelse som motsvarar 1 § 1 mom. i genomförandelagen för rambeslutet om överföring av dömda personer. Enligt bestämmelsen ska de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen iakttas som lag, om inte något annat följer av genomförandelagen. Även bestämmelsen i 2 mom. om att rambeslutet om utevarodomar ska iakttas som lag motsvarar den lösning som föreslagits i den genomförandelag som gäller överföring av dömda personer.

2 §. Tillämpningsområde. I 1 mom. 1 punkten föreslås en bestämmelse om de framställningar om överföring av övervakning som översänts till Finland för att verkställas. Enligt punkten kan det handla om en dom eller ett övervakningsbeslut som avses i rambeslutet och som har meddelats i en annan EU-medlemsstat och i fråga om vilka det verkställs övervakning av en person som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd. De alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som omfattas av rambeslutets tillämpningsområde regleras i artiklarna 2 och 4 i rambeslutet. I momentets 2 punkt föreslås en bestämmelse med motsvarande innehåll om de fall där en framställning om övervakning översänds från Finland till en annan medlemsstat.

I 2 mom. preciseras 1 mom. 2 punkten. Enligt momentet är de alternativa påföljder och övervakningsbeslut i fråga om vilka Finland kan begära verkställighet av en annan medlemsstat samhällstjänst, ungdomsstraff, övervakningsstraff, villkorligt fängelsestraff och beslut om övervakning av den som dömts till

villkorligt fängelsestraff, beslut om övervakning av en villkorligt frigiven och beslut om att försätta en fänge i övervakad frihet på prov. I motiveringen till artikel 2 i rambeslutet har det redogjorts närmare för dessa påföljder och övervakningsåtgärder.

3 §. Behörig myndighet. Enligt paragrafen ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet vara den behöriga myndigheten att besluta om översändande av en framställning om överföring av övervakning för att verkställas i en annan EU-medlemsstat och om verkställighet i Finland av en framställning som en annan medlemsstat har översänt till Finland. Bestämmelsen har motiverats närmare i motiveringen till artiklarna. Uttrycket framställning om överföring används i lagen för samtliga dessa framställningar.

2 kap. Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning som har överförts från en annan medlemsstat till Finland

4 §. Förutsättningar för att ta emot en framställning. I paragrafen föreslås en bestämmelse som preciserar artikel 5 i rambeslutet och gäller när en framställning från en annan medlemsstat får tas emot för behandling i Finland. I 1 mom. anges när en framställning om överföring ska få tas emot utan samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Samtycke ska inte behövas om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har sin vanliga vistelseort i Finland och har samtyckt till att övervakningen ordnas i Finland. Trots att det inte uttryckligen enligt artikel 5.1 i rambeslutet är ett villkor att den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ger sitt samtycke till det för att övervakningen ska kunna överföras till den stat där den dömda personen är bosatt kan bestämmelsen dock i praktiken anses innebära detta, eftersom det enligt punkten är ett kriterium för att framställningen ska kunna översändas att den dömda personen har återvänt eller vill återvända till den staten. Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ska

då också ställa sig positiv till att övervakningen inte ordnas i den utfärdande staten utan i den stat där han eller hon är bosatt. Det har över huvud taget stor betydelse hur den dömda själv förhåller sig till att övervakningen överförs för att verkställigheten av den alternativa påföljden eller övervakningen ska lyckas.

I analogi med det som konstaterats i samband med rambeslutet om överföring av dömda personer föreslås att det inte behövs samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för att ta emot en framställning om överföring inte ska innebära att en framställning alltid måste bifallas. Det gäller också att särskilt bedöma om någon av vägransgrunderna enligt artikel 11 eventuellt lämpar sig på fallet.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att i andra fall än de som avses i 1 mom. ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ge samtycke till att ta emot en framställning om överföring av övervakning. Samtycke ska få ges, om verkställigheten av övervakningen i Finland främjar möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl. Bestämmelsen avviker från motsvarande bestämmelse i 4 § 2 mom. i den genomförandelag som gäller rambeslutet om överföring av dömda personer på så vis att det inte föreslås något omnämnande av var personen i fråga är bosatt som en faktor som främjar möjligheterna till återanpassning till samhället för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd. Det beror på att enligt artikel 5.1 i det aktuella rambeslutet utgör det att personen har sin vanliga vistelseort i den verkställande staten i samtliga fall ett villkor för att han eller hon ska överföras.

5 §. Dubbel straffbarhet. I 1 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken det i det fall att ett av de s.k. listade brotten i artikel 10.1 i rambeslutet låg till grund för framställningen om överföring av övervakningen av en påföljd inte ska krävas dubbel straffbarhet för att framställningen om verkställighet ska bifallas. Enligt 2 mom. ska det för verkställighet i Finland krävas dubbel straffbarhet, om

något annat än ett listat brott låg till grund för påföljden. Det krävs således då att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden. Paragrafen motsvarar 5 § i den genomförandelag som gäller rambeslutet om överföring av dömda personer.

6 §. Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning. Enligt 1 mom. får endast sådana alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som avses i artikel 4.1 i rambeslutet övervakas i Finland. Deras överensstämmelse med lagstiftningen i Finland har beskrivits närmare i motiveringen till artikel 4 i rambeslutet. I 2 mom. föreslås en bestämmelse om att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska besluta om övervakning eller om anpassning av en övervakningsåtgärd eller en alternativ påföljd i enlighet med artikel 9. Om en domstol dock skulle besluta om åtgärden i ett motsvarande nationellt fall, ska beslutet fattas av Helsingfors tingsrätt. Om det t.ex. är fråga om anpassning av samhällstjänst eller någon annan alternativ påföljd som motsvarar en påföljd enligt finsk lag, ska beslutet således fattas av Helsingfors tingsrätt, som även skulle bestämma motsvarande påföljd i ett nationellt fall. Yrkande om anpassning ska framställas av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten. En av åklagarens uppgifter vid en brottmålsrättegång är att för domstolen lägga fram förslag om den påföljd som ska bestämmas för det brott som handläggs, och det är således naturligt att det är åklagaren som för domstolen ska framställa yrkande om anpassning i de situationer som avses i rambeslutet. Att dessa beslut ska koncentreras till Helsingfors tingsrätt motsvarar artikel 8 i rambeslutet om överföring av dömda personer. Med tanke på det praktiska genomförandet av övervakningen och i synnerhet med tanke på följdbesluten är det motiverat att det med anledning av en framställning om överföring av övervakning fattas ett beslut om den åtgärd som ska verkställas i Finland där åtgärden vid behov också anpassas till en åtgärd enligt lagstiftningen i Finland.

Enligt 3 mom. ska den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ges tillfälle att bli hörd i ett ärende som gäller anpassning. Personen i fråga har

också rätt till ett biträde och en försvarare i ärendet. Även till dessa delar motsvarar bestämmelsen motsvarande bestämmelse i den genomförandelag som gäller rambeslutet om överföring av dömda personer.

För tydlighetens skull konstateras i 4 mom. i enlighet med artikel 13 i rambeslutet att på verkställigheten av en alternativ påföljd och en övervakningsåtgärd ska tillämpas vad som föreskrivs om verkställighet av motsvarande påföljd eller åtgärd i finsk lag. Verkställigheten ska således ske i enlighet med de bestämmelser och den praxis som skulle tillämpas i ett motsvarande nationellt fall.

7 §. Behörighet att fatta följdbeslut. I paragrafen föreslås en bestämmelse om den myndighet som är behörig att fatta följdbeslut enligt artikel 14 i rambeslutet. I praktiken handlar det om fall där den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har misskött övervakningsåtgärderna eller begått ett nytt brott. Också till denna del har det i motiveringen till artiklarna redogjorts för den nationella lagstiftningen i Finland. Enligt 1 mom. ska den myndighet som är behörig i ett motsvarande nationellt fall besluta om följderna av att bryta mot villkoren för en övervakningsåtgärd och om andra åtgärder som avses i artikel 14.1 i rambeslutet. I de fall som avses i artikel 14.1 b och c ska den behöriga myndigheten dock vara en domstol, så som förutsätts i rambeslutet. Ärendet ska behandlas i den tingsrätt inom vars domkrets den som har ställts under övervakning bor eller där det annars anses lämpligt att behandla det. Bestämmelsen har motiverats närmare i motiveringen till artiklarna.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse enligt vilken domstolen har möjlighet att inte utöva sina befogenheter enligt 1 mom. Nordiska samarbetslagen innehåller bestämmelser med samma syfte i fråga om villkorligt dömda och villkorligt frigivna personer. Enligt 2 mom. kan tingsrätten avstå från att vidta åtgärder enligt artikel 14.1 b och c i rambeslutet om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har iakttagit ett villkor eller ett föreläggande som har ålagts honom eller henne eller har begått ett nytt brott. Detta är möjligt för det första i en situation där den nödvändiga åtgärden inte

är förenlig med finsk lag. En sådan situation föreligger t.ex. när den ursprungliga påföljd som tilldömts den som har ställts under övervakning är okänd i Finland. I egenskap av verkställande stat har Finland då övertagit ansvaret för övervakningen av personen, men om han eller hon t.ex. begår ett nytt brott kan inte den ursprungliga påföljden verkställas eller en ny påföljd bestämmas i stället för den påföljden. Också t.ex. vid övervakad frihet på prov kan det uppkomma sådana förenlighetsproblem på grund av skillnaderna mellan påföljdssystemen som innebär att den nationella lagstiftningen inte utan svårigheter kan tillämpas på fallet. En annan situation är när gärningen inte enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden. Bestämmelsen baserar sig på artikel 14.3 c i rambeslutet. Det handlar då om att personen har gjort sig skyldig till en gärning som utgör ett brott enligt lagstiftningen i den dömande staten men som däremot inte utgör ett brott enligt lagstiftningen i den verkställande staten. I egenskap av verkställande stat kan Finland inte bestämma straffrättsliga påföljder för en gärning som inte utgör ett brott enligt finsk lag. För det tredje ska tingsrätten kunna avstå från åtgärder när det finns andra särskilda skäl. En sådan situation föreligger t.ex. när förhållandena för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har förändrats väsentligt t.ex. för att han eller hon håller på att flytta tillbaka till den utfärdande staten. I bestämmelsen åberopas också de fall som avses i artikel 20 i rambeslutet som grund för att behörigheten att fatta följdbeslut återförs till den utfärdande staten. Det handlar om situationer där den berörda personen avviker eller inte längre har sin vanliga vistelseort i den verkställande staten, eller det pågår nya straffrättsliga förfaranden mot honom eller henne i den utfärdande staten. Bestämmelserna har beskrivits i det föregående i samband med motiveringen till artikeln.

8 §. Språk och översättningar. Enligt 1 mom. ska det intyg med vilket överföring av övervakning till Finland begärs översändas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Det ska också vara möjligt att godkän-

na en framställning på något annat språk, om det inte annars finns några hinder för att godkänna den. Enligt 2 mom. ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet se till att intyget och, vid behov, även domen översätts till finska eller svenska. I momentet föreslås även en bestämmelse om att den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ska ha rätt att få information om beslutet i ärendet på ett språk som han eller hon förstår. Paragrafen motsvarar den motsvarande bestämmelsen i den genomförandelag som gäller överföring av dömda personer.

3 kap. **Översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av övervakning från Finland**

9 §. Föresättningar för att översända en framställning. I paragrafen föreslås en bestämmelse som preciserar artikel 5 i rambeslutet och gäller översändande av en framställning om överföring av övervakning från Finland till en annan medlemsstat. Enligt paragrafen ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet besluta om översändande av en i rambeslutet avsedd framställning om överföring av övervakning till en medlemsstat som avses i artikel 5.1 och 5.2 i rambeslutet. En föresättning för att en framställning ska få översändas ska vara att överföringen av verkställigheten kan främja möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl. Så som i fråga om framställningar till Finland krävs också när det gäller översändande av framställningar från Finland att den berörda personen har gett sitt samtycke till överföringen. Det har inte ansetts vara nödvändigt att i lagen ta in närmare bestämmelser om hur samtycket ska ges. Så som framgår av motiveringen till artiklarna innehåller rambeslutet inte någon explicit bestämmelse om samtycke av den som har ställts under övervakning, vilket innebär att det inte heller behövs någon bestämmelse om detta i lagen, trots att utgångs-

punkten har ansetts vara att personen i fråga ska samtycka till överföringen. Bestämmelsens betydelse ligger framför allt i att när den behöriga myndigheten överväger att göra framställningar om överföringar ska den försäkra sig om att den dömda själv är medveten om överföringen av övervakningen och är positivt inställd till detta.

10 §. Framställningens innehåll och form. Enligt paragrafen ska en framställning om överföring av övervakning göras genom att översända domen och vid behov beslutet om att ställa personen under övervakning samt ett intyg vars formulär finns som bilaga till rambeslutet till den medlemsstat som avses i 9 §. Beslutet om övervakning ska översändas särskilt i det fallet att det inte framgår av domstolens beslut att personen har ställts under övervakning. Det är t.ex. i regel fängelsedirektören som beslutar om övervakning av villkorlig frihet. Om den påföljd som ska överföras är samhällstjänst, ungdomsstraff eller övervakningsstraff, ska den dom där påföljden har bestämts översändas till den verkställande staten. Dessutom ska ett intyg vars formulär finns som bilaga till rambeslutet översändas. Intyget ska vara undertecknat av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Om en person som har blivit villkorligt frigiven eller dömts till villkorligt straff har ställts under övervakning, ska förutom domen och intyget även översändas beslutet om att ställa personen under övervakning.

11 §. Språk och översättningar. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att ett intyg enligt bilagan till rambeslutet översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten. Så som redogjorts i motiveringen till artiklarna skiljer sig artikel 21 i rambeslutet från bestämmelsen om språk och översättningar i rambeslutet om överföring av dömda personer genom att artikeln inte gör det möjligt för medlemsstaten att kräva översättning även av domen, utan det räcker att intyget översätts.

4 kap. **Särskilda bestämmelser**

12 §. Hörande av den som har ställts under övervakning. Enligt paragrafen ska genomfö-

randelagen och förvaltningslagen gälla i fråga om hörande av den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd. Paragrafen har i övrigt samma innehåll som motsvarande bestämmelse i genomförandelagen för rambeslutet om överföring av dömda personer, utom att i den inte hänvisas till rambeslutet. Det beror på att det inte i rambeslutet finns några uttryckliga bestämmelser om hörande av den dömda.

13 §. Rätt till biträde och försvarare. I paragrafen föreslås en bestämmelse om rätten till ett biträde och förordnande av en försvarare för den som har ställts under övervakning. Även när det gäller innehållet i och motiveringen till denna paragraf hänvisas det till motiveringen till genomförandelagen för rambeslutet om överföring av dömda personer.

14 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås bestämmelser om rätten att överklaga de beslut som Brottpåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar med stöd av genomförandelagen. Besluten ska få överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I paragrafen föreslås likaså en hänvisning till procedurbestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996). De avgöranden av tingsrätten som avses i lagen får överklagas hos hovrätten genom besvär så som i rättegångsbalken bestäms om sökande av ändring i tingsrättens avgöranden. I enlighet med vad som redogjorts ovan handlar det om beslut av tingsrätten i vissa fall som gäller anpassning och följdbeslut.

15 §. Förhållande till annan lagstiftning. Enligt paragrafen ska nordiska samarbetslagen få tillämpas trots genomförandelagen. Finland ska således alltså få tillämpa nordiska samarbetslagen också i förbindelserna med Sverige och Danmark. I enlighet med vad som redogjorts i motiveringen till artiklarna innehåller nordiska samarbetslagen bestämmelser om överföring av övervakningen av villkorligt dömda och villkorligt frigivna personer men inte t.ex. om överföring av verkställigheten av samhällstjänst. Rambeslutet och genomförandelagen ska således tillämpas på överföring av verkställighet av samhällstjänst och andra alternativa påföljder som avses i rambeslutet och i 2 § i genomförandelagen mellan Finland och Sverige samt

Danmark. I övrigt hänvisas i fråga om motiveringen till paragrafen till vad som sagts ovan i motiveringen till 20 § i genomförandelagen för rambeslutet om överföring av dömda personer.

16 §. Ikraftträdande och övergångsbestämmelse. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 6 december 2011. Enligt artikel 25.1 i rambeslutet ska medlemsstaterna senast den tidpunkten vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa rambeslutet. I 2 mom. föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse enligt vilken lagen får tillämpas i förhållande till sådana medlemsstater som har genomfört rambeslutet.

4.3 Lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

2 a §. Det är meningen att det samarbete mellan Finland och de övriga EU-medlemsstaterna som hänför sig till verkställighet av fängelsestraff framöver ska bestämmas uteslutande enligt rambeslutet om dömda personer tillsammans med dess genomförandelag. Det föreslås därför att en ny 2 a § ska fogas till samarbetslagen för tydlighetens skull. I paragrafen sägs att i fråga om samarbetet mellan Finland och de övriga EU-medlemsstaterna vid verkställighet av fängelsestraff föreskrivs särskilt. Så som beskrivits tidigare ska förutom rambeslutet och dess genomförandelag även samarbetslagens och mentalvårdslagens bestämmelser om förfarandet när det gäller vårdpåföljder tillämpas på internationell verkställighet av vårdpåföljder och andra motsvarande frihetsberövande åtgärder.

9 §. Det föreslås att hänvisningarna till omvandlingar enligt EU-utlämningslagen ska utgå i 1 mom. Det beror på att också verkställighetssamarbetet vid utlämnningar i fortsättningen i tillämpliga delar ska bestämmas enligt rambeslutet om överföring av dömda personer och dess genomförandelag. Tingsrättens behörighet att besluta om anpassning ska således inte längre basera sig på samarbetslagen utan på artikel 8 i rambeslutet om överföring av dömda personer och på 7 § i genomförandelagen. I detta sammanhang föreslås också att orden ”påföljden som om-

vandlas” i andra meningen i paragrafen ska ändras till ”den omvandlade påföljden” för att det av bestämmelsen klart ska framgå dess syfte, dvs. att när en påföljd som ska verkställas i Finland omvandlas, får den påföljd som den omvandlas till inte vara strängare än den påföljd som har bestämts i den främmande staten.

23 a §. Det föreslås att paragrafen ändras så att det sägs att i fråga om hörande av den dömde gäller förvaltningslagen. Lagen om förvaltningsförfarande har upphävts genom förvaltningslagen som trädde i kraft 2004. I enlighet med vad som sagts ovan motsvarar paragrafen de motsvarande bestämmelserna i de rambeslut som föreslås bli genomförda.

23 b §. På de grunder som anges i allmänna motiveringen föreslås att den gällande bestämmelsen om utseende av ett biträde ändras så att den motsvarar 17 § i genomförandelagen för rambeslutet om överföring av dömda personer samt bestämmelserna om biträde i de övriga lagar om internationellt straffrättsligt samarbete som nämns i propositionen. Ovan redogörs det för bestämmelsens innehåll. Av ändringen följer också att bestämmelserna om att förordna en försvarare kan tillämpas i samtliga fall där det är fråga om att överföra verkställigheten av en frihetsberövande påföljd eller en vårdpåföljd.

4.4 Lag om ändring av 5 e § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

5 e §. Det föreslås att bestämmelsen om förordnande av ett biträde i den gällande lagen ska ändras så att den motsvarar bestämmelserna om rätten till ett biträde och en försvarare i EU-utlämningslagen samt nordiska utlämningslagen och de lagar som föreslås i denna proposition. När det gäller motiveringen hänvisas det till vad som sagts ovan i avsnitt 3 i detaljmotiveringen.

4.5 Rättegångsbalken

31 kap. 9 b §. Det föreslås att paragrafen kompletteras med en bestämmelse som gäller

de fall där det har gjorts en framställning om att ett fängelsestraff som har bestämts i Finland ska verkställas i en annan medlemsstat men där det inte har varit möjligt att göra en framställning om överföring i fråga om alla gärningar som medfört straff eller där framställningen till vissa delar inte har bifallits. Högsta domstolen ska då få återbryta domen och bestämma straffen separat för de brott där en överföring av verkställigheten är möjlig eller där framställningen om överföring har bifallits och för de övriga brotten. I bestämmelsen konstateras också att de straff som bestäms efter återbrytningsförfarandet inte sammanlagt får vara strängare än det ursprungliga gemensamma fängelsestraffet. Så som konstaterats tidigare ska det enligt 15 § i genomförandelagen inte längre vara möjligt att i Finland verkställa det straff som inte överförts efter det att verkställigheten av det överförda straffet har avslutats i den främmande staten. För att det vid framställningen om överföring ska kunna bedömas hur betydande del den påföljd för ett brott som inte kan överföras utgör av det totala straffet är det nödvändigt att högsta domstolen bestämmer straffet också för sådana brott.

4.6 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

11 §. Behöriga domstolar. Behörigheten för de tingsrätter som förtecknas i 1 mom. bestäms enligt den gällande lagen utifrån den hovrätts domkrets där den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats. Enligt 2 mom. är det bara i undantagsfall tillåtet att en av de domstolar som avses i 1 mom. är behörig oberoende av var den som begärs utlämnas har gripits eller påträffats. I propositionen föreslås det att 2 mom. ändras så att vilken som helst av de domstolar som nämns i 1 mom. av ändamålsenlighetsskäl ska kunna besluta om utlämning eller fortsatt förvar. Transport och förvar av personen i fråga samt övriga omständigheter är faktorer som ska beaktas när frågan om ändamålsenlighet bedöms. Om således t.ex. någon av de domstolar som avses i 1 mom. finns nära den ort där den som begärs utlämnad hålls i förvar

eller från vilken transporten till den stat som begärt utlämning lättast kan ordnas, ska utlämningsärendet kunna handläggas av den domstol som ligger lämpligast till, oberoende av var personen ursprungligen har gripits eller påträffats. I praktiken har det visat sig finnas behov av att öka flexibiliteten på det sätt som nu föreslås när det gäller frågan om hur domstolen bestäms.

15 §. Språk och översättningar. Det föreslås att den gällande paragrafens 3 mom. förtydligas så att det sägs i bestämmelsen att om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, ska centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till det språk, finska eller svenska, som används vid behandlingen av utlämningsärendet. Förtydligandet hänför sig till kommissionens bedömningsrapport om den europeiska arresteringsordern, där kommissionen rekommenderar att Finland förtydligar bestämmelsen i enlighet med dess syfte. Kommissionen anser att översättningsskyldigheten i det gällande 3 mom. står i strid med 1 mom., enligt vilket Finland godtar framställningar på finska, svenska och engelska. I bestämmelsen klargörs således syftet med 3 mom., dvs. att det inte handlar om översättningskrav som villkor för att ta emot en framställning om utlämning utan om att en översättning till handläggningsspråket ska finnas att tillgå vid den tidpunkten när utlämningsförfarandet inleds och att denna översättning således sköts av centralkriminalpolisen.

49 §. Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning. I 1 mom. föreskrivs om möjlighet för domstolen att skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för någon annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om utlämning eller, om en dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut. I praktiken har det visat sig vara oklart om beslutet om utlämning ska föras till domstol även efter ett uppskov. För tydlighetens skull föreslås i momentet ett tillägg enligt vilket den behöriga åklagare som avses i 12 § ska besluta om att inleda verkställigheten av beslutet om utlämning efter att verkställigheten har skjutits upp.

Också bestämmelsen om tillfällig utlämning i 2 mom. föreslås bli preciserad. I praktiken har det uppstått oklarheter bl.a. för att det i lagen inte finns några bestämmelser om de villkor som ska tas in i den överenskommelse om tillfällig utlämning som ska göras mellan myndigheterna (HD 2011:14). Uttrycket att göra en överenskommelse i den gällande lagen passar inte heller på ett naturligt sätt ihop med domstolens roll som den som avgör utlämningsärendet. Enligt artikel 24.2 i rambeslutet ska tillfälligt överlämnande ske på villkor som ska fastställas i samförstånd mellan den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten. Artikeln kan dock anses tillåta flexibilitet när det gäller detaljerna i det förfarande som iakttas. Det väsentliga är att det fastställs villkor för överlämnandet som den utfärdande staten förbinder sig att iaktta. Av dessa orsaker föreslås det att ordalydelsen i momentet ändras så att villkoren för tillfällig utlämning ska antecknas i tingsrättens beslut. Det ska också uttryckligen krävas att tingsrätten i sitt beslut antecknar när den som har blivit tillfälligt utlämnad senast ska återsändas till Finland och övriga villkor för den tillfälliga utlämningen. Enligt momentet ska det dessutom vara ett krav för att beslutet om tillfällig utlämning ska få börja verkställas att den behöriga myndigheten i den ansökande staten skriftligen har förbundit sig att iaktta de villkor som tingsrätten har bestämt. Den ansökande staten ska således ha lämnat en sådan förbindelse innan en person utlämnas. I praktiken är det den åklagare som ansvarar för verkställigheten som sköter kontakterna till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten för att få denna förbindelse.

I 2 mom. görs även en avgränsning enligt vilken tillfällig utlämning av en person som avtjänar ett fängelsestraff i Finland endast ska vara möjlig för en pågående rättegång i den ansökande staten. Enligt lagstiftningen om verkställighet av fängelsestraff får verkställigheten av ett straff inte avbrytas för att en person ska kunna utlämnas till en annan stat för att avtjäna ett straff som har dömts ut där, varefter personen återvänder till Finland för att avtjäna det återstående straffet. En sådan situation skulle även annars vara problematisk med hänsyn till syftet med straff-

verkställigheten. Som det sades redan tidigare i samband med rambeslutet om överföring av dömda personer är det centrala syftet med straffverkställighet att främja den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället efter frigivningen. Det skulle inte främja detta syfte om en person som håller på att avtjäna ett straff skulle överföras till en annan medlemsstat för att ett straff som har dömts ut där ska kunna verkställas, varefter personen skulle återföras till Finland för att fortsätta att avtjäna det straff som har dömts ut här. I en sådan situation bör man snarare utreda vilka möjligheter det finns att tillämpa rambeslutet om överföring av dömda personer. Den dömda har då möjlighet att avtjäna avtjäna de straff som har dömts ut i bägge staterna i den stat där han eller hon är medborgare eller bor. Om det inte är möjligt att överföra verkställigheten av straffet, ska verkställigheten av beslutet om utlämning skjutas upp enligt 1 mom.

54 §. Behöriga myndigheter. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafen ändras så att brottspåföljdsverket ändras till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, som i dag är den behöriga myndigheten bl.a. i utlämningsärenden som hänför sig till verkställighet av fängelsestraff. I den svenska texten görs dessutom en terminologisk ändring.

58 §. Iakttagande av specialitetsbestämmelsen. I paragrafen föreskrivs om specialitetsbestämmelsen och möjligheten att inte iaktta den i situationer när en person har utlämnats till Finland. De grunder för att inte iaktta specialitetsbestämmelsen som anges i 2 mom. motsvarar artikel 27 i rambeslutet, och de föreslås inte bli ändrade. Däremot föreslås det att bestämmelsen i 3 mom. om de myndigheter som får be en annan medlemsstat om tillstånd till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen ändras. Bestämmelsen hänför sig till de situationer som avses i paragrafens 2 mom. 7 punkt. Enligt den bestämmelsen får man avstå från specialitetsbestämmelsen om den medlemsstat som utlämnat personen i fråga ger sitt samtycke till det. Syftet med ändringen är att bestämmelsen ska fås att motsvara de praktiska behoven och att förenhetliga bestämmelserna i EU-utlämningslagen och rambeslutet om

överföring av dömda personer till dessa delar.

Enligt momentet ska även Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet alltid kunna begära samtycke till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen när det handlar om verkställighet av ett fängelsestraff. Den gällande bestämmelsen om att brottspåföljdsverket får begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff begränsar sig till fängelsestraff som har dömts ut med stöd av 58 § 2 mom. 3 punkten. Bestämmelsen är även svårtolkad i det avseendet att det i 3 punkten, som bestämmelsen hänvisar till, föreskrivs om en situation där brottmålsrättegången inte föranleder åtgärder som innebär att den utlämnades frihet inskränks.

Trots den föreslagna ändringen kvarstår i lagen möjligheten även för åklagaren att begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland. Behörigheten att begära samtycke begränsas inte heller till de åklagare som är eller har varit behöriga att utföra åtal i ärendet i fråga. Om det t.ex. under en pågående rättegång uppstår behov att begära samtycke både till att väcka åtal och till verkställighet i Finland av ett fängelsestraff som har dömts ut tidigare, får den åklagare som sköter åtalet också begära samtycke till verkställighet av fängelsestraffet. För att möjliggöra detta föreslås i den första meningen i 3 mom. en ändring enligt vilken inte bara den åklagare som handlägger åtalet utan av särskilda skäl också någon annan åklagare ska få begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. De föreslagna ändringarna innebär också att det inte längre behövs någon hänvisning till de situationer som avses i 2 mom. 3 punkten, eftersom bestämmelsen i 7 punkten om att begära samtycke till att inte iaktta specialitetsbestämmelsen även inbegriper dessa situationer.

4.7 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

8 §. Behöriga domstolar. I det gällande 2 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 11 § 2 mom. i EU-utlämningslagen. Innehållet i ändringen har beskrivits ovan. I propositionen har det av konsekvensskäl ansetts

motiverat att motsvarande ändringar som de som föreslås i EU-utlämningslagen görs också i nordiska utlämningslagen.

12 §. Språk och översättningar. I 3 mom. föreslås en motsvarande precisering som i 15 § i EU-utlämningslagen, som gäller centralkriminalpolisens skyldighet att se till att en framställning om utlämning översätts till det språk som används vid behandlingen av ärendet.

46 §. Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning. På de grunder som anges ovan föreslås det att den gällande bestämmelsen ändras så att den har samma innehåll som 49 § i EU-utlämningslagen.

51 §. Behöriga myndigheter. Det föreslås att 2 mom. ändras på samma sätt som 54 § i EU-utlämningslagen, så att Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet är behörig myndighet att göra framställningar om verkställighet av frihetsstraff.

58 §. Förutsättningar för vidareutlämning. På de grunder som anges ovan föreslås det att bestämmelsen om de undantag som gäller vidareutlämning ändras i enlighet med skyldigheterna i avtalet om överlämnande mellan EU, Island och Norge. Enligt förslaget ska de undantag från vidareutlämning som avses i den gällande lagen utvidgas till att innefatta situationer där utlämning sker till ett annat nordiskt land, dvs. de fall som avses i 58 § 2 mom. Ändringen beror på bestämmelsen om vidareutlämning i artikel 31.2 i avtalet om överlämnande mellan EU, Island och Norge, som innehåller en mer omfattande skyldighet att avvika från förbudet mot vidareutlämning än den gällande nordiska utlämningslagen.

Enligt det gällande 2 mom. är vidareutlämning av en person till ett annat nordiskt land utan samtycke av det nordiska land som utlämnat personen till Finland förbjuden, om den person som ska vidareutlämnas är medborgare i det nordiska land från vilket han eller hon utlämnats eller om vidareutlämningen avser ett politiskt brott och det nordiska land som utlämnat personen till Finland med stöd av sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat vägra utlämning. I artikel 31.2 i avtalet om överlämnande mellan EU, Island och Norge anges de situationer när efterföljande utlämning är tillåten. Detta är fallet när personen i fråga har haft möjlighet att lämna territoriet i

den stat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande. Efterföljande utlämning ska också vara tillåten om den som har överlämnats eller den stat som har överlämnat personen i fråga ger sitt samtycke till det. I de situationer som beskrivs ovan tillåter inte avtalet sådana begränsningar för överlämnandet som i dag ingår i 58 § 2 mom. i nordiska utlämningslagen. Ett förbud mot utlämning i förhållandet mellan de nordiska länderna som hänför sig enbart till en persons medborgarskap eller brottets politiska natur kan betraktas som en begränsning som inte heller motsvarar skyldigheterna enligt rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, eftersom rambeslutet endast tillåter att lagstiftning eller överenskommelser som är bilaterala eller multilaterala tillämpas i den mån de gör det möjligt att förenkla eller underlätta samarbetet vid utlämning. Av dessa orsaker föreslås det att paragrafen ändras så att de situationer när utlämning får ske enligt paragrafens 4 mom. även ska gälla sådan utlämning som avses i paragrafens 2 mom.

4.8 Lagen om utlämning för brott

24 §. I den gällande lagen förutsätts det att den som begärs utlämnad biträds av en advokat vid behandlingen av utlämningsärendet. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den motsvarar bestämmelserna om rätten till ett biträde och en försvarare i EU-utlämningslagen och nordiska utlämningslagen samt de lagar som föreslås i denna proposition. Förutsättningarna för att förordna en försvarare och behörighetsvillkoren för försvararen ska således bestämmas enligt lagen om rättegång i brottmål.

5 Underrättelser och förklaringar på grundval av rambeslutet

Rambeslutet om överföring av dömda personer

I enlighet med det som redogjorts tidigare har Finland lämnat en underrättelse i anslutning till artikel 26.2 och 26.3 om att landet tillämpar nordiska samarbetslagen.

Avsikten är att när Finland underrättar rådets generalsekretariat om att skyldigheterna enligt rambeslutet införlivas med den nationella lagstiftningen ska Finland i enlighet med det som anges i artikel 2.1 i rambeslutet meddela att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kommer att vara den behöriga myndigheten att göra en framställning om överföring av verkställighet av fängelsestraff till en annan medlemsstat och att besluta om att bifalla en framställning som översänts till Finland. Justitieministeriet ska dock vara den behöriga myndigheten, om framställningen om överföring gäller någon annan frihetsberövande åtgärd. Enligt vad som sagts tidigare avses med dessa åtgärder vårdpåföljder i det finländska systemet. I underrättelsen ska dessutom konstateras att justitieministeriet är den myndighet som beslutar om framställningar om transitering. I underrättelsen ska dessutom anges de fall där tingsrätten har beslutanderätt. När en anhållningsberättigad tjänsteman temporärt har tagit en dömd i förvar ska tingsrätten ska besluta om förvaret ska förbli i kraft och ta emot den dömdes samtycke till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen. En anhållningsberättigad tjänsteman ska vara behörig att ta emot en framställning om temporärt tagande i förvar. Helsingfors tingsrätt ska vara behörig att besluta om anpassning av en påföljd och att bevilja tillstånd till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen.

Dessutom kommer Finland att lämna en förklaring enligt artikel 23.1 om på vilka språk den godkänner framställningar om överföring. Finland kommer att godkänna intyg på finska, svenska och engelska. Finland ska också kunna godkänna intyg på något annat språk, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intygen.

Rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

I enlighet med det som redogjorts tidigare har Finland också lämnat en underrättelse i anslutning till artikel 23.4 i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder om att landet tillämpar nordiska samarbetslagen.

Avsikten är att när Finland underrättar rådets generalsekretariat om att skyldigheterna enligt rambeslutet införlivas med den nationella lagstiftningen ska Finland i enlighet med det som anges i artikel 3.1 i rambeslutet meddela att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kommer att vara den behöriga myndigheten att göra en i rambeslutet avsedd framställning om överföring av övervakning till en annan medlemsstat och att besluta om att bifalla en framställning som översänts till Finland. Dessutom ska det meddelas att tingsrätten är behörig att fatta följdbeslut som avses i artikel 14.1 b och c i rambeslutet.

Finland ska dessutom i enlighet med artikel 4.2 meddela att den kommer att övervaka endast övervakningsåtgärder enligt artikel 4.1.

Finland kommer vidare att lämna en förklaring enligt artikel 5.4 om under vilka förutsättningar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får samtycka till att ta emot en framställning i enlighet med artikel 5.2 trots att den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har sin vanliga vistelseort i Finland. I förklaringen ska anges villkoret enligt 4 § 2 mom. i genomförandelagen att verkställigheten av övervakningen i Finland främjar möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

Finland ska också lämna en förklaring enligt artikel 14.3 om under vilka förutsättningar Finland i egenskap av verkställande stat kan vägra överta ansvaret för följdbeslut enligt artikel 14. I förklaringen kommer att anges de situationer som förtecknas i 7 § 2 mom. i genomförandelagen, nämligen att 1) den nödvändiga åtgärden inte är förenlig med lagstiftningen i Finland, 2) gärningen inte enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, eller 3) det finns andra särskilda skäl eller en grund enligt artikel 20 i rambeslutet för att tingsrätten inte utövar sina befogenheter.

Dessutom kommer Finland att lämna en förklaring enligt artikel 21 om på vilka språk den godkänner framställningar om överfö-

ring. Finland kommer att godkänna intyg på finska, svenska och engelska. Finland ska också kunna godkänna intyg på något annat språk, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intygen.

6 Ikraftträdande

Lagarna 1 och 2 föreslås träda i kraft efter det att tidsfristen för genomförandet av rambesluten har löpt ut, dvs. den 5 december 2011 för rambeslutet om överföring av dömda personer. I enlighet med det som anförts ovan krävs det dock för tillämpningen av lagarna att även den berörda främmande staten har genomfört rambeslutet eller börjat tillämpa det. Även de övriga föreslagna lagändringarna föreslås träda i kraft vid den tidpunkten.

7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 18/2003 rd konstaterat att rambeslutet är en sådan internationell förpliktelse där lagförslaget ska behandlas i den ordning som anges i 95 § 2 mom. i grundlagen. I samband med rambeslutet om bötesstraff och rambeslutet om konfiskation har grundlagsutskottet dessutom ansett att det inte i och för sig finns något konstitutionellt hinder för att en blandad genomförandeteknik används (GrUU 50/2006 rd och GrUU 23/2007 rd). För att tekniken ska kunna användas krävs det dock att bestämmelserna i rambeslutet är detaljerade och exakta och att den föreslagna samlade regleringen uppfyller de allmänna krav i fråga om exakt och noggrant avgränsad reglering av de grundläggande fri- och rättigheterna liksom god lagskrivning som gäller för genomförandebestämmelser. Lagutskottet har i sitt betänkande LaUB 7/2010 rd åberopat dessa utlåtanden av grundlagsutskottet och ansett att den blandade genomförandemetoden bör användas efter moget övervägande.

De rambeslut som avses i denna proposition är till den grad detaljerade och exakta att behovet av en kompletterande reglering är litet. Det kan också i övrigt anses att rambesluten och de föreslagna genomförandelagarna

uppfyller de specialvillkor för den blandade genomförandemetoden som beskrivits i det föregående.

Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt den ändring (802/2007) av grundlagen som trädde i kraft den 1 oktober 2007 kan det dock genom lag föreskrivas att finska medborgare får utlämnas eller föras till ett land där deras mänskliga rättigheter och rättssäkerhet kan garanteras, bl.a. när åtgärden vidtas med anledning av brott. Enligt artikel 6 i rambeslutet om överföring av dömda personer krävs samtycke av den dömda personen för att verkställigheten ska få överföras, förutom i de fall där framställningen om överföring översänds till den stat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor eller om framställningen om överföring översänds till den medlemsstat till vilken den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon friges. Överföring oberoende av den dömdes samtycke gäller således inte finska medborgare, bortsett från de, antagligen sällsynta, fall där den dömda är medborgare både i Finland och i den verkställande staten. Å andra sidan innebär rambeslutet inte heller då att de finska myndigheterna åläggs att göra en framställning om överföring, utan det alternativet ska alltid prövas av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Vid prövningen ska i enlighet med det som redogjorts i det föregående beaktas framför allt om överföringen kan främja den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället. Vid beslut om överföring ska de begränsningar för utlämning som anges i 9 § 3 och 4 mom. i grundlagen iakttagas, trots att utgångspunkten bör vara att det går att lita på att personen inte i en annan EU-medlemsstat hamnar i förhållanden som innebär att de mänskliga rättigheterna eller rättssäkerheten kränks.

När riksdagens grundlagsutskott behandlade EU-utlämningslagen fäste den avseende vid bestämmelserna om transitering av finska medborgare. Grundlagsutskottet krävde att motsvarande begränsningar och villkor som i fråga om utlämning skulle utsträckas även till framställningar om transitering av finska medborgare, trots att EU-utlämningslagen

har stiftats i s.k. inskränkt grundlagsordning (GrUU 18/2003 rd). I enlighet med vad som sägs ovan föreslås i 18 § i den genomförandelag som gäller rambeslutet om överföring av dömda personer en bestämmelse enligt vilken det för tillstånd på grundval av en framställning om transitering av en finsk medborgare krävs att det enligt rambeslutet och den genomförandelag som gäller det finns förutsättningar för att överföra den dömde till medlemsstaten i fråga eller att den dömde har samtyckt till transport genom Finland. Eftersom det i enlighet med det som anförts ovan inte kan anses att bestämmelserna om överföring av finska medborgare står i strid med 9 § 3 eller 4 mom. i grundlagen, finns det inte heller några motstridigheter mellan bestämmelserna om transitering och grundlagen.

Även vägran att tillmötesgå framställningar om överföring bör bedömas med tanke på lagstiftningsordningen. Av rambeslutets åberopanden av skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 i unionsfördraget följer att det inte finns några hinder för att vägra tillmötesgå en

framställning om verkställighet, om det i undantagsfall finns skäl att misstänka att verkställigheten strider mot de grundläggande principerna för det finländska rättssystemet eller att rätten till en rättvis rättegång hade kränkts vid den rättegång genom vilken påföljden bestämdes.

Bestämmelserna om rätten att bli hörd, om förordnandet av ett biträde och om rätten att överklaga beslut om översändande och verkställighet av framställningar om överföring är viktiga med tanke på det rättsskydd och den goda förvaltning som förutsätts enligt 21 § i grundlagen. Dessutom tryggas rätten enligt 7 § 3 mom. i grundlagen att få lagligheten av frihetsberövandet underkastad domstolsprövning genom de föreslagna bestämmelserna om förande av beslut om temporärt tagande i förvar till domstol och genom hänvisningarna i övrigt till den gällande lagstiftningen om häktning.

Lagförslagen kan således behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.**Allmänna bestämmelser****1 §***Genomförandet av rambeslutet*

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut 2008/909/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen, nedan *rambeslutet*, ska iakttas som lag, om inte något annat följer av denna lag.

Artikel 5 i rådets rambeslut 2009/299/RIF om ändring av rambesluten 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen ska iakttas som lag.

2 §*Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag och rambeslutet

1) verkställs i Finland frihetsstraff eller en annan frihetsberövande åtgärd som avses i rambeslutet och som har bestämts i en annan medlemsstat i Europeiska unionen,

2) översänds ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland eller ett beslut om psykiatrisk sjukhusvård oberoende av personens vilja vid straffeftergift (*vårdpåföljd*) som har fastställts av en domstol till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för att verkställas.

På framställningar om verkställighet som gäller vårdpåföljder och andra motsvarande frihetsberövande åtgärder tillämpas dessutom vad som bestäms om vårdpåföljder i mentalvårdslagen (1116/1990) och lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987).

3 §*Behörig myndighet*

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som avses i 2 § och om samtycke till verkställighet i Finland av en framställning som har översänts av en annan medlemsstat. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff från en annan medlemsstat till Finland eller översändande av en framställning om överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd från Finland till en annan medlemsstat, är dock justitieministeriet den behöriga myndigheten.

2 kap.

Verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en annan medlemsstat

4 §

Förutsättningar för att ta emot en framställning

En framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd får tas emot för behandling utan samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, om den dömden är finsk medborgare och

a) bor i Finland eller

b) det har bestämts att den dömden ska utvisas eller avlägsnas till Finland utifrån ett beslut om utvisning eller avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller administrativt beslut eller i någon annan åtgärd som följer av domen.

I andra fall än de som avses i 1 mom. krävs det samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för att ta emot en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd. Om den påföljd som avses i framställningen är någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff, ska samtycket dock ges av justitieministeriet. Samtycke får ges, om verkställigheten av påföljden i Finland främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället, med hänsyn till var den dömden är bosatt eller den dömdes övriga personliga förhållanden eller av särskilda skäl.

5 §

Temporärt tagande i förvar

I de fall som avses i artikel 14 i rambeslutet får en anhållningsberättigad tjänsteman ta den dömden i förvar för att säkerställa verkställigheten, om den utfärdande staten begär det. Begäran får framställas direkt hos den anhållningsberättigade tjänstemannen. Den tingsrätt inom vars domkrets den ort där den dömden hålls i förvar finns, häradsåklagaren inom domkretsen och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska utan

dröjsmål underrättas om att den dömden har tagits i förvar.

Efter att tingsrätten har underrättats om att någon har tagits i förvar, ska den skyndsamt ta ärendet till behandling på det sätt som föreskrivs om handläggning av häktningssyrkanden och besluta om huruvida åtgärden ska förbli i kraft. Tingsrätten ska genast underrätta Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om sitt beslut.

Bestämmelserna om häktning i tvångsmedelslagen (450/1987), häktningssyrkandelagen (768/2005) och lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006) ska i tillämpliga delar gälla i fråga om tagande och hållande i förvar.

Om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet anser att det finns hinder för att verkställa en påföljd, ska enheten bestämma att den som har tagits i förvar genast ska frigges. Den som har tagits i förvar ska frigges också om ingen framställning om verkställighet med bifogade handlingar har kommit in till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet inom 40 dagar från det att personen togs i förvar. Den som har tagits i förvar ska frigges senast när den sammanräknade tiden för frihetsberövandet i Finland och i den utfärdande staten motsvarar den tid som den dömden skulle ha varit berövad sin frihet om påföljden hade verkställts i den utfärdande staten.

Den tid som motsvarar frihetsberövandet ska i enlighet med 6 kap. 13 § i strafflagen (39/1889) avräknas från den påföljd som ska verkställas.

Den dömden kan meddelas reseförbud i stället för att tas i förvar. I fråga om reseförbudet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om reseförbud i tvångsmedelslagen och bestämmelserna om tagande i förvar i denna lag.

6 §

Dubbel straffbarhet

Om en påföljd bestämts för en gärning som avses i artikel 7.1 i rambeslutet, krävs det inte för att en framställning om överföring av verkställigheten av påföljden ska kunna bifallas att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den be-

gå i Finland under motsvarande förhållanden.

Om en påföljd bestämts för någon annan gärning än en sådan som avses i artikel 7.1, krävs det för att en framställning om överföring av verkställigheten av påföljden ska kunna bifallas att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden.

7 §

Anpassning av en påföljd

Helsingfors tingsrätt beslutar om anpassning av en påföljd under de förutsättningar som anges i artikel 8.2 och 8.3 i rambeslutet. Yrkande om anpassning framställs av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller anpassning iakttas bestämmelserna om behandling av brottmål i tillämpliga delar.

Den dömden ska ges tillfälle att bli hörd i ett ärende som gäller anpassning av en påföljd. I fråga om rätten till ett biträde och en försvarare vid behandlingen av ett ärende som gäller anpassning av en påföljd gäller 17 §.

8 §

Verkställighet av en påföljd

Verkställigheten av en påföljd i Finland bestäms enligt finsk lag.

9 §

Framställning om samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen

Den dömden ska personligen vid tingsrättens sammanträde meddela om han eller hon samtycker till att i Finland åtalas, straffas eller berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överföringen än det för vilket den påföljd bestämdes som framställningen om överföring av verkställigheten gäller. Ärendet behandlas på framställning av

åklagaren i den tingsrätt inom vars domkrets den dömden avtjänar fängelsestraff eller i den tingsrätt där det annars anses lämpligt att behandla ärendet.

Innan samtycket tas emot ska den dömden underrättas om innebörden av samtycket.

Det samtycke som avses i 1 mom. och den underrättelse som avses i 2 mom. ska protokollföras.

Tingsrätten är behörig att behandla ett ärende som avses i denna paragraf även med ordföranden ensam. Sammanträdet kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om allmän underrätts sammanträde.

Åklagaren får begära det samtycke som avses i artikel 18.2 g i rambeslutet. Åklagaren eller Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff och justitieministeriet samtycke till en vårdpåföljd.

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga får sköta de åklagaruppgifter som avses i denna paragraf. Även någon annan åklagare kan vara behörig åklagare, om det finns särskilda skäl.

10 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska godkänna det intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att intyget och domen vid behov översätts till finska eller svenska.

Den dömden har rätt att få information om beslutet i ärendet på ett språk som han eller hon förstår.

Om den påföljd som ska överföras till Finland för verkställighet är någon annan frihetsberövande åtgärd än ett frihetsstraff, ska

justitieministeriet sköta de översättningar som avses i denna paragraf.

3 kap.

Översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som har bestämts i Finland

11 §

Förutsättningar för att översända en framställning

En förutsättning för att en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd ska få översändas till en medlemsstat som avses i artikel 4.1 i rambeslutet är att överföringen av verkställigheten främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället med hänsyn till var den dömden är medborgare, var den dömden är bosatt eller den dömdes övriga personliga förhållanden eller av särskilda skäl.

I enlighet med artikel 5 i rambeslutet ska framställningen om överföring av verkställigheten av en påföljd göras genom att översända domen eller en bestyrkt kopia av den samt ett intyg vars formulär finns i bilaga I till rambeslutet till den medlemsstat som avses i 1 mom.

12 §

Den dömdes samtycke till att verkställigheten överförs

Den dömden ska personligen meddela om han eller hon samtycker till att en påföljd översänds till en annan medlemsstat för att verkställas. Samtycket ska ges till fängelsedirektören eller den tjänsteman som ansvarar för verkställigheten. Den förrättning där samtycket ges ska protokollföras.

Innan samtycke ges ska den dömden underättas om innebörden av samtycket och informeras om att en överföring av verkställigheten av en påföljd inte kräver den dömdes samtycke i de situationer som avses i artikel 6 i rambeslutet.

Till den dömden ska ges en sådan underrättelse om framställningen om överföring som avses i bilaga II till rambeslutet.

Om den dömden befinner sig i en annan medlemsstat, ska samtycket ges enligt procedurbestämmelserna i den staten.

13 §

Tillstånd till undantag från specialitetsbestämmelsen

Beslut om att bevilja tillstånd till att en dömd som överförts till en annan medlemsstat får åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott än det för vilket det straff dömdes ut för vars verkställighet den dömden har överförts till medlemsstaten i fråga fattas av Helsingfors tingsrätt. På förutsättningarna för att bevilja tillstånd och förfarandet när tillstånd beviljas tillämpas i övrigt vad som i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) bestäms om beviljande av tillstånd till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen.

14 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att det intyg som avses i artikel 5 i rambeslutet och, i det fall som avses i artikel 23.3, domen översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd, ska justitieministeriet sköta översättningen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §

Partiell verkställighet

Om ett straff som har bestämts efter att en dom har återbrutits enligt 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken överförs till en annan medlemsstat för att verkställas, får den del av det

ursprungliga straffet som inte överförs inte längre verkställas i Finland efter att verkställigheten av straffet i den andra medlemsstaten har avslutats.

16 §

Hörande av den dömd

Utöver vad som bestäms i artikel 6 i rambeslutet och i denna lag gäller i fråga om hörande av den dömd vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003).

17 §

Rätt till biträde och försvarare

Den dömd har rätt att anlita ett biträde.

Om den dömd begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller, i ett ärende som gäller verkställighet av en vårdpåföljd eller någon annan frihetsberövande åtgärd, av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömd ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den dömd befinner sig i en annan medlemsstat och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i den staten, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till den dömdes rättsskydd.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

18 §

Transitering

Justitieministeriet beviljar tillstånd till att en dömd får transporteras via Finland när det har gjorts en framställning om att den dömd

ska överföras till en annan medlemsstat. En finsk medborgare får transporteras via Finland, om det finns förutsättningar enligt denna lag och rambeslutet för att överföra den dömd till den verkställande staten eller om den dömd har samtyckt till att transporteras genom Finland.

Framställningen om transitering ska åtföljas av ett intyg enligt artikel 4 i rambeslutet. Bestämmelser om översättning av intyget finns i 10 §.

19 §

Ändringssökande

Ett beslut som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller justitieministeriet har meddelat med stöd av denna lag får överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas skyndsamt. Beslut av Helsingfors förvaltningsdomstol får inte överklagas genom besvär.

I fråga om sökande av ändring i ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 5 § gäller vad som i tvångsmedelslagen bestäms om sökande av ändring i ett domstolsbeslut i ett ärende som gäller häktning eller reseförbud. Ändring i ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 7 § söks hos hovrätten genom besvär på det sätt som i rättegångsbalken bestäms om sökande av ändring i tingsrättens avgöranden. Ändring i ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 13 § söks hos högsta domstolen genom besvär, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen bestäms om sökande av ändring i tingsrättens avgörande i ett utlämningsärende.

20 §

Förhållande till annan lagstiftning

Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) får tillämpas trots denna lag.

21 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en framställning om överföring som har översänts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

I förhållande till de medlemsstater som inte har genomfört rambeslutet senast vid ikraftträdandet av denna lag eller som har avgett en förklaring som avses i artikel 28.2 i rambeslutet tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet tills medlemsstaten i fråga har genomfört rambeslutet eller tills rambeslutet har börjat tillämpas i den medlemsstat som har avgett förklaringen enligt artikel 28.2.

2.

Lag

om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Genomförandet av rambeslutet

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut 2008/947/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, nedan *rambeslutet*, ska iakttas som lag, om inte något annat följer av denna lag.

Artikel 6 i rådets rambeslut 2009/299/RIF om ändring av rambesluten 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen ska iakttas som lag.

2 §

Tillämpningsområde

I enlighet med denna lag och rambeslutet

1) erkänns i Finland en dom eller ett övervakningsbeslut som avses i rambeslutet och som har meddelats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och verkställs övervakning av en person som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd,

2) översänds en dom eller ett övervakningsbeslut som avses i rambeslutet och som har meddelats i Finland och en framställning om övervakning av en person som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för att erkännas.

De påföljder och övervakningsbeslut som avses i rambeslutet är i Finland samhällstjänst, ungdomsstraff, övervakningsstraff, villkorligt fängelsestraff och beslut om övervakning av den som har dömts till villkorligt fängelsestraff, beslut om övervakning av en

villkorligt frigiven och beslut om att försätta en fånge i övervakad frihet på prov.

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande till en annan medlemsstat av framställningar om verkställighet av domar och övervakningsbeslut samt av övervakningsåtgärder eller av övervakning av alternativa påföljder (*framställningar om överföring av övervakning*) och om samtycke till verkställighet i Finland av framställningar som har översänts av en annan medlemsstat.

2 kap.

Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning som har översänts från en annan medlemsstat till Finland

4 §

Förutsättningar för att ta emot en framställning

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har sin vanliga vistelseort i Finland och har samtyckt till att övervakningen ordnas i Finland, får en framställning om överföring av övervakningen tas emot för behandling utan samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har sin vanliga vistelseort i Finland, krävs det samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för att en framställning om överföring av övervakning ska kunna tas emot. Samtycke får ges, om verkställigheten av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden i Finland främjar möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

5 §

Dubbel straffbarhet

Om det för en gärning som avses i artikel 10.1 i rambeslutet bestämts en påföljd som framställningen om överföring av övervakning gäller, krävs det inte för att framställningen ska kunna bifallas att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden.

Om det för någon annan gärning än en sådan som avses i artikel 10.1 i rambeslutet bestämts en påföljd som framställningen om överföring av övervakning gäller, krävs det för att framställningen ska kunna bifallas att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden.

6 §

Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning

Finland får som verkställande stat övervaka endast sådana alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som avses i artikel 4.1 i rambeslutet.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om anpassning av en alternativ påföljd och en övervakningsåtgärd i enlighet med artikel 9 i rambeslutet. Om en domstol dock skulle besluta om åtgärden i ett motsvarande nationellt fall, ska beslutet fattas av Helsingfors tingsrätt. Yrkande framställs av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Vid behandlingen av ärendet om anpassning iakttas då i tillämpliga delar vad som föreskrivs om handläggning av brottmål.

Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ska ges tillfälle att bli hörd i ett ärende som gäller anpassning. I fråga om rätten till ett biträde och en försvarare gäller 13 §.

På verkställigheten av en alternativ påföljd och en övervakningsåtgärd ska tillämpas vad som i finsk lag föreskrivs om verkställighet av motsvarande påföljd eller åtgärd.

7 §

Behörighet att fatta följdbeslut

Den myndighet som är behörig i ett motsvarande nationellt fall beslutar om följderna av att någon bryter mot villkoren för en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd och om andra åtgärder som avses i artikel 14.1 i rambeslutet. Tingsrätten beslutar dock om de åtgärder som avses i artikel 14.1 b och 14.1 c i rambeslutet. Ärendet behandlas i den tingsrätt inom vars domkrets den som har ställts under övervakning bor eller i den tingsrätt där det annars anses lämpligt att behandla ärendet.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har iakttagit de villkor eller förelägganden som har ålagts honom eller henne eller har begått ett nytt brott, får tingsrätten avstå från att vidta åtgärder enligt artikel 14.1 b och 14.1 c i rambeslutet, om

1) den nödvändiga åtgärden inte är förenlig med finsk lag,

2) gärningen inte enligt finsk lag utgör ett brott skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden, eller

3) det finns andra särskilda skäl eller en grund enligt artikel 20 i rambeslutet för att tingsrätten inte utövar sina befogenheter.

Behörigheten för följdbeslut återgår då till den utfärdande staten.

8 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska godkänna det intyg som avses i artikel 6 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att intyget vid behov översätts till finska eller svenska.

Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har rätt att få information om beslutet i ärendet på ett språk som han eller hon förstår.

3 kap.

**Översändande till en annan medlemsstat
av en framställning om överföring av
övervakning från Finland**

9 §

Förutsättningar för att översända en framställning

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande av en framställning om överföring av övervakning till en medlemsstat som avses i artikel 5.1 och 5.2 i rambeslutet. En förutsättning för att en framställning ska få översändas är att överföringen av verkställigheten kan främja möjligheterna att återanpassa sig till samhället för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl och att personen i fråga har gett sitt samtycke till överföringen.

10 §

Framställningens innehåll och form

I enlighet med artikel 6 i rambeslutet ska framställningen om överföring av verkställigheten av en påföljd göras genom att översända domen och vid behov beslutet om övervakning eller bestyrkta kopior av dem samt ett intyg vars formulär finns som bilaga till rambeslutet till den medlemsstat som avses i 9 §.

11 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att ett intyg enligt det

formulär som finns som bilaga till rambeslutet översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

12 §

Hörande av den som har ställts under övervakning

Utöver vad som bestäms i denna lag gäller i fråga om hörande av den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd förvaltningslagen (434/2003).

13 §

Rätt till biträde och försvarare

Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har rätt att anlita ett biträde.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd befinner

sig i en annan medlemsstat och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i den staten, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till rättsskyddet för personen i fråga.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

14 §

Ändringssökande

Ett beslut som Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet har meddelat med stöd av denna lag får överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas skyndsamt. Beslut av Helsingfors förvaltningsdomstol får inte överklagas genom besvär.

Ändring i ett sådant avgörande av tingsrätten som avses i denna lag söks hos hovrätten genom besvär på det sätt som i rättegångsbalken bestäms om sökande av ändring i tingsrättens avgöranden.

15 §

Förhållande till annan lagstiftning

Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) får tillämpas trots denna lag.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen ska tillämpas i förhållande till sådana medlemsstater som har genomfört rambeslutet.

3.

Lag**om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 9 § 1 mom. samt 23 a och 23 b §, sådana de lyder, 9 § 1 mom. i lag 418/2009, 23 a § i lag 236/2001 och 23 b § i lagarna 236/2001 och 418/2009, samt
fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 a §

I fråga om samarbetet mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid verkställighet av fängelsestraff föreskrivs särskilt.

9 §

Domstolen ska omvandla en annan frihetsberövande påföljd som har dömts ut i en främmande stat än en vårdpåföljd till det fängelsestraff som enligt finsk lag föreskrivs för motsvarande brott. Den omvandlade påföljden får inte vara strängare än den påföljd som har bestämts för brottet i den främmande staten, även om denna påföljd är lindrigare än det minimistraff som föreskrivs för brottet i finsk lag.

— — — — —

23 a §

I fråga om hörande av den dömda gäller förvaltningslagen (434/2003).

23 b §

Den dömda har rätt att anlita ett biträde.

När verkställigheten av en frihetsberövande påföljd eller en vårdpåföljd överförs från en främmande stat till Finland eller från Finland till en främmande stat, ska en försvarare förordnas för den dömda, om han eller hon begär det. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömda ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den dömda befinner sig i en främmande stat och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i den staten, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till den dömdes rättsskydd.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 5 e § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 5 e §, sådan den lyder i lag 237/2001, som följer:

5 e §

Den dömden har rätt att anlita ett biträde.

Om den dömden begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av den tingsrätt som handlägger frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömden ska utan dröjsmål informeras om rät-

ten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den dömden befinner sig i ett annat nordiskt land och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i det landet, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till den dömdes rättsskydd.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken, sådan paragrafen lyder i lag 1290/2003, ett nytt 2 mom. som följer:

9 b §

—————
 Dessutom kan en lagakraftvunnen brottmålsdom återbrytas, om en framställning om verkställighet av ett gemensamt fängelsestraff som har bestämts i Finland har överlämnats till en annan medlemsstat i Europeiska unionen och det inte är möjligt att överföra verkställigheten för alla de brott som ligger till grund för det gemensamma fängelsestraffet eller framställningen inte bifalls i fråga

om något av brotten. Högsta domstolen ska då bestämma straffen separat för de brott där en överföring av verkställigheten är möjlig eller där framställningen bifalls och för de övriga brotten. De straff som bestäms på detta sätt får inte sammanlagt vara strängare än det ursprungliga gemensamma fängelsestraffet.

—————
 Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 11 § 2 mom., 15 § 3 mom., 49 och 54 § samt 58 § 3 mom., av dem 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1760/2009, som följer:

11 §

Behöriga domstolar

—————
 Oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats, får beslut om utlämning och fortsatt förvar fattas av den av de tingsrätter som nämns i 1 mom. där det kan anses ändamålsenligt att behandla utlämningsärendet med hänsyn till transport eller förvar av

den som begärs utlämnad eller övriga omständigheter.

15 §

Språk och översättningar

—————
 Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, ska centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till det språk, finska eller svenska,

som används vid behandlingen av utlämningsärendet.

49 §

Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning

Domstolen får skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för någon annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning eller, om en dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut. Efter att verkställigheten har skjutits upp beslutar den behöriga åklagare som avses i 12 § om att inleda verkställigheten av beslutet om utlämning.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning får domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten. En person som avtjänar ett fängelsestraff i Finland får utlämnas endast för en pågående rättegång i den ansökande medlemsstaten. Tingsrätten ska i sitt beslut anteckna när den som har blivit tillfälligt utlämnad senast ska återsändas till Finland och övriga villkor för den tillfälliga utlämningen. I beslutet ska även anges att den ansökande staten är skyldig att iaktta villkoren för den tillfälliga utlämningen. Beslutet om tillfällig utlämning får börja verkställas när den behöriga myndigheten i den ansökande staten skriftligen har meddelat att den förbinder sig att iaktta de villkor som tingsrätten har bestämt.

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. som gäller lagföring görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga eller, om det finns särskilda skäl, någon annan åklagare får begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen ska grunda sig på ett sådant häktningsbeslut som avses i 60 §, och den ska åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Åklagaren eller Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet får begära samtycke till verkställighet av ett utdömt fängelsestraff. De framställningar som avses i detta moment ska innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 8 § 2 mom., 12 § 3 mom., 46 §, 51 § 2 mom. samt 58 §, av dem 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1761/2009 och 51 § 2 mom. sådant det lyder i lag /20 , som följer:

8 §

Behöriga domstolar

Oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats, får beslut om utlämning och fortsatt förvar fattas av den av de tingsrätter som nämns i 1 mom. där det kan anses ändamålsenligt att behandla utlämningsärendet med hänsyn till transport eller förvar av den som begärs utlämnad eller övriga omständigheter.

12 §

Språk och översättningar

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, ska centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till det språk, finska eller svenska, som används vid behandlingen av utlämningsärendet.

46 §

Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning

Domstolen får skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för någon annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning eller, om en dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut. Efter att verkstäl-

ligheten har skjutits upp beslutar den behöriga åklagare som avses i 9 § om att inleda verkställigheten av beslutet om utlämning.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning får domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till det ansökande nordiska landet. En person som avtjänar ett fängelsestraff i Finland får utlämnas endast för en pågående rättegång i det ansökande nordiska landet. Tingsrätten ska i sitt beslut anteckna när den som har blivit tillfälligt utlämnad senast ska återsändas till Finland och övriga villkor för den tillfälliga utlämningen. I beslutet ska även anges att det ansökande nordiska landet är skyldigt att iaktta villkoren för den tillfälliga utlämningen. Beslutet om tillfällig utlämning får börja verkställas när den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet skriftligen har meddelat att den förbinder sig att iaktta de villkor som tingsrätten har bestämt.

51 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

58 §

Förutsättningar för vidareutlämning

Den som har utlämnats från ett nordiskt land till Finland får vidareutlämnas till ett annat nordiskt land, om framställning om ut-

lämning har gjorts för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland.

Vidareutlämning är dock förbjuden, om den person som ska vidareutlämnas är medborgare i det nordiska land från vilket han eller hon utlämnats till Finland eller om vidareutlämningen avser ett politiskt brott och det nordiska land som utlämnat personen till Finland med stöd av sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat vägra utlämning, om det nordiska land som begärt vidareutlämning skulle ha begärt utlämning direkt från det nordiska land som utlämnat personen till Finland.

Den som utlämnats från ett nordiskt land till Finland får inte vidareutlämnas till en an-

nan stat än ett nordiskt land för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland.

Trots vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. är vidareutlämning dock tillåten, om

1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet,

2) den utlämnade har samtyckt till att bli vidareutlämnad, eller

3) det nordiska land som har utlämnat personen till Finland ger sitt samtycke till vidareutlämningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 24 § i lagen om utlämning för brott**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlämning för brott (456/1970) 24 § som följer:

24 §

Den som begärs utlämnad har rätt att anlita ett biträde.

Om den som begärs utlämnad begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av den tingsrätt som behandlar frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som be-

handlar utlämningsärendet. Om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland, ska personen i fråga utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 10 juni 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 9 § 1 mom. och 23 a och b §, sådana de lyder, 9 § 1 mom. i lag 418/2009, 23 a § i lag 236/2001 och 23 b § i lagarna 236/2001 och 418/2009, samt
fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

Allmänna stadganden

(ny)

2 a §

I fråga om samarbetet mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid verkställigheten av fängelsestraff föreskrivs särskilt.

9 §

Domstolen ska omvandla en annan frihetsberövande påföljd som har dömts ut i en främmande stat än en vårdpåföljd till det fängelsestraff som enligt finsk lag föreskrivs för motsvarande brott *eller för ett brott som är så allvarligt att det motsvarar en sådan gärning som avses i 3 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen*. Påföljden som omvandlas får dock inte vara strängare än den påföljd som i den främmande staten har bestämts för brottet, även om denna påföljd är lindrigare än det minimistraff som föreskrivs för brottet i finsk lag. (12.6.2009/418)

9 §

Domstolen ska omvandla en annan frihetsberövande påföljd som har dömts ut i en främmande stat än en vårdpåföljd till det fängelsestraff som enligt finsk lag föreskrivs för motsvarande brott. *Den omvandlade* påföljden får inte vara strängare än den påföljd som har bestämts för brottet i den främmande staten, även om denna påföljd är lindrigare än det minimistraff som föreskrivs för brottet i finsk lag.

23 a §

I fråga om hörande av den dömde gäller lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).

23 a §

I fråga om hörande av den dömde gäller *förvaltningslagen* (434/2003).

23 b §

En advokat ska utses att biträda den dömden under behandlingen av ärenden som avses i 3 § 2 mom. 1 punkten och 19 § 2 mom. 2 punkten, utom när detta är uppenbart onödigt. En advokat ska utses att biträda också den som har dömts till en vårdpåföljd under behandlingen av överföringen av verkställigheten. Till biträde ska utses en advokat som den dömden själv föreslår eller, om den dömden inte föreslår någon advokat, någon annan för uppdraget lämplig advokat. För behandlingen av frågor som gäller tagande i förvar, meddelande av reseförbud eller sökande av ändring utses biträdet av domstolen och i övriga fall av justitieministeriet. (12.6.2009/418)

Justitieministeriet betalar av statens medel på grundval av räkning en skälig ersättning för uppdraget till advokaten.

23 b §

Den dömden har rätt att anlita ett biträde.

När verkställigheten av en frihetsberövande påföljd eller en vårdpåföljd överförs från en främmande stat till Finland eller från Finland till en främmande stat, ska en försvarare förordnas för den dömden, om han eller hon begär det. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömden ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den dömden befinner sig i en främmande stat och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i den staten, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till den dömdes rättsskydd.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som fastställs av justitieministeriet och som staten ska svara för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 5 e § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 5 e §, sådan den lyder i lag 237/2001, som följer:

Gällande lydelse

5 e §

Domstolen skall förordna en advokat att biträda den dömden vid rättegång om tagande i förvar eller om meddelande av reseförbud, utom när detta är uppenbart onödigt. Till biträde skall förordnas en advokat som den dömden själv föreslår eller, om den dömden inte föreslår någon advokat, någon annan för uppdraget lämplig advokat.

Justitieministeriet betalar av statens medel på grundval av räkning en skälig ersättning för uppdraget till advokaten.

Föreslagen lydelse

5 e §

Den dömden har rätt att anlita ett biträde.

Om den dömden begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av den tingsrätt som handlägger frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömden ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den dömden befinner sig i ett annat nordiskt land och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i det landet, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till den dömdes rättsskydd.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken, sådan paragrafen lyder i lag 1290/2003, ett nytt
 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

9 b §

(ny)

Föreslagen lydelse

9 b §

Dessutom kan en lagakraftvunnen brottmålsdom återbrytas, om en framställning om verkställighet av ett gemensamt fängelsestraff som har bestämts i Finland har överlämnats till en annan medlemsstat i Europeiska unionen och det inte är möjligt att överföra verkställigheten för alla de brott som ingår i det gemensamma fängelsestraffet eller framställningen inte bifalls i fråga om något av brotten. Högsta domstolen ska då bestämma straffen separat för de brott där en överföring av verkställigheten är möjlig eller där framställningen bifalls och för de övriga brotten. De straff som bestäms på detta sätt får inte sammanlagt vara strängare än det ursprungliga gemensamma fängelsestraffet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 11 § 2 mom., 15 § 3 mom., 49 och 54 § samt 58 § 3 mom., av dem 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1760/2009, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 §

11 §

*Behöriga domstolar**Behöriga domstolar*

Av särskilda skäl kan en tingsrätt som nämns i 1 mom. besluta om utlämning och fortsatt förvar oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats.

Oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats, får beslut om utlämning och fortsatt förvar fattas av den av de tingsrätter som nämns i 1 mom. där det kan anses ändamålsenligt att behandla utlämningsärendet med hänsyn till transport eller förvar av den som begärs utlämnad eller övriga omständigheter.

15 §

15 §

*Språk och översättningar**Språk och översättningar*

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, skall centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till någotdera av dessa språk.

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, ska centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till det språk, finska eller svenska, som används vid handläggningen av utlämningsärendet.

49 §

49 §

*Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning**Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning*

Domstolen kan skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som skall utlämnas kan åtalas i Finland för en annan gärning än den som ligger till grund för

Domstolen får skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för någon annan gärning än den som ligger till grund för

framställningen om gripande och utlämning eller, om dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning kan domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten på villkor som skall fastställas särskilt i en överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna. Överenskommelsen skall göras skriftligen.

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. som gäller åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av brottspåföljdsverket.

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga kan begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen skall grunda sig på ett sådant häkttningsbeslut som avses i 60 §, och den skall åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Brottspåföljdsverket kan begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland med stöd av 2 mom. 3 punkten. De framställ-

framställningen om gripande och utlämning eller, om en dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut. *Efter att verkställigheten har skjutits upp beslutar den behöriga åklagare som avses i 12 § om att inleda verkställigheten av beslutet om utlämning.*

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning får domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten. *En person som avtjänar ett fängelsestraff i Finland får utlämnas endast för en pågående rättegång i den ansökande medlemsstaten. Tingsrätten ska i sitt beslut anteckna när den som har blivit tillfälligt utlämnad senast ska återsändas till Finland och övriga villkor för den tillfälliga utlämningen. I beslutet ska även anges att den ansökande medlemsstaten är skyldig att iaktta villkoren för den tillfälliga utlämningen. Beslutet om tillfällig utlämning får börja verkställas när den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten skriftligen har meddelat att den förbinder sig att iaktta de villkor som tingsrätten har bestämt.*

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. som gäller lagföring görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.*

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga *eller, om det finns särskilda skäl, någon annan åklagare får begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten.* Framställningen ska grunda sig på ett sådant häkttningsbeslut som avses i 60 §, och den ska åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. *Åklagaren eller Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får begära samtycke*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ningar som avses i detta moment skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

till verkställighet av ett utdömt fängelsestraff. De framställningar som avses i detta moment ska innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

7.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 8 § 2 mom., 12 § 3 mom., 46 §, 51 § 2 mom. samt 58 §, av dem 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1761/2009 och 51 § 2 mom. i lag /20 , som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

Behöriga domstolar

Behöriga domstolar

Av särskilda skäl kan en tingsrätt som nämns i 1 mom. besluta om utlämning och fortsatt förvar oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats.

Oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats får beslut om utlämning och fortsatt förvar fattas av den av de tingsrätter som nämns i 1 mom. där det kan anses ändamålsenligt att behandla utlämningsärendet med hänsyn till transport eller förvar av den som begärs utlämnad eller övriga omständigheter.

12 §

12 §

Språk och översättningar

Språk och översättningar

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, ska centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till någotdera av dessa språk.

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, *ska* centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till det språk, finska eller svenska, som används vid handläggningen av utlämningsärendet.

46 §

46 §

Uppskov med verkställigheten samt tillfällig utlämning

Uppskov med verkställigheten samt tillfällig utlämning

Domstolen kan skjuta upp verkställigheten av ett beslut så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för en annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning eller, om dom redan

Domstolen *får* skjuta upp verkställigheten av ett beslut *om utlämning* så att den som ska utlämnas kan åtalas i Finland för *någon* annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning kan domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till det ansökande nordiska landet på villkor som ska fastställas särskilt i en överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna. Överenskommelsen ska göras skriftligen.

eller, om en dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut. *Efter att verkställigheten har skjutits upp beslutar den behöriga åklagare som avses i 9 § om att inleda verkställigheten av beslutet om utlämning.*

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning får domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till det ansökande nordiska landet. *En person som avtjänar ett fängelsestraff i Finland får utlämnas endast för en pågående rättegång i det ansökande nordiska landet. Tingsrätten ska i sitt beslut anteckna när den som har blivit tillfälligt utlämnad senast ska återsändas till Finland och övriga villkor för den tillfälliga utlämningen. I beslutet ska även anges att det ansökande nordiska landet är skyldigt att iaktta villkoren för den tillfälliga utlämningen. Beslutet om tillfällig utlämning får börja verkställas när den behöriga myndigheten i det ansökande nordiska landet skriftligen har meddelat att den förbinder sig att iaktta de villkor som tingsrätten har bestämt.*

51 §

51 §

*Behöriga myndigheter**Behöriga myndigheter*

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av brottspåföljdsverket.

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

58 §

58 §

*Förutsättningar för vidareutlämning**Förutsättningar för vidareutlämning*

Den som har utlämnats från ett nordiskt land till Finland kan vidareutlämnas till ett annat nordiskt land, om framställning om utlämning har gjorts för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland.

Vidareutlämning är dock förbjuden, om den person som ska vidareutlämnas är medborgare i det nordiska land från vilket han eller hon utlämnats till Finland eller om vidareutlämningen avser ett politiskt brott och det nordiska land som utlämnat personen till Finland med stöd av sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat vägra utlämning, om det nordiska land som begärt vidareutlämning skulle ha

Den som har utlämnats från ett nordiskt land till Finland får vidareutlämnas till ett annat nordiskt land, om framställning om utlämning har gjorts för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland.

Vidareutlämning är dock förbjuden, om den person som ska vidareutlämnas är medborgare i det nordiska land från vilket han eller hon utlämnats till Finland eller om vidareutlämningen avser ett politiskt brott och det nordiska land som utlämnat personen till Finland med stöd av sin nationella lagstiftning skulle ha kunnat vägra utlämning, om det nordiska land som begärt vidareutlämning

begärt utlämning direkt från det nordiska land som utlämnat personen till Finland. *Vidareutlämning är dock tillåten om det nordiska land som utlämnat personen till Finland ger sitt samtycke till vidareutlämningen.*

Den som utlämnats från ett nordiskt land till Finland får inte vidareutlämnas till en annan stat än ett nordiskt land för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland. *Utlämnning är dock tillåten, om*

1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet,

2) den utlämnade har samtyckt till att bli vidareutlämnad, eller

3) det nordiska land som har utlämnat personen till Finland ger sitt samtycke till vidareutlämningen.

skulle ha begärt utlämning direkt från det nordiska land som utlämnat personen till Finland.

Den som utlämnats från ett nordiskt land till Finland får inte vidareutlämnas till en annan stat än ett nordiskt land för ett brott som har begåtts före utlämningen till Finland.

Trots vad som sägs i 2 och 3 mom. är vidareutlämning dock tillåten, om

1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet,

2) den utlämnade har samtyckt till att bli vidareutlämnad, eller

3) det nordiska land som har utlämnat personen till Finland ger sitt samtycke till vidareutlämningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 24 § i lagen om utlämning för brott**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott (456/1970) 24 § som följer:

Gällande lydelse

24 §

Den, vars utlämning begäres, skall vid den i 15 § avsedda undersökningen och under ärendets fortsatta behandling samt vid handläggning inför domstol av fråga rörande omhändertagande biträdas av advokat. Kan han icke själv anskaffa sådan, skall chefen för central-kriminalpolisen eller domstolen ombesörja förordnande av biträde åt honom. Till biträdet erlägger justitieministeriet av statens medel skälig ersättning enligt räkning.

Föreslagen lydelse

24 §

Den som begärs utlämnad har rätt att anlita ett biträde.

Om den som begärs utlämnad begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av den tingsrätt som handlägger frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som handlägger utlämningsärendet. Om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland, ska personen i fråga utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som fastställs av justitieministeriet och som staten ska svara för.

Denna lag träder i kraft den 20 .

III

(Rättsakter som antagits i enlighet med fördraget om Europeiska unionen)

RÄTTSAKTER SOM ANTAGITS I ENLIGHET MED AVDELNING VI I
FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN

RÅDETS RAMBESLUT 2008/909/RIF

av den 27 november 2008

**om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottnömsdomar avseende fängelse eller
andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

- (3) Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen ⁽²⁾ förutsätter att medlemsstaterna fullföljer åtgärdsprogrammet, särskilt i fråga om verkställande av lagakraftvunna domar om fängelse.

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 31.1 a och 34.2 b,

med beaktande av initiativet från Republiken Österrike, Republiken Finland och Konungariket Sverige,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

- (4) Samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 21 mars 1983 om överförande av dömda personer. Enligt denna konvention kan överförande för fortsatt straffverkställighet endast ske till den stat där personen är medborgare och endast med den dömdes och de berörda staternas samtycke. Tilläggsprotokollet till den konventionen av den 18 december 1997, enligt vilket överförande under vissa förutsättningar får ske utan personens samtycke, har inte ratificerats av samtliga medlemsstater. Inget av instrumenten innehåller någon grundläggande skyldighet att ta emot dömda personer för verkställighet av straff eller åtgärder.

- (1) Europeiska rådet i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 fastslog att principen om ömsesidigt erkännande bör bli en hörnsten i det rättsliga samarbetet på både det civilrättsliga och det straffrättsliga området inom unionen.

- (2) Den 29 november 2000 antog rådet, i enlighet med slutsatserna från Tammerfors, ett åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål ⁽¹⁾ och förordade därvid en utvärdering av behovet av moderna mekanismer för ömsesidigt erkännande av lagakraftvunna domar om frihetsberövande (åtgärd 14) samt en utvidgning av principen om överförande av dömda personer till att omfatta personer med hemvist i en medlemsstat (åtgärd 16).

- (5) Processuella rättigheter i brottmål är avgörande för att säkerställa ömsesidigt förtroende bland medlemsstaterna i det rättsliga samarbetet. Förbindelserna mellan medlemsstaterna, vilka präglas av ett särskilt ömsesidigt förtroende för de övriga medlemsstaternas rättssystem, gör att den verkställande staten kan erkänna beslut som fattas av den utfärdande statens myndigheter. Man bör därför överväga att vidareutveckla det samarbete som föreskrivs i Europarådets instrument om verkställighet av domar i brottmål, särskilt när unionsmedborgare har blivit föremål för en brottnömsdom och dömts till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i en annan medlemsstat. Trots att den dömda personen måste ges tillfredsställande skydd, bör det inte längre vara nödvändigt att han eller hon medverkar i förfarandet genom att alltid ge sitt samtycke för att en dom ska kunna översändas till en annan medlemsstat för erkännande och verkställighet av den ådömda påföljden.

⁽¹⁾ EGT C 12, 15.1.2001, s. 10.⁽²⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

- (6) Detta rambeslut bör genomföras och tillämpas på ett sådant sätt att det går att respektera de allmänna principerna om jämlikhet, rättvisa och rimlighet.
- (7) Artikel 4.1 c innehåller en bestämmelse som ger utrymme för skönsmässig bedömning och gör det möjligt att i andra fall än de som omfattas av punkt 1 a och b översända domen och intyget till exempelvis den medlemsstat där den dömda personen är medborgare eller den medlemsstat där den dömda personen bor och varit stadigvarande lagligt bosatt i minst fem år och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i.
- (8) I de fall som avses i artikel 4.1 c förutsätter översändandet av domen och intyget till den verkställande staten samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten och samtycke från den behöriga myndigheten i den verkställande staten. De berörda myndigheterna bör beakta omständigheter som till exempel vistelsens längd eller annan anknytning till den verkställande staten. Om den dömda personen kan komma att överföras till en medlemsstat och ett tredjeland enligt nationell lagstiftning eller internationella instrument, bör de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten i samråd överväga om verkställighet i den verkställande staten förbättrar den sociala återanpassningen i högre grad än verkställighet i tredjelandet.
- (9) Verkställighet av påföljden i den verkställande staten bör förbättra den dömda personens möjligheter till social återanpassning. När den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska förvisa sig om att påföljden, genom verkställighet av påföljden i den verkställande staten, främjar syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning, bör den beakta sådana faktorer som till exempel personens anknytning till den verkställande staten, frågan om han eller hon anser den staten vara platsen för familjeband samt språkliga, kulturella, sociala eller ekonomiska och andra band till den verkställande staten.
- (10) I artikel 6.3 hänvisas till den dömda personens inställning, som kan vara till hjälp framför allt när det gäller att tillämpa artikel 4.4. Orden "i synnerhet" är tänkta att även gälla fall där den dömda personens uppfattning innehåller information som kan vara relevant med avseende på skälen för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd. Bestämmelserna i artiklarna 4.4 och 6.3 utgör inte skäl för vägran med hänvisning till social återanpassning.
- (11) Polen behöver mer tid än de övriga medlemsstaterna för att bemöta de praktiska och materiella konsekvenserna av överförandet av polska medborgare som dömts i andra medlemsstater, i synnerhet mot bakgrund av den ökade rörligheten av polska medborgare inom unionen. Av detta skäl bör ett tillfälligt undantag vars omfattning begränsas till en period om högst fem år införas.
- (12) Detta rambeslut bör också i tillämpliga delar gälla vid verkställighet av påföljder i de fall som omfattas av artiklarna 4.6 och 5.3 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna⁽¹⁾. Utan att det påverkar det rambeslutet innebär detta bland annat att den verkställande staten för att överväga huruvida personen bör överlämnas eller domen verkställas i de fall som avses i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584/RIF kan kontrollera förekomsten av ett skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd i enlighet med artikel 9 i det här rambeslutet, bland annat genom att kontrollera dubbel straffbarhet i den utsträckning den verkställande staten avger en förklaring enligt artikel 7.4 i det här rambeslutet.
- (13) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns genom artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt i kapitel VI. Ingenting i detta rambeslut bör tolkas som ett förbud att vägra verkställa ett beslut om det finns sakliga skäl att tro att påföljden har utdömts i syfte att straffa en person på grundval av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.
- (14) Detta rambeslut bör inte hindra någon medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.

⁽¹⁾ EGT L 190, 18.7.2002, s. 1.

(15) Detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med rättigheten för unionsmedborgare att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 18 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

(16) Bestämmelserna i detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med tillämplig gemenskapslagstiftning, särskilt rådets direktiv 2003/86/EG ⁽¹⁾, rådets direktiv 2003/109/EG ⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG ⁽³⁾.

(17) När det i detta rambeslut hänvisas till den stat där den dömda personen "bor", betyder det den ort till vilken denne har anknytning genom hemvist och faktorer som familj samt sociala eller yrkesmässiga band.

(18) När artikel 5.1 tillämpas bör det vara möjligt att över-sända en dom, eller en bestyrkt kopia av den, och ett intyg till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning, till exempel med e-post eller fax, under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten.

(19) I de fall som avses i artikel 9.1 k bör den verkställande staten överväga att anpassa påföljden i enlighet med detta rambeslut innan den vägrar att erkänna och verkställa påföljden.

(20) Vägransgrunden i artikel 9.1 k kan tillämpas även i fall där personen inte har funnits skyldig till brott om den behöriga myndigheten till följd av brottet beslutat om en annan frihetsberövande åtgärd än fängelse.

(21) Vägransgrunden avseende territorialitet bör tillämpas endast i undantagsfall och med utgångspunkten att i största möjliga utsträckning samarbeta enligt bestämmelserna i detta rambeslut, samt med beaktande av dess syfte. Alla beslut om att tillämpa denna vägransgrund bör grundas på en analys från fall till fall och samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten.

(22) Den tidsgräns som avses i artikel 12.2 bör av medlemsstaterna genomföras på sådant sätt att det slutliga beslutet, inklusive ett förfarande för överklagande, som huvudregel slutförs inom 90 dagar.

(23) Enligt artikel 18.1, och med förbehåll för de undantag som föreskrivs i punkt 2 ska specialitetsregeln gälla endast om personen har överförts till den verkställande staten. Detta rambeslut bör därför inte tillämpas om personen inte har överförts till den verkställande staten, till exempel om personen har flytt till den verkställande staten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I detta rambeslut avses med

a) *dom*: ett beslut eller avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person ådöms en påföljd,

b) *påföljd*: fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd som utdöms under en begränsad eller obegränsad tid på grund av en straffbar gärning efter ett straffrättsligt förfarande,

c) *utfärdande stat*: den medlemsstat där en dom meddelas,

d) *verkställande stat*: den medlemsstat till vilken en dom över-sänds för erkännande och verkställighet.

Artikel 2

Fastställande av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat ska underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt nationell lag är behöriga enligt detta rambeslut när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat.

2. Rådets generalsekretariat ska hålla den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

⁽¹⁾ EUT L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽²⁾ EUT L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽³⁾ EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.

Artikel 3

Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med detta rambeslut är att fastställa regler enligt vilka medlemsstaterna, för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen, ska erkänna en dom och verkställa påföljden.

2. Detta rambeslut ska tillämpas om den dömda personen befinner sig i den utfärdande eller den verkställande staten.

3. Detta rambeslut ska endast tillämpas på erkännande av domar och verkställighet av påföljder i den mening som avses i detta rambeslut. Om utöver påföljden, böter dömts ut och/eller beslut om förverkande meddelats, men ännu inte betalats, indrivits eller verkställt, ska detta inte hindra översändandet av en dom. Erkännandet och verkställigheten av sådana avgöranden om böter och förverkande i en annan medlemsstat ska grundas på de tillämpliga instrumenten mellan medlemsstaterna, särskilt rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff ⁽¹⁾ och rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande ⁽²⁾.

4. Detta rambeslut ska inte påverka skyldigheten att iakttä de grundläggande rättigheter och de grundläggande rättsprinciper som återges i artikel 6 i fördraget.

KAPITEL II

ERKÄNNANDE AV DOMAR OCH VERKSTÄLLIGHET AV PÅFÖLJDER

Artikel 4

Kriterier för översändande av en dom och ett intyg till en annan medlemsstat

1. Förutsatt att den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten eller i den verkställande staten och förutsatt att denna person gett sitt samtycke, om detta krävs enligt artikel 6, får en dom tillsammans med intyget, för vilket ett standardformulär återges i bilaga I, översändas till någon av följande medlemsstater:

a) Den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor.

b) Den medlemsstat där han eller hon är medborgare och till vilken medlemsstat, som dock inte får vara den stat där han eller hon bor, den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen.

c) Annan medlemsstat än sådan medlemsstat som avses i a eller b, vars behöriga myndigheter samtycker till att få domen och intyget översänt till den medlemsstaten.

2. Översändandet av domen och intyget får ske när den behöriga myndigheten i den utfärdande staten efter samråd, i lämpliga fall, mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten, är förvissad om att verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning.

3. Innan domen och intyget översänds, får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på lämpligt sätt samråda med den behöriga myndigheten i den verkställande staten. Samråd ska vara obligatoriskt i de fall som avses i punkt 1 c. I dessa fall ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten utan dröjsmål underrätta den utfärdande staten om sitt beslut att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen.

4. Under detta samråd får den behöriga myndigheten i den verkställande staten avge ett motiverat yttrande till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, enligt vilket verkställande av påföljden i den verkställande staten inte skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala och gynnsamma återanpassning till samhället.

Om inget samråd har ägt rum får ett sådant yttrande avges utan dröjsmål när domen och intyget har översänts. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska ta ställning till detta yttrande och besluta om intyget ska återkallas eller ej.

5. Den verkställande staten får på eget initiativ begära att den utfärdande staten översänder domen tillsammans med intyget. Den dömda personen får också begära att de behöriga myndigheterna i den utfärdande eller den verkställande staten inleder ett förfarande för att översända domen och intyget enligt detta rambeslut. Framställningar som görs enligt denna punkt ska inte medföra någon skyldighet för den utfärdande staten att översända domen tillsammans med intyget.

⁽¹⁾ EUT L 76, 22.3.2005, s. 16.

⁽²⁾ EUT L 328, 24.11.2006, s. 59.

6. När medlemsstaterna genomför detta rambeslut ska de anta bestämmelser, som i synnerhet beaktar syftet att underlätta den dömda personens återanpassning, och som ska ligga till grund för deras behöriga myndigheter när dessa fattar beslut om att samtycka eller inte samtycka till översändandet av domen och intyget i fall enligt punkt 1 c.

7. Varje medlemsstat får, antingen när detta rambeslut antas eller senare, till rådets generalsekretariat anmäla att dess förhandssamtycke enligt punkt 1 c inte ska krävas för översändande av domen och intyget i förbindelserna med andra medlemsstater som gjort samma anmälan

a) om den dömda personen bor och sedan minst fem år är stadigvarande lagligt bosatt i den verkställande staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd i den staten, och/eller

b) om den dömda personen, i andra fall än de som avses i punkt 1 a och b, är medborgare i den verkställande staten.

I de fall som avses i led a ska permanent uppehållstillstånd betyda att den berörda personen

— är berättigad till permanent uppehållstillstånd i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med nationell lagstiftning som genomför den gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artiklarna 18, 40, 44 och 52 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, eller

— har ett giltigt uppehållstillstånd som permanent eller varaktigt bosatt i den berörda medlemsstaten i överensstämmelse med den nationella lagstiftning som genomför den gemenskapslagstiftning som antagits på grundval av artikel 63 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, när det gäller medlemsstater på vilka denna gemenskapslagstiftning är tillämplig, eller i enlighet med nationell lagstiftning, när det gäller medlemsstater på vilka den inte är tillämplig.

Artikel 5

Översändande av domen och intyget

1. Domen, eller en bestyrkt kopia av den, tillsammans med intyget ska av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översändas direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten, på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning under omständigheter som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Originalen av domen, eller en bestyrkt kopia av den, och originalet av intyget ska på begäran av den verkställande staten översändas dit. All officiell kommunikation

ska också ske direkt mellan de nämnda behöriga myndigheterna.

2. Intyget ska vara undertecknat av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, vilken också ska intyga att dess innehåll är korrekt.

3. Den utfärdande staten ska översända domen tillsammans med intyget till endast en verkställande stat åt gången.

4. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, ska den sistnämnda vidta alla nödvändiga efterforskningar för att erhålla sådan information från den verkställande staten, även genom kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverk som inrättades genom rådets gemensamma åtgärd 98/428/RIF⁽¹⁾.

5. Om en myndighet i den verkställande staten tar emot en dom tillsammans med ett intyg och inte är behörig att erkänna denna och vidta de åtgärder som krävs för att verkställa den, ska den på eget initiativ översända domen tillsammans med intyget till den behöriga myndigheten i den verkställande staten och underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta.

Artikel 6

Underrättelse till den dömda personen och dennes inställning

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2, får en dom tillsammans med ett intyg endast överlämnas till den verkställande staten för erkännande och verkställighet av påföljden med den dömda personens samtycke i enlighet med den utfärdande statens lagstiftning.

2. Den dömda personens samtycke ska inte krävas, när domen tillsammans med intyget översänds

a) till den medlemsstat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor,

b) till den medlemsstat till vilken den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon friges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen,

⁽¹⁾ EGT L 191, 7.7.1998, s. 4.

c) till den medlemsstat till vilken den dömda personen har flytt eller på annat sätt återvänt på grund av ett stundande straffrättsligt förfarande mot honom eller henne i den utfärdande staten eller efter en fällande dom i den utfärdande staten.

3. I alla de fall där den dömda personen fortfarande befinner sig i den utfärdande staten ska denne ges tillfälle att muntligen eller skriftligen uttrycka sin inställning. Om den utfärdande staten anser det nödvändigt på grund av den dömda personens ålder eller fysiska eller psykiska tillstånd, ska hans eller hennes juridiska ombud ges tillfälle att yttra sig.

Den dömda personens uppfattning ska beaktas när frågan om översändande av domen tillsammans med intyget avgörs. Om personen har använt sig av den möjlighet som föreskrivs i denna punkt, ska den dömda personens inställning översändas till den verkställande staten, särskilt med hänsyn till artikel 4.4. Om den dömda personen har framfört sin uppfattning muntligen, ska den utfärdande staten se till att den verkställande staten har tillgång till den skriftliga uppteckningen av denna.

4. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska underrätta den dömda personen, på ett språk som han eller hon förstår, om att den har beslutat att översända domen tillsammans med intyget med hjälp av det standardformulär för underrättelse som anges i bilaga II. Om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten när detta beslut fattas, ska formuläret översändas till den verkställande staten, som ska underrätta den dömda personen om detta.

5. Punkt 2 a ska inte tillämpas i förhållande till Polen som utfärdande och verkställande stat i de fall där domen har meddelats innan fem år har förflutit räknat från och med den 5 december 2011. Polen får när som helst anmäla till rådets generalsekretariat att landet inte längre kommer att använda sig av detta undantag.

Artikel 7

Dubbel straffbarhet

1. Följande brott ska medföra erkännande av domen och verkställighet av påföljden enligt villkoren i detta rambeslut och utan kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för gärningen, förutsatt att brotten, som de definieras i den utfärdande statens lagstiftning, är straffbara i den utfärdande staten och kan leda till fängelse eller en annan frihetsberövande åtgärd under en längsta tid av minst tre år:

— Deltagande i en kriminell organisation.

— Terrorism.

— Människohandel.

— Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.

— Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.

— Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.

— Korruption.

— Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽¹⁾.

— Tvätt av vinning av brott.

— Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.

— IT-brottslighet.

— Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.

— Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.

— Mord och grov misshandel.

— Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.

— Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.

— Rasism och främlingsfientlighet.

— Organiserad stöld eller väpnat rån.

— Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.

— Svindleri.

⁽¹⁾ EGT C 316, 27.11.1995, s. 49.

— Beskyddarverksamhet och utpressning.

— Förfalskning och piratkopiering.

— Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.

— Förfalskning av betalningsmedel.

— Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanter.

— Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.

— Handel med stulna fordon.

— Våldtäkt.

— Mordbrand.

— Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.

— Kapning av flygplan eller fartyg.

— Sabotage.

2. Rådet får, efter att ha hört Europaparlamentet i enlighet med artikel 39.1 i fördraget om Europeiska unionen, när som helst enhälligt besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1. Rådet ska på grundval av den rapport som det erhåller i enlighet med artikel 29.5 i detta rambeslut bedöma om förteckningen ska utvidgas eller ändras.

3. När det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande av domen och verkställighet av påföljden förenas med villkoret att de gärningar som föranlett domen ska utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

4. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare genom en förklaring till rådets generalsekretariat ange att den inte kommer att tillämpa punkt 1. En sådan förklaring får när som helst återkallas. Förklaringar eller återkallanden av dessa ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 8

Erkännande av domen och verkställighet av påföljden

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska erkänna en dom som har översänts i enlighet med artikel 4 och i enlighet med förfarandet i artikel 5 och omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder för verkställighet av påföljden, såvida inte denna myndighet beslutar att åberopa något av skälen för att vägra erkännande eller verkställighet enligt artikel 9.

2. Om påföljdens längd är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten endast besluta att anpassa påföljden om påföljden överstiger det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den nationella lagstiftningen. Den anpassade påföljden får inte understiga det strängaste straff som föreskrivs för liknande brott enligt den verkställande statens nationella lagstiftning.

3. Om påföljdens art är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten anpassa påföljden till ett straff eller en åtgärd som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott. Ett sådant straff eller en sådan åtgärd ska så nära som möjligt motsvara den påföljd som dömts ut i den utfärdande staten och påföljden får därför inte omvandlas till bötesstraff.

4. Den anpassade påföljden får inte i förhållande till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som utdömts i den utfärdande staten.

Artikel 9

Skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen och verkställa påföljden, om

a) det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen och inte har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt,

b) de kriterier som anges i artikel 4.1 inte är uppfyllda,

c) verkställighet av påföljden skulle strida mot principen om *ne bis in idem*,

- d) i fall som avses i artikel 7.3 och, såvida den verkställande staten har lämnat en förklaring enligt artikel 7.4, i fall som avses i artikel 7.1, domen avser gärningar som inte skulle utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning. När det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får dock verkställighet av domen inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande statens lagstiftning,
- e) verkställighet av påföljden har preskriberats enligt den verkställande statens lagstiftning,
- f) det enligt lagen i den verkställande staten föreligger immunitet, som gör det omöjligt att verkställa påföljden,
- g) påföljden har ådömts en person som enligt lagen i den verkställande staten på grund av sin ålder inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser,
- h) mindre än sex månader av påföljden återstår att avtjäna vid den tidpunkt när domen tas emot av den behöriga myndigheten i den verkställande staten,
- i) domen meddelades i personens utemål, såvida det inte i intyget anges att personen kallats personligen eller via en företrädare med behörighet enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning underrättats om tid och plats för den förhandling som ledde till att domen meddelades i personens utemål eller att personen har meddelat en behörig myndighet att han eller hon inte motsätter sig saken,
- j) den verkställande staten innan ett beslut fattas i enlighet med artikel 12.1 gör en framställning i enlighet med artikel 18.3 och den utfärdande staten i enlighet med artikel 18.2 g inte samtycker till att den berörda personen åtalas, döms eller på annat sätt berövas sin frihet i den verkställande staten för något annat brott, som begicks före överförandet, än det brott för vilket personen överförs,
- k) den påföljd som ådömts omfattar en åtgärd som innebär psykiatrisk vård eller hälso- och sjukvård eller annan frihetsberövande åtgärd som, trots artikel 8.3, inte kan verkställas av den verkställande staten i enlighet med dess rättssystem eller hälso- och sjukvårdssystem,
- l) domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del på dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium.

2. Ett beslut enligt punkt 1 som rör brott som delvis har begåtts på den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium ska fattas av den behöriga myndigheten i exceptionella fall där de specifika omständigheterna i varje enskilt fall ska beaktas och där särskild hänsyn ska tas till om brottet till stor eller väsentlig del har begåtts i den utfärdande staten.

3. I de fall som avses i punkt 1 a, b, c, i, k och l ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten, innan den fattar ett beslut om att inte erkänna domen och verkställa påföljden, på lämpligt sätt samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och i tillämpliga fall anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga ytterligare upplysningar.

Artikel 10

Delvis erkännande och verkställighet

1. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten kan överväga att delvis erkänna domen och verkställa påföljden får den, innan den beslutar att helt vägra erkännande av domen och verkställighet av påföljden, samråda med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten för att nå fram till en överenskommelse i enlighet med punkt 2.

2. De behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten får i varje enskilt fall komma överens om delvis erkännande och verkställighet av en påföljd i enlighet med de villkor som de fastställer, under förutsättning att erkännandet och verkställigheten inte leder till att påföljden blir strängare. Om en sådan överenskommelse saknas, ska intyget dras tillbaka.

Artikel 11

Uppskjutande av erkännande av domen

Om det intyg som avses i artikel 4 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen får erkännandet av domen skjutas upp i den verkställande staten till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den verkställande staten bestämmer.

Artikel 12

Beslut om verkställighet av påföljden och tidsfrister

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska så snart som möjligt besluta om den ska erkänna domen och verkställa påföljden samt underrätta den utfärdande staten om detta och om ett eventuellt beslut om att anpassa påföljden i enlighet med artikel 8.2 och 8.3.

2. Det slutgiltiga beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden ska fattas inom 90 dagar från mottagandet av domen och intyget, om det inte finns skäl för uppskjutande enligt artikel 11 eller artikel 23.3.

3. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten i undantagsfall inte kan hålla tidsfristen i punkt 2, ska den utan dröjsmål på vilket sätt som helst underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och ange skälen till förseningen och den tid som uppskattningsvis behövs för att det slutgiltiga beslutet ska fattas.

Artikel 13

Återkallande av intyget

Den utfärdande staten får, så länge verkställigheten av påföljden i den verkställande staten inte har påbörjats, återkalla intyget från den staten och ska då uppge skälen till detta. Den verkställande staten ska efter det att intyget återkallats inte längre verkställa påföljden.

Artikel 14

Provisoriskt anhållande

I fall där den dömda personen befinner sig i den verkställande staten får den verkställande staten, på den utfärdande statens begäran, innan domen och intyget anlänt eller före beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa ett den dömda personen stannar kvar på dess territorium, i avvaktan på ett beslut om erkännande av domen och verkställighet av påföljden. Påföljden får inte förlängas till följd av att någon period tillbringats i häkte på grund av denna bestämmelse.

Artikel 15

Överförande av dömda personer

1. Om den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten, ska han eller hon överföras till den verkställande staten vid en tidpunkt som de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten kommer överens om, dock senast 30 dagar efter det att den verkställande staten har fattat det slutgiltiga beslutet om att erkänna domen och verkställa påföljden.

2. Om oförutsedda omständigheter hindrar att den dömda personen överförs inom den tidsfrist som anges i punkt 1, ska de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten omedelbart kontakta varandra. Överförandet ska äga rum så snart dessa omständigheter inte längre föreligger. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten och de ska komma överens om en ny tidpunkt för överförandet. I sådant fall ska överförandet äga rum inom tio dagar från och med den nya tidpunkt som överenskommits.

Artikel 16

Transitering

1. Varje medlemsstat ska, i enlighet med nationell rätt, tillåta transitering genom sitt territorium av en dömd person som överförs till den verkställande staten, förutsatt att en kopia av det intyg som avses i artikel 4 har översänts till den medlemsstaten av den utfärdande staten tillsammans med framställningen om transitering. Framställningen om transitering och intyget får överföras på valfritt sätt, under förutsättning att det lämnar en skriftlig uppteckning. På begäran av den medlemsstat som ska tillåta transiteringen ska den utfärdande staten tillhandahålla en översättning av intyget till ett av de språk, angivet i framställningen, som den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering godkänner.

2. När den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering tar emot en sådan framställning ska den informera den utfärdande staten om den inte kan garantera att den dömda personen inte kommer att lagföras eller, med undantag för vad som förskrivs i punkt 1, kvarhållas eller på annat sätt få sin frihet inskränkt på dess territorium för ett brott som begicks eller en påföljd som dömts ut före hans eller hennes utresa från den utfärdande statens territorium. I detta fall kan den utfärdande staten återkalla sin begäran.

3. Den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering ska informera om sitt beslut, vilket ska fattas med prioritet senast en vecka efter mottagandet av framställningen och enligt samma förfarande. Ett sådant beslut kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts till den medlemsstat som mottagit framställningen om transitering, om en sådan översättning krävts enligt punkt 1.

4. Den medlemsstat som mottagit en framställning om transitering får hålla den dömda personen i förvar endast under den tid som krävs för transitering genom dess territorium.

5. Vid transport med flyg utan planerad mellanlandning ska det inte krävas någon framställning om transitering. Om en oplanerad mellanlandning görs, ska emellertid den utfärdande medlemsstaten lämna de uppgifter som avses i punkt 1 inom 72 timmar.

Artikel 17

Lag som reglerar verkställigheten

1. Verkställigheten av en påföljd ska regleras enligt lagen i den verkställande staten. Myndigheterna i den verkställande staten ska, om inte annat följer av punkterna 2 och 3, ha behörighet att besluta om genomförandet av verkställigheten och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska från den frihetsberövande påföljden dra av den tid som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad i anledning av det brott som låg till grund för domen.

3. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska på begäran underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om tillämpliga bestämmelser om förtida eller villkorlig frigivning. Den utfärdande staten kan samtycka till att tillämpa sådana bestämmelser eller återkalla intyget.

4. Medlemsstaterna får fastställa att de vid beslut om förtida eller villkorlig frigivning får ta hänsyn till de bestämmelser i nationell lagstiftning som den utfärdande staten angivit enligt vilka personen är berättigad till villkorlig frigivning vid en viss tidpunkt.

Artikel 18

Specialitetsbestämmelse

1. Om inte annat följer av punkt 2, får en person som överförs till den verkställande staten enligt detta rambeslut inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överförandet, än det brott för vilket personen överförts.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas i följande fall:

a) Personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den verkställande staten men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till detta territorium efter att ha lämnat det.

b) Brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd.

c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.

d) Den dömda personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, särskilt ett bötesstraff eller en åtgärd som träder i stället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.

e) Den dömda personen har samtyckt till överförandet.

f) Den dömda personen har efter överförandet uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överförandet. Avståendet ska göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den verkställande staten och protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståendet ska in-

hämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Personen ska i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

g) I andra fall än de som omnämns under leden a–f, när den utfärdande staten ger sitt samtycke i enlighet med punkt 3.

3. En framställan om samtycke ska överlämnas till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 8.1 i rambeslut 2002/584/RIF och åtföljas av en översättning enligt artikel 8.2 däri. Samtycke ska ges om det föreligger en skyldighet att överlämna personen enligt det rambeslutet. Beslutet ska fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits. I de situationer som anges i artikel 5 i det rambeslutet måste de garantier som föreskrivs i den artikeln lämnas av den utfärdande staten.

Artikel 19

Amnesti, nåd, omprövning av dom

1. Amnesti eller nåd får beviljas av både den utfärdande staten och den verkställande staten.

2. Endast den utfärdande staten får fatta beslut om ansökan om omprövning av den dom varigenom den påföljd som ska verkställas enligt detta rambeslut utdömdes.

Artikel 20

Information från den utfärdande staten

1. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska omedelbart informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om varje beslut eller åtgärd som innebär att påföljden omedelbart eller inom en viss tid inte längre kan verkställas.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska upphöra med verkställigheten av påföljden så snart den erhåller information från den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om det beslut eller den åtgärd som avses i punkt 1.

Artikel 21

Information från den verkställande staten

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska utan dröjsmål och på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten

a) om att domen och intyget vidarebefordras till den behöriga myndighet som är ansvarig för verkställigheten i enlighet med artikel 5.5,

b) om att det i praktiken är omöjligt att verkställa påföljden på grund av att den dömda personen, efter det att domen och intyget har överförts till den verkställande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium; i detta fall ska den verkställande staten inte ha någon skyldighet att verkställa påföljden,

c) om det slutliga beslutet att erkänna domen och verkställa påföljden, tillsammans med datumet för beslutet,

d) om ett beslut att i enlighet med artikel 9 inte erkänna domen och verkställa påföljden samt skälen till beslutet,

e) om ett beslut att anpassa påföljden enligt artikel 8.2 eller 8.3 samt skälen till beslutet,

f) om ett beslut att inte verkställa påföljden av de skäl som anges i artikel 19.1 samt skälen till beslutet,

g) om början och slutet på perioden med villkorlig frigivning, om detta anges i intyget av den utfärdande staten,

h) om att den dömda personen har rymt från fängelset,

i) om att påföljden har verkställts, så snart verkställigheten har fullföljts.

Artikel 22

Följder av överförande av den dömda personen

1. Om inte annat följer av punkt 2, får den utfärdande staten inte fortsätta verkställigheten av påföljden, när verkställigheten har påbörjats i den verkställande staten.

2. Rätten att verkställa påföljden ska återgå till den utfärdande staten, när denna har underrättats av den verkställande staten om att påföljden inte fullföljts enligt artikel 21 h.

Artikel 23

Språk

1. Intyget ska översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare i en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat tillkännage att den godtar en översättning till ett eller flera andra av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner.

2. Om inte annat följer av punkt 3, ska ingen översättning av domen krävas.

3. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare i en förklaring som deponeras vid rådets generalsekretariat, tillkännage att den som verkställande stat, i de fall där den anser att intygets innehåll är otillräckligt för att besluta om verkställighet av påföljden, omedelbart efter att ha mottagit domen och intyget får begära att domen eller väsentliga delar av den åtföljs av en översättning till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten eller till ett eller flera av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner. En sådan begäran ska göras efter samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten om det behövs för att indikera vilka väsentliga delar av domen som ska översättas.

Beslutet om erkännande av domen och verkställighet av påföljden kan skjutas upp till dess att översättningen har översänts av den utfärdande staten till den verkställande staten eller, om den verkställande staten beslutar att översätta domen på egen bekostnad, till dess att översättningen har erhållits.

Artikel 24

Kostnader

Den verkställande staten ska stå för kostnader som uppstår till följd av tillämpningen av detta rambeslut, förutom kostnaderna för överförandet av den dömda personen till den verkställande staten och sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium.

Artikel 25

Verkställighet av påföljder till följd av en europeisk arresteringsorder

Utan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut 2002/584/RIF ska bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet, gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i det rambeslutet eller där den i enlighet med artikel 5.3 i det rambeslutet har ställt som villkor att personen, i syfte att undvika straffrihet, ska återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 26

Förhållande till andra avtal och överenskommelser

1. Bestämmelserna i detta rambeslut ska, utan att det påverkar deras tillämpning i förbindelserna mellan medlemsstater och tredjeland eller deras tillämpning under övergångsperioden enligt artikel 28, från och med den 5 december 2011 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser som gäller förbindelserna mellan medlemsstaterna:

— Den europeiska konventionen om överförande av dömda personer av den 21 mars 1983 och tilläggsprotokollet till denna av den 18 december 1997.

— Den europeiska konventionen om brottmålsdoms internationella rättsverkningar av den 28 maj 1970.

— Avdelning III, kapitel 5, i tillämpningskonventionen av den 19 juni 1990 till Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.

— Konventionen mellan Europeiska gemenskapernas medlemsstater om verkställighet av utländska domar i brottmål av den 13 november 1991.

2. Medlemsstaterna får fortsätta tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft efter den 27 november 2008, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.

3. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter den 5 december 2008, i den mån dessa avtal eller överenskommelser gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för verkställighet av påföljder.

4. Medlemsstaterna ska senast den 5 mars 2009 underrätta rådet och kommissionen om de gällande avtal och överenskommelser enligt punkt 2 som de önskar fortsätta att tillämpa. Medlemsstaterna ska även underrätta rådet och kommissionen

om nya avtal eller överenskommelser enligt punkt 3, senast tre månader efter att de har undertecknats.

Artikel 27

Territoriell tillämpning

Detta rambeslut ska tillämpas på Gibraltar.

Artikel 28

Övergångsbestämmelse

1. För framställningar som mottagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum ska de regler gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut.

2. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, avge en förklaring, där de anger att de, i de fall då den laga-kraftvunna domen utfärdats före en av medlemsstaten angiven tidpunkt, som utfärdande och verkställande stat kommer att fortsätta att tillämpa de rättsliga instrument om överförande av dömda personer som är i kraft före den 5 december 2011. Om en sådan förklaring har avgetts, ska dessa instrument tillämpas i sådana fall i förhållande till alla medlemsstater oavsett om de har avgett en motsvarande förklaring eller inte. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än den 5 december 2011. Denna förklaring ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Den kan återkallas när som helst.

Artikel 29

Genomförande

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den 5 december 2011.

2. Medlemsstaterna ska till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. På grundval av en rapport som kommissionen utarbetar med hjälp av denna information ska rådet senast den 5 december 2012 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt bestämmelserna i detta rambeslut.

3. Rådets generalsekretariat ska underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de underrättelser eller förklaringar som lämnas i enlighet med artikel 4.7 och artikel 23.1 eller 23.3.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35.7 i fördraget om Europeiska unionen ska en medlemsstat, som vid tillämpningen av artikel 25 i detta rambeslut erfarit upprepade svårigheter, som inte har lösts genom bilaterala samråd, underrätta rådet och kommissionen om sina svårigheter. Kommissionen ska på grundval av en sådan underrättelse och all annan tillgänglig information om denna, upprätta en rapport åtföljd av eventuella förslag som bedöms lämpliga i syfte att avhjälpa dessa svårigheter.

5. Senast den 5 december 2013 ska kommissionen utarbeta en rapport på grundval av den mottagna informationen och komplettera denna med sådana förslag som den finner lämpliga. Rådet ska på grundval av rapporter och initiativ från kommissionen se över detta rambeslut, särskilt artikel 25, för att överväga om den ska ersättas av mer specifika bestämmelser.

Artikel 30

Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2008.

På rådets vägnar

M. ALLIOT-MARIE

Ordförande

BILAGA I

INTYG

renligt artikel 4 i rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen ⁽¹⁾

a) * Utfärdande stat:

* Verkställande stat:

b) Den domstol som har meddelat den lagakraftvunna domen i vilken påföljden dömts ut:

Officiellt namn:

Domen meddelades den (ange datum: dd-mm-åååå):

Domen vann laga kraft den (ange datum: dd-mm-åååå):

Domens referensnummer (i förekommande fall):

c) Information om den myndighet som kan kontaktas för frågor om intyget:

1. Typ av myndighet: Kryssa för tillämplig ruta:

☐ Central myndighet:

☐ Domstol:

☐ Annan myndighet:

2. Kontaktuppgifter för den myndighet som avses i punkt c 1:

Officiellt namn:

.....

Adress:

.....

Tfn (landskod) (riktnummer):

Fax (landskod) (riktnummer):

E-postadress (om sådan finns):

3. Möjliga språk för kontakter med myndigheten:

4. Kontaktuppgifter om den person/de personer som kan kontaktas för ytterligare information för verkställighet av domen eller för överenskommelse om förfarande för överförande (namn, titel/grad, tfn, fax och e-postadress), om andra än i punkt 2:

.....

.....

⁽¹⁾ Detta intyg måste skrivas på eller översättas till något av den verkställande medlemsstatens officiella språk eller något annat språk som godtas av denna stat.

d) Uppgifter om den person som har ådömts påföljden:

Namn:

Samtliga förnamn:

Namn som ogift, i förekommande fall:

Alias, i tillämpliga fall:

Kön:

Nationalitet:

ID-nummer eller socialförsäkringsnummer (i förekommande fall):

Födelsedatum:

Födelseort:

Senast kända adress/bostadsort:

Om uppgift finns, det språk som personen förstår:

.....

Den dömda personen befinner sig

☐ i den utfärdande staten och ska överföras till den verkställande staten,

☐ i den verkställande staten och verkställigheten ska ske i den staten.

Kompletterande information som ska lämnas om den finns tillgänglig och om så är lämpligt:

1. Foto och fingeravtryck av personen och/eller uppgift om vilken person som kan kontaktas för att erhålla informationen:

.....

2. Den dömda personens typ av identitetskort eller pass och dess referensnummer:

.....

3. Den dömda personens typ av uppehållstillstånd och dess referensnummer:

.....

4. Andra relevanta uppgifter om den dömda personens familjemässiga, sociala eller yrkesmässiga band till den verkställande staten:

.....

.....

e) Framställning från den utfärdande staten om provisoriskt anhållande (om den dömda personen befinner sig i den verkställande staten):

☐ Den utfärdande staten gör en framställning till den verkställande staten om att denna ska anhålla den dömda personen eller vidta någon annan åtgärd för att säkerställa att den dömda personen stannar kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden.

☐ Den utfärdande staten har redan gjort en framställning till den verkställande staten om att denna ska anhålla den dömda personen eller vidta andra åtgärder för att säkerställa att den dömda personen hålls kvar på dess territorium i avvaktan på ett beslut om erkännande och verkställighet av påföljden. Ange, om tillgängligt, namn på den myndighet i den verkställande staten som har fattat beslutet att göra en framställning om anhållande av personen:

.....

.....

.....

f) Uppgifter om eventuell tidigare europeisk arresteringsorder (nedan kallad "arresteringsorder"):

- ☐ En arresteringsorder har utfärdats i syfte att verkställa ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den verkställande staten åtar sig att verkställa påföljden eller den frihetsberövande åtgärden (artikel 4.6 i rambeslutet om en arresteringsorder).

Datum för utfärdandet av arresteringsordern och, i förekommande fall, referensnummer:

.....

Namn på den myndighet som utfärdade arresteringsordern:

Datum för beslut att åta sig verkställigheten och, i förekommande fall, referensnummer:

.....

Namn på den myndighet som utfärdade beslutet att verkställa påföljden:

.....

- ☐ En arresteringsorder har utfärdats i syfte att lagföra en person som är medborgare eller bosatt i den verkställande staten och den verkställande staten har överlämnat personen på villkor att personen ska återsändas till den verkställande staten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten (artikel 5.3 i rambeslutet om en arresteringsorder).

Datum för beslutet att överlämna personen:

Namn på den myndighet som beslutade om överlämningen:

Beslutets referensnummer (i förekommande fall):

Datum för överlämning av personen (i förekommande fall):

g) Skäl för översändande av domen och intyget (om ruta f har fyllits i behöver denna ruta inte fyllas i).

Domen och intyget översänds till den verkställande staten, eftersom den utfärdande myndigheten är förvissad om att verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle tjäna syftet att underlätta den dömda personens sociala återanpassning och:

- ☐ a) Den verkställande staten är den stat där den dömda personen är medborgare och där han eller hon bor.
- ☐ b) Den verkställande staten är den stat där den dömda personen är medborgare och till vilken den dömda personen kommer att utvisas eller avvisas när han eller hon frigges efter verkställigheten av påföljden på grund av ett utvisnings- eller avvisningsbeslut eller ett annat beslut om avlägsnande som ingår i domen eller i ett rättsligt eller ett administrativt beslut eller någon annan åtgärd som vidtas till följd av domen. Om utvisnings- eller avvisningsbeslutet eller beslutet om avlägsnande inte ingår i domen, ange namnet på den myndighet som utfärdade beslutet, datum för utfärdandet samt, i förekommande fall, referensnummer:
- ☐ c) Den verkställande staten är en annan stat än en stat som avses i a eller b, vars behöriga myndighet samtycker till översändande av domen och intyget till den staten.
- ☐ d) Den verkställande staten har gjort en anmälan enligt artikel 4.7 i rambeslutet, och
- ☐ det bekräftas att enligt den utfärdande statens behöriga myndighets kännedom bor den dömda personen i den verkställande staten och är sedan minst fem år stadigvarande lagligt bosatt i den staten och kommer att få behålla sitt permanenta uppehållstillstånd där, eller
- ☐ det bekräftas att den dömda personen är medborgare i den verkställande staten.

h) Information om domen i vilken påföljden dömts ut:

1. Domen omfattar totalt brott.

En sammanfattning av fakta och en beskrivning av omständigheterna under vilka brottet eller brotten begicks, tidpunkt (datum och klockslag), plats och den dömda personens delaktighet i brottet eller brotten:

.....

Brottets eller brotten beskaffenhet, brottsrubricering och den tillämpliga lagbestämmelse som domen grundar sig på:

.....

2. Markera i förekommande fall om det eller de brott som anges under punkt h 1, enligt definitionen i den utfärdande statens lagstiftning, utgör ett eller flera av följande brott, som i den utfärdande staten kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år:

- ☐ Deltagande i en kriminell organisation.
- ☐ Terrorism.
- ☐ Människohandel.
- ☐ Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
- ☐ Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
- ☐ Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
- ☐ Korruption.
- ☐ Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- ☐ Tvätt av vinning av brott.
- ☐ Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- ☐ IT-brottslighet.
- ☐ Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- ☐ Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- ☐ Mord och grov misshandel.
- ☐ Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- ☐ Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- ☐ Rasism och främlingsfientlighet.
- ☐ Organiserad stöld eller väpnat rån.
- ☐ Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- ☐ Svindleri.
- ☐ Beskyddarverksamhet och utpressning.
- ☐ Förfalskning och piratkopiering.
- ☐ Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- ☐ Förfalskning av betalningsmedel.
- ☐ Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanser.
- ☐ Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- ☐ Handel med stulna fordon.
- ☐ Våldtäkt.
- ☐ Mordbrand.
- ☐ Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- ☐ Kapning av flygplan eller fartyg.
- ☐ Sabotage.

3. Om det eller de brott som anges i punkt 1 ovan inte omfattas av punkt 2 eller om domen och intyget översänds till en medlemsstat som har förklarat att den kommer att göra en kontroll av dubbel straffbarhet (artikel 7.4 i rambeslutet), lämna en fullständig beskrivning av brottet/brotten i fråga:

.....

i) Uppgifter om domen och påföljden:

1. Ange om domen meddelats som utevarodom:

- ☐ Nej.
- ☐ Ja, och det bekräftas att
- ☐ personen personligen eller via en företrädare med behörighet enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning underrättats om tid och plats för den förhandling som ledde till beslutet i personens utevaro, eller
- ☐ personen har meddelat en behörig myndighet att han/hon inte motsätter sig beslutet.

2. Uppgifter om påföljdens längd:

2.1 Påföljdens totala längd (i dagar):

2.2 Hela den period av den frihetsberövande påföljden som redan har avtjänats i samband med den påföljd för vilken domen meddelats (i dagar):

..... till och med den (ange datum då beräkningen gjordes: dd-mm-åååå):

2.3 Antal dagar som ska avräknas påföljdens sammanlagda varaktighet av andra skäl än de som anges i punkt 2.2 (t.ex. amnesti eller nåd som redan har beviljats avseende påföljden): (ange datum då beräkningen gjordes: dd-mm-åååå):

2.4 Datum när strafftiden löper ut i den utfärdande staten

- ☐ Inte möjligt att ange eftersom personen för närvarande inte är frihetsberövad
- ☐ Personen är för närvarande frihetsberövad och påföljden förväntas, enligt den utfärdande statens lagstiftning, ha avtjänats fullt ut den (ange datum: dd-mm-åååå) ⁽¹⁾:

3. Påföljdens art:

- ☐ Fängelse.
- ☐ Annan frihetsberövande åtgärd (ange vilken):

j) Uppgifter om förtida eller villkorlig frigivning:

1. Enligt den utfärdande statens lagstiftning är den dömda personen berättigad till förtida eller villkorlig frigivning efter att ha avtjänat

- ☐ hälften av påföljden,
- ☐ två tredjedelar av påföljden,
- ☐ annan del av påföljden (ange vilken)

2. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär att få uppgifter om

- ☐ de tillämpliga bestämmelserna i den verkställande statens lagstiftning om förtida eller villkorlig frigivning av den dömda personen,
- ☐ början och slutet på perioden för förtida eller villkorlig frigivning.

⁽¹⁾ För här in tidpunkten för när påföljden förväntas ha avtjänats fullt ut (utan att beakta möjligheten till någon form av förtida och/eller villkorlig frigivning) om personen skulle förbli i den utfärdande staten.

k) Den dömda personens synpunkter:

1. ☐ Den dömda personen har inte kunnat höras, eftersom han eller hon redan befinner sig i den verkställande staten.

2. ☐ Den dömda personen befinner sig i den utfärdande staten och

a) ☐ har begärt översändande av domen och intyget,

☐ har samtyckt till översändandet av domen och intyget,

☐ har inte samtyckt till översändandet av domen och intyget (ange skäl):

.....

.....

b) ☐ Den dömda personens inställning bifogas.

☐ Den dömda personens inställning har redan översänts till den verkställande staten (ange datum: dd-mm-åååå):

.....

l) Andra relevanta omständigheter i ärendet (frivillig information):

.....

.....

m) Avslutande information

Texten till domen/domarna bifogas intyget ⁽¹⁾.

Underskrift av den myndighet som utfärdar intyget och/eller dess företrädare, vilken intygar att innehållet i intyget är korrekt:

.....

Namn:

Befattning (titel/grad):

Datum:

Officiell stämpel (i förekommande fall)

⁽¹⁾ Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten måste bifoga alla de domar som rör ärendet och som krävs för att ge all information som behövs för att den lagakraftvunna domen ska kunna erkännas och påföljden verkställas. Även eventuella tillgängliga översättningar av domen/domarna får bifogas.

BILAGA II

UNDERRÄTTELSE TILL DEN DÖMDA PERSONEN

Du underrättas härmed om (den utfärdande statens behöriga myndighets) beslut att överföra (den utfärdande statens behöriga domstols) dom av den (datum för domen) (referensnummer, om tillämpligt) till (verkställande stat) för erkännande och verkställighet av den däri ådömda påföljden i enlighet med nationell lagstiftning som genomför rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottnålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen.

Verkställigheten kommer att regleras av lagstiftningen i (verkställande stat). Myndigheterna i den staten kommer att ha behörighet att besluta om verkställighetsförfarandena och att fastställa alla åtgärder i samband därmed, inklusive grunderna för förtida eller villkorlig frigivning.

Den behöriga myndigheten i (verkställande stat) ska från den frihetsberövande påföljden dra av den tid som den dömda personen redan avtjänat som frihetsberövad i anledning av det brott som låg till grund för domen och påföljden. Den behöriga myndigheten i (verkställande stat) får endast anpassa påföljden om den till sin längd eller art är oförenlig med den statens lagstiftning. Den anpassade påföljden får inte till sin art eller längd vara strängare än den påföljd som dömts ut i (utfärdande stat).

III

(Rättsakter som antagits i enlighet med fördraget om Europeiska unionen)

RÄTTSAKTER SOM ANTAGITS I ENLIGHET MED AVDELNING VI I
FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN

RÅDETS RAMBESLUT 2008/947/RIF

av den 27 november 2008

om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att
övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt
artiklarna 31.1 a och c samt 34.2 b,med beaktande av initiativet från Förbundsrepubliken Tyskland
och Republiken Frankrike ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(2) Polissamarbetet och det rättsliga samarbetet i Europeiska unionen syftar till att ge samtliga medborgare en hög nivå av säkerhet. En av grundstenarna för detta är principen om ömsesidigt erkännande av domar, som fastställs i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 och bekräftas i Haagprogrammet av den 4–5 november 2004 för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen ⁽³⁾. I åtgärdsprogrammet av den 29 november 2000, som antogs för genomförandet av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål, förordade rådet samarbete i fråga om uppskjutna påföljder och villkorliga frigivningar.(3) Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen ⁽⁴⁾ rör ömsesidigt erkännande och verkställighet av fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder. Det behövs ytterligare gemensamma regler, särskilt för de fall när en icke frihetsberövande påföljd som innefattar övervakning av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder har ådömts en person som inte har sin lagliga eller vanliga vistelseort i den dömande staten.

(1) Europeiska unionen har ålagt sig själv målet att inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Detta förutsätter att det från medlemsstaternas sida föreligger en i sina väsentliga delar identisk tolkning av frihet, säkerhet och rättvisa som bygger på principerna om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen.

(4) Europarådets konvention av den 30 november 1964 rörande övervakning av villkorligt dömda eller villkorligt frigivna personer har endast ratificerats av 12 medlemsstater, i vissa fall med många förbehåll. Föreliggande rambeslut utgör ett effektivare instrument, eftersom det grundar sig på principen om ömsesidigt godkännande och samtliga medlemsstater deltar.

⁽¹⁾ EUT C 147, 30.6.2007, s. 1.⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 25 oktober 2007 (ännu ej offentliggjort i EUT).⁽³⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.⁽⁴⁾ EUT L 327, 5.12.2008, s. 27.

- (5) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns genom artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt kapitel VI. Ingen bestämmelse i detta rambeslut bör tolkas som ett förbud mot att vågra erkännande av en dom och/eller övervakning av en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd, om det finns sakliga skäl att tro att den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden har påförts i syfte att straffa en person på grundval av hans eller hennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.
- (6) Detta rambeslut bör inte hindra en medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet, yttrandefrihet i andra medier och religionsfrihet.
- (7) Bestämmelserna i detta rambeslut bör tillämpas i överensstämmelse med unionsmedborgarnas rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, i enlighet med artikel 18 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.
- (8) Ömsesidigt erkännande och övervakning av uppskjutna påföljder, villkorliga påföljder, alternativa påföljder och beslut om villkorlig frigivning syftar till att öka en dömd persons möjlighet till social återanpassning, genom att denne ges möjlighet att upprätthålla familjebanden samt språkliga, kulturella och andra band, samt även till att förbättra övervakningen av att alternativa påföljder och övervakningsåtgärder iaktas för att förhindra nya brott, och därigenom ta hänsyn till skyddet för brottsoffer och allmänheten.
- (9) Det finns flera typer av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som är gemensamma för medlemsstaterna och som alla medlemsstater i princip är villiga att övervaka. Övervakning av dessa typer av åtgärder och påföljder bör vara obligatorisk, med vissa undantag som anges i detta rambeslut. Medlemsstaterna kan förklara sig villiga att dessutom övervaka andra typer av alternativa påföljder och/eller andra typer av övervakningsåtgärder.
- (10) Till de alternativa påföljder och övervakningsåtgärder som det i princip är obligatoriskt att övervaka hör bl.a. föreskrifter rörande beteende (såsom en skyldighet att upphöra med alkoholkonsumtion), bostadsort (såsom en skyldighet att byta bostadsort på grund av våld i hemmet), utbildning (såsom en skyldighet att följa en kurs i "trafiksäkerhet"), fritidsaktiviteter (såsom en skyldighet att sluta utöva eller bevista en viss sportaktivitet) och begränsningar eller bestämmelser för bedrivande av förvärvsverksamhet (såsom en skyldighet att söka sig en yrkesverksamhet i en annan arbetsmiljö; till denna skyldighet hör inte övervakning av den eventuella förlusten av rättigheten att utöva viss yrkesverksamhet som åläggs en person som en del av påföljden).
- (11) Elektronisk övervakning skulle i förekommande fall kunna användas för att övervaka alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder i enlighet med nationell lagstiftning och nationella förfaranden.
- (12) Den medlemsstat där den berörda personen har dömts får översända en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut till den medlemsstat där den dömda personen har sin lagliga och vanliga vistelseort för erkännande och för övervakning av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder i en sådan dom och/eller övervakningsbeslut.
- (13) Beslutet om huruvida domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet ska översändas till en annan medlemsstat bör i varje enskilt fall fattas av den behöriga myndigheten i den utfärdande medlemsstaten, med beaktande bl.a. av förklaringar som gjorts i enlighet med artiklarna 5.4, 10.4 och 14.3.
- (14) Domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet får även översändas till en annan medlemsstat än den där den dömda personen har sin hemvist, om den behöriga myndigheten i den verkställande staten samtycker till översändandet med beaktande av eventuella villkor enligt ett uttalande från den staten i enlighet med detta rambeslut. Samtycket kan särskilt ges i återanpassningssyfte, om den dömda personen, utan att förlora sin hemvist, avser att flytta till en annan medlemsstat om han/hon har erbjudits ett anställningskontrakt, om han/hon är en familjemedlem till en person som har sin lagliga och vanliga vistelseort i den medlemsstaten, eller om han/hon avser att studera eller utbilda sig i den medlemsstaten, i enlighet med gemenskapslagstiftningen.
- (15) Medlemsstaterna bör tillämpa sin egen nationella lagstiftning och sina egna nationella förfaranden för erkännande av en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut. När det gäller en villkorlig påföljd eller en alternativ påföljd, där domen inte anger ett fastställt fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd att verkställa i

händelse av att de aktuella skyldigheterna eller anvisningarna missköts, skulle detta kunna innebära att när medlemsstater som har lämnat en förklaring enligt detta rambeslut fattar beslut om erkännande, går de med på att övervaka ifrågavarande alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder och att endast ikläda sig ansvar för att fatta följdbeslut om ändring av de skyldigheter eller anvisningar som ingår i den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden, eller om ändring av prövotidens längd. Följaktligen har erkännandet i sådana fall ingen vidare verkan än att ge den verkställande staten möjlighet att fatta dessa typer av följdbeslut.

- (16) En medlemsstat får vägra att erkänna en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut om den berörda domen har meddelats beträffande en person vars skuld inte har fastslagits, t.ex. en psykiskt sjuk person, och domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet föreskriver en medicinsk/terapeutisk behandling som den verkställande staten enligt sin nationella lagstiftning inte kan övervaka i förhållande till sådana personer.
- (17) Vägransgrunden avseende territorialitet bör tillämpas endast i undantagsfall och med utgångspunkten att i största möjliga utsträckning samarbeta enligt bestämmelserna i detta rambeslut samt med beaktande av dess syfte. Alla beslut om att tillämpa denna vägransgrund bör grundas på en analys från fall till fall och samråd mellan de behöriga myndigheterna i den utfärdande och den verkställande staten.
- (18) Om alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder inbegriper samhällstjänst, bör den verkställande staten ha rätt att vägra att erkänna domen och, i tillämpliga fall, övervakningsbeslutet, om samhällstjänsten normalt sett är fullgjord på mindre än sex månader.
- (19) Formuläret för intyget är utformat på ett sådant sätt att de väsentliga delarna av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet framgår av intyget, som ska översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten. Intyget bör vara till hjälp för de behöriga myndigheterna i den verkställande staten att fatta beslut i enlighet med detta rambeslut, inbegripet beslut om erkännande och övertagande av ansvaret för övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, beslut om anpassning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, samt följdbeslut

särskilt i händelse av att en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts.

- (20) Med hänsyn till principen om ömsesidigt erkännande, som detta rambeslut bygger på, bör utfärdande och verkställande medlemsstater verka för att deras behöriga myndigheter har direktkontakt när de tillämpar detta rambeslut.
- (21) Samtliga medlemsstater bör säkerställa ett de dömda personer, avseende vilka beslut fattas i enlighet med detta rambeslut, omfattas av de juridiska rättigheter och rättsmedel som föreskrivs i nationell lagstiftning, oberoende av om de behöriga myndigheter som har utsetts till att fatta beslut i enlighet med detta rambeslut har en rättslig karaktär eller inte.
- (22) Alla följdbeslut beträffande uppskjutna påföljder, villkorliga påföljder eller alternativa påföljder som leder till påförande av fängelse eller en annan frihetsberövande åtgärd ska under alla förhållanden fattas av en rättslig myndighet.
- (23) Eftersom samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter bör vid genomförandet av detta rambeslut databehandlade personuppgifter skyddas i enlighet med denna konvention.
- (24) Eftersom målen för detta rambeslut, nämligen att underlätta dömda personers sociala återanpassning, förbättra skyddet för brottsoffer och allmänhet samt underlätta tillämpningen av lämpliga alternativa påföljder och övervakningsåtgärder för gärningsmän som inte är bosatta i den dömande staten, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva med tanke på de berörda situationernas gränsöverskridande art och de därför, på grund av åtgärdens omfattning, bättre kan uppnås på unionsnivå, får unionen besluta om åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen tillämpad enligt artikel 2 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 2

Definitioner

I detta rambeslut gäller följande definitioner:

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med detta rambeslut är att underlätta dömda personers sociala återanpassning, förbättra skyddet för brottsoffer och allmänhet samt underlätta tillämpningen av lämpliga alternativa påföljder och övervakningsåtgärder för gärningsmän som inte är bosatta i den dömande staten. För att kunna uppnå dessa mål fastställs i detta rambeslut regler enligt vilka en annan medlemsstat än den i vilken den berörda personen har dömts, ska erkänna domar och, i förekommande fall, övervakningsbeslut och övervaka de övervakningsåtgärder som påförts på grundval av en dom eller alternativa påföljder innefattade i en sådan dom samt fatta alla andra beslut med anknytning till den domen om inte annat föreskrivs i detta rambeslut.

2. Detta rambeslut ska endast tillämpas på

a) erkännande av domar och, i förekommande fall, övervakningsbeslut,

b) övertagande av ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder,

c) alla andra beslut som har anknytning till besluten i a och b,

på sätt som beskrivs och föreskrivs i detta rambeslut.

3. Detta rambeslut ska inte tillämpas på

a) verkställighet av brottmålsdomar genom vilka fängelse eller en frihetsberövande åtgärd utdöms och som ligger inom tillämpningsområdet för rambeslut 2008/909/RIF,

b) erkännande och verkställighet av bötesstraff och beslut om förverkande som ligger inom tillämpningsområdet för rådets rambeslut 2005/214/RIF av den 24 februari 2005 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff⁽¹⁾ och rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande⁽²⁾.

4. Detta rambeslut ska inte påverka skyldigheten att respektera grundläggande rättigheter och de grundläggande rättsliga principerna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen.

1. *Dom*: ett beslut eller annat avgörande som fattats av en domstol i den utfärdande staten och som vunnit laga kraft och innebär att en fysisk person har begått ett brott och dömts till

a) fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, om villkorlig frigivning har beviljats på grundval av den domen eller genom ett påföljande övervakningsbeslut,

b) en uppskjuten påföljd,

c) en villkorlig påföljd,

d) en alternativ påföljd.

2. *Uppskjuten påföljd*: fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, vars verkställighet vid domens meddelande helt eller delvis villkorligt skjuts upp genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder. Sådana övervakningsåtgärder kan inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet.

3. *Villkorlig påföljd*: en dom, i vilken utdömandet av en påföljd villkorligt har uppskjutits genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder eller i vilken en eller flera övervakningsåtgärder påförts i stället för fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd. Sådana övervakningsåtgärder kan inbegripas i själva domen eller fastställas i ett separat övervakningsbeslut fattat av en behörig myndighet.

4. *Alternativ påföljd*: en påföljd som innebär att krav eller anvisningar ålagts och som inte är fängelse, en annan frihetsberövande åtgärd eller böter.

5. *Övervakningsbeslut*: en dom eller ett beslut som vunnit laga kraft och som fattats av en behörig myndighet i den utfärdande staten med en sådan dom som grund

a) om beviljande av villkorlig frigivning, eller

b) om påförande av övervakningsåtgärder.

⁽¹⁾ EUT L 76, 22.3.2005, s. 16.

⁽²⁾ EUT L 328, 24.11.2006, s. 59.

6. *Villkorlig frigivning*: ett avgörande som vunnit laga kraft och som fattats av en behörig myndighet eller som följer av nationell lagstiftning avseende förtida frigivning av en dömd person efter att en del av ett fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd har avtjänats, varvid en eller flera övervakningsåtgärder påförs.

7. *Övervakningsåtgärder*: krav och anvisningar, vilka enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning påförs en fysisk person av en behörig myndighet i samband med en uppskjuten påföljd, en villkorlig påföljd eller en villkorlig frigivning.

8. *Utfärdande stat*: den medlemsstat där en dom meddelas.

9. *Verkställande stat*: den medlemsstat i vilken övervakningsåtgärderna och de alternativa påföljderna övervakas till följd av ett beslut i enlighet med artikel 8.

Artikel 3

Fastställande av behöriga myndigheter

1. Varje medlemsstat ska underrätta rådets generalsekretariat om vilken eller vilka myndigheter som enligt dess nationella lagstiftning är behöriga att agera i enlighet med detta rambeslut, när medlemsstaten är utfärdande stat eller verkställande stat.

2. Medlemsstaterna får utse icke rättsliga myndigheter till behöriga myndigheter för att fatta beslut i enlighet med detta rambeslut under förutsättning att dessa myndigheter är behöriga att fatta liknande beslut i enlighet med landets nationella lagstiftning och förfaranden.

3. Om ett beslut i enlighet med artikel 14.1 b eller c fattas av en annan behörig myndighet än en domstol ska medlemsstaterna försäkra sig om att beslutet på den berörda personens begäran kan prövas av en domstol eller ett annat oberoende domstolsliknande organ.

4. Rådets generalsekretariat ska hålla den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 4

Typer av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

1. Detta rambeslut ska tillämpas på följande alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder:

a) En skyldighet för den dömda personen att meddela varje byte av bostad eller arbetsplats till en given myndighet.

b) En skyldighet att inte besöka vissa orter, platser eller angivna områden i den utfärdande eller verkställande staten.

c) En skyldighet som innebär begränsningar av möjligheten att lämna den verkställande statens territorium.

d) Anvisningar rörande beteende, bostad, utbildning, fritidssysselsättningar eller som innehåller begränsningar av eller bestämmelser för bedrivande av förvärvsverksamhet.

e) En skyldighet att vid bestämda tidpunkter anmäla sig hos en given myndighet.

f) En skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna personer.

g) En skyldighet att undvika att befatta sig med vissa angivna föremål som har använts eller som skulle kunna användas av den dömda personen för att begå brott.

h) En skyldighet att ekonomiskt kompensera för den skada som vållats genom brottet och/eller en skyldighet att förete bevis för att denna skyldighet har fullgjorts.

i) En skyldighet att utföra samhällstjänst.

j) En skyldighet att samarbeta med en övervakare eller med en företrädare för socialtjänsten som har ansvar för dömda personer.

k) En skyldighet att genomgå terapeutisk behandling eller avvänjningskur.

2. Varje medlemsstat ska vid genomförandet av detta rambeslut meddela rådets generalsekretariat vilka typer av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder utöver dem som anges under punkt 1 som denna är beredd att övervaka. Rådets generalsekretariat ska göra den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 5

Kriterier för översändande av en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut

1. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten kan översända en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut till den behöriga myndigheten i den medlemsstat i vilken den dömda personen har sin lagliga och vanliga vistelseort, i de fall den dömda personen har återvänt eller vill återvända till den staten.

2. En behörig myndighet i den utfärdande staten kan på den dömda personens begäran översända domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet till en behörig myndighet i en annan medlemsstat än den i vilken den dömda personen har sin lagliga och vanliga vistelseort, på villkor att den senare myndigheten har gett sitt samtycke till ett sådant översändande.

3. Vid genomförandet av detta rambeslut ska medlemsstaterna fastställa på vilka villkor som deras behöriga myndigheter får samtycka till att domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet översänds enligt punkt 2.

4. Varje medlemsstat ska lämna en förklaring till rådets generalsekretariat om fastställandet enligt punkt 3. Medlemsstaterna får när som helst ändra en sådan förklaring. Generalsekretariatet ska göra den erhållna informationen tillgänglig för alla medlemsstater och för kommissionen.

Artikel 6

Förfarande för översändande av en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut

1. När den behöriga myndigheten i den utfärdande staten med tillämpning av artikel 5.1 eller 5.2, översänder en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut till en annan medlemsstat, ska den försäkra sig om att den åtföljs av ett intyg, för vilket ett standardformulär finns i bilaga I.

2. Domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet ska, tillsammans med det intyg som avses i punkt 1, av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten översändas direkt till den behöriga myndigheten i den verkställande staten på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning och på ett sätt som möjliggör för den verkställande staten att fastställa äktheten. Originalen av domen och övervakningsbeslutet, eller bestyrkta kopior av dem, liksom originalet av intyget ska på begäran översändas till den behöriga myndigheten i den verkställande staten. All officiell kommunikation ska också ske direkt mellan de nämnda behöriga myndigheterna.

3. Det intyg som avses i punkt 1 ska vara undertecknat av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, vilken också ska intyga att dess innehåll är korrekt.

4. Utöver de åtgärder och påföljder som anges i artikel 4.1 ska intyget som avses i punkt 1 i den här artikeln endast inne-

hålla sådana åtgärder eller påföljder som finns i ett meddelande lämnat av den verkställande staten i enlighet med artikel 4.2.

5. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska översända domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet, tillsammans med det intyg som avses i punkt 1, till endast en verkställande stat åt gången.

6. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten inte är känd av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, ska den sistnämnda vidta alla nödvändiga efterforskningar, inklusive via kontaktpunkterna i det europeiska rättsliga nätverk som inrättades genom rådets gemensamma åtgärd 98/428/RIF⁽¹⁾ för att erhålla den informationen från den verkställande staten.

7. Om en myndighet i den verkställande staten som tar emot en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut, tillsammans med det intyg som avses i punkt 1, inte är behörig att erkänna den och vidta de nödvändiga åtgärderna för övervakningen av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden ska den på eget initiativ vidarebefordra den till den behöriga myndigheten och ska utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta, på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning.

Artikel 7

Konsekvenser för den utfärdande staten

1. När den behöriga myndigheten i den verkställande staten har erkänt den dom och, i förekommande fall, det övervakningsbeslut som har översänts till myndigheten och har underrättat den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta erkännande ska den utfärdande staten inte längre vara behörig att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna som påförts eller för att vidta de följdtåtgärder som avses i artikel 14.1.

2. Den behörighet som avses i punkt 1 ska återgå till den utfärdande staten

a) så snart dess behöriga myndighet har underrättat den behöriga myndigheten i den verkställande staten om att det intyg som avses i artikel 6.1 har dragits tillbaka i enlighet med artikel 9.4,

b) i de fall som avses i artikel 14.3 i kombination med artikel 14.5, och

c) i samtliga fall som avses i artikel 20.

⁽¹⁾ EGT L 191, 7.7.1998, s. 4.

Artikel 8

Den verkställande statens beslut

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska erkänna den dom och, i förekommande fall, det övervakningsbeslut som har översänts i enlighet med artikel 5 och enligt förfarandet i artikel 6, och ska utan dröjsmål vidta alla åtgärder som krävs för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder, såvida den inte beslutar att återropa något av skälen för att vägra erkännande och övervakning enligt artikel 11.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får skjuta upp beslutet om erkännande av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet i en situation när det intyg som avses i artikel 6.1 är ofullständigt eller uppenbarligen inte överensstämmer med domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet till dess att intyget har kompletterats eller korrigerats inom en bestämd rimlig tidsfrist.

Artikel 9

Anpassning av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna

1. Om den aktuella alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotidens längd, till sin art eller varaktighet inte överensstämmer med den verkställande statens lagstiftning får den behöriga myndigheten i denna stat anpassa dem till arten och varaktigheten för alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, eller till längden på prøvotiden, som tillämpas i den verkställande statens lagstiftning för likvärdiga brott. Den anpassade alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotidens längd ska så nära som möjligt motsvara vad som utdömts i den utfärdande staten.

2. Om den alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotiden har anpassats till följd av att dess varaktighet är längre än den längsta tid som förskrivs enligt den verkställande statens lagstiftning ska varaktigheten av den anpassade alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotiden inte understiga den längsta tid som förskrivs för likvärdiga brott enligt den verkställande statens lagstiftning.

3. Den anpassade alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotiden får inte vara strängare eller längre än den ursprungligen påförda alternativa påföljden, övervakningsåtgärden eller prøvotiden.

4. Efter att ha erhållit information enligt artikel 16.2 eller artikel 18.5 får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten besluta att dra tillbaka det intyg som avses i artikel 6.1 så länge övervakningen i den verkställande staten inte ännu har påbörjats. Ett sådant beslut ska under sådana omständigheter

fattas och kommuniceras så snart som möjligt och senast inom tio dagar efter det ifrågavarande meddelandet.

Artikel 10

Dubbel straffbarhet

1. Följande brott ska i enlighet med förutsättningarna i detta rambeslut medföra erkännande av en dom och, i förekommande fall, ett övervakningsbeslut och övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder utan kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för gärningen, förutsatt att brotten, som de definieras i den utfärdande statens lagstiftning, kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år i den utfärdande staten:

- Deltagande i en kriminell organisation.
- Terrorism.
- Människohandel.
- Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
- Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
- Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängmedel.
- Korruption.
- Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽¹⁾.
- Tvätt av vinning av brott.
- Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- IT-brottslighet.
- Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- Mord och grov misshandel.
- Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.

⁽¹⁾ EGT C 316, 27.11.1995, s. 49.

16.12.2008

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 337/109

— Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.

— Rasism och främlingsfientlighet.

— Organiserad stöld eller väpnat rån.

— Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.

— Svindleri.

— Beskyddarverksamhet och utpressning.

— Förfalskning och piratkopiering.

— Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.

— Förfalskning av betalningsmedel.

— Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanser.

— Olaglig handel med nukleära eller radioaktiva ämnen.

— Handel med stulna fordon.

— Våldtäkt.

— Mordbrand.

— Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.

— Kapning av flygplan eller fartyg.

— Sabotage.

2. Rådet får, efter att ha hört Europaparlamentet i enlighet med artikel 39.1 i fördraget om Europeiska unionen, när som helst enhälligt besluta att lägga till andra kategorier av brott i förteckningen i punkt 1 i den här artikeln. Rådet ska på grundval av den rapport som det erhåller i enlighet med artikel 26.1 i detta rambeslut bedöma om förteckningen bör utvidgas eller ändras.

3. När det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet och övervakning av de

alternativa påföljderna och övervakningsåtgärderna förenas med villkoret att de gärningar som föranlett domen utgör brott även enligt den verkställande statens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

4. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare genom en förklaring till rådets generalsekreterare ange att den inte kommer att tillämpa punkt 1. En sådan förklaring får när som helst återkallas. Förklaringar eller återkallanden av dessa ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 11

Skäl för att vägra erkännande och övervakning

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får vägra att erkänna domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet och att överta ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder, om

a) det intyg som avses i artikel 6.1 är ofullständigt eller uppenbarligen inte motsvarar domen eller övervakningsbeslutet och inte har kompletterats eller korrigerats inom en rimlig tidsfrist som den behöriga myndigheten i den verkställande staten har bestämt,

b) de kriterier som anges i artikel 5.1, 5.2 eller 6.4 inte är uppfyllda,

c) ett erkännande av domen och ett övertagande av ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder skulle strida mot principen om *ne bis in idem*,

d) i fall som avses i artikel 10.3 och, såvida den verkställande staten har lämnat en förklaring enligt artikel 10.4, i fall som avses i artikel 10.1, domen avser gärningar som inte skulle utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning. När det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får dock verkställighet av domen inte vägras av det skälet att den verkställande statens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter eller andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som lagen i den utfärdande staten,

e) verkställighet av påföljden har preskriberats enligt lagstiftningen i den verkställande staten och rör en gärning som den verkställande staten i enlighet med den lagstiftningen är behörig att beivra,

f) det enligt lagen i den verkställande staten föreligger immunitet som gör det omöjligt att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna,

g) den dömda personen på grund av sin ålder enligt lagen i den verkställande staten inte kan göras straffrättsligt ansvarig för de gärningar som domen avser,

h) domen meddelades i personens uteläge, såvida det inte i intyget anges att personen kallats personligen eller underrättats via en företrädare med behörighet enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning om tid och plats för den förhandling som ledde till att domen meddelades i personens uteläge eller att personen har meddelat en behörig myndighet att han eller hon inte motsätter sig saken,

i) domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet föreskriver en medicinsk/terapeutisk behandling som den verkställande staten, trots artikel 9, inte kan övervaka i enlighet med rättssystemet eller hälso- och sjukvårdssystemet i denna stat.

j) den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden har kortare varaktighet än sex månader,

k) domen avser straffbara gärningar som enligt den verkställande statens lagstiftning anses ha begåtts helt eller till stor eller väsentlig del på dess territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium.

2. Beslut enligt punkt 1 k som rör brott som delvis har begåtts på den verkställande statens territorium eller på en plats som kan likställas med dess territorium ska fattas av den behöriga myndigheten i den verkställande staten endast under exceptionella omständigheter, med beaktande av de specifika omständigheterna i varje enskilt fall och med särskild hänsyn tagen till om gärningen till stor eller väsentlig del har begåtts i den utfärdande staten.

3. I de fall som avses i punkt 1 a, b, c, h, i, j och k ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten, innan den beslutar att inte erkänna domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet och överta ansvaret för övervakningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder, på lämpligt sätt underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och, om det behövs, anmoda denna att utan dröjsmål tillhandahålla alla ytterligare upplysningar.

4. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten har beslutat att återropa en av vägransgrunderna i punkt 1 i denna artikel, särskilt grunderna som avses i punkt 1 d eller k, kan den efter överenskommelse med den behöriga myndigheten i den utfärdande staten besluta att trots det övervaka den eller de alternativa påföljder eller den eller de övervakningsåtgärder som påförts genom domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslut som översänts till den, utan att överta ansvaret att fatta något av de beslut som avses i artikel 14.1 a–c.

Artikel 12

Tidsfrist

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska så snart som möjligt, och senast inom 60 dagar efter mottagandet av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet, tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1, besluta om den ska erkänna domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet och överta ansvaret för övervakningen av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna. Den ska omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om detta på sådant sätt att det lämnar en skriftlig uppteckning.

2. Om den behöriga myndigheten i den verkställande staten i undantagsfall inte kan hålla tidsfristen i punkt 1 ska den omedelbart, på valfritt sätt, underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten och ange skälen till förseningen och vilken tid som uppskattningsvis behövs för att fatta ett slutgiltigt beslut.

Artikel 13

Tillämplig lagstiftning

1. För övervakningen och tillämpningen av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder ska lagstiftningen i den verkställande staten tillämpas.

2. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får övervaka en sådan skyldighet som avses i artikel 4.1 h genom att kräva att den dömda personen företer bevis för att skyldigheten att ersätta den skada som vållats genom brottet har iakttagits.

Artikel 14

Behörighet för alla följdbeslut samt tillämplig lagstiftning

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten har behörighet att fatta samtliga följdbeslut beträffande uppskjutna påföljder, villkorlig frigivning, villkorliga påföljder och alternativa påföljder, särskilt för det fall en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts eller om den dömda personen begår ett nytt brott.

Sådana följdbeslut ska i synnerhet omfatta

a) ändring av skyldigheter eller anvisningar i den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden eller ändring av prövotidens längd,

16.12.2008

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 337/111

b) upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning, och

c) påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd när det gäller en alternativ påföljd eller en villkorlig påföljd.

2. Lagstiftningen i den verkställande staten ska tillämpas på de beslut som fattas enligt punkt 1 och på alla ytterligare konsekvenser av domen, inbegripet i förekommande fall verkställighet av och, vid behov, anpassning av fängelsestraffet eller den frihetsberövande åtgärden.

3. Varje medlemsstat får, när detta rambeslut antas eller senare, lämna en förklaring om att den i egenskap av verkställande stat kommer att vägra att överta det ansvar som avses i punkt 1 b och c i de fall eller kategorier av fall som specificeras av den medlemsstaten, särskilt

a) i de fall en alternativ påföljd inte har något fastställt fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd angiven i domen, att verkställas i händelse av att de berörda kraven eller anvisningarna missköts,

b) i fall som avser en villkorlig påföljd,

c) i fall då de gärningar som föranleder domen inte utgör ett brott enligt lagstiftningen i den verkställande staten, oavsett brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

4. När en medlemsstat använder någon av de möjligheter som avses i punkt 3, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten återföra behörigheten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten för det fall en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts och den behöriga myndigheten i den verkställande staten anser att ett följdbeslut enligt punkt 1 b eller c behöver fattas.

5. De fall som avses i punkt 3 i den här artikeln ska inte inverka på skyldigheten i artikel 8.1 att erkänna domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet samt att utan dröjsmål vidta alla åtgärder som krävs för övervakningen av alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder.

6. En förklaring enligt punkt 3 ska meddelas rådets generalsekretariat. En sådan förklaring får när som helst återkallas av en medlemsstat. Förklaringar eller återkallanden enligt denna artikel av dessa ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 15

Samråd mellan behöriga myndigheter

Om och närhelst så anses lämpligt får de behöriga myndigheterna i den utfärdande staten och i den verkställande staten samråda med varandra för att underlätta en smidig och effektiv tillämpning av detta rambeslut.

Artikel 16

Skyldigheter för berörda myndigheterna när den verkställande staten har behörighet att fatta följdbeslut

1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning utan dröjsmål underrätta den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om alla beslut i fråga om

a) en ändring av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden,

b) upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning,

c) verkställighet av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd på grund av att en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts,

d) upphörande av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden.

2. Om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär det, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten informera den om maximal längd på den frihetsberövande påföljd som enligt den nationella lagstiftningen i den verkställande staten kan följa på det brott som föranledde domen och som kan påföras den dömda personen om de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna missköts. Denna information ska tillhandahållas omedelbart efter mottagandet av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet, tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1.

3. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den verkställande staten om alla omständigheter eller förhållanden som den anser skulle kunna föranleda ett eller flera av de beslut som avses i punkt 1 a–c.

Artikel 17

Skyldigheter för berörda myndigheter när den utfärdande staten har behörighet att fatta följdbeslut

1. Om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har behörighet att fatta de följdbeslut som nämns i artikel 14.1 till följd av tillämpning av artikel 14.3, ska den behöriga myndigheten i den verkställande staten genast meddela den

a) varje förhållande som kan förmodas föranleda ett upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning,

b) varje förhållande som kan förmodas föranleda påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd,

c) alla ytterligare uppgifter och omständigheter som den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begär att få och som är av avgörande betydelse för att den ska kunna fatta följdbeslut i enlighet med sin nationella lagstiftning.

2. När en medlemsstat har använt den möjlighet som avses i artikel 11.4 ska den behöriga myndigheten i den staten informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten om en alternativ påföljd eller en övervakningsåtgärd missköts av den dömda personen.

3. För att meddela sådana förhållanden som avses i punkt 1 a och b samt punkt 2 ska standardformuläret i bilaga II användas. Meddelande om de uppgifter och omständigheter som avses i punkt 1 c ska lämnas på ett sätt som lämnar en skriftlig uppteckning och, när så är möjligt, genom formuläret i bilaga II.

4. Om den dömda personen enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning måste höras innan ett beslut om påförande av en påföljd får fattas, kan detta krav uppfyllas i enlighet med tillämpliga delar av det förfarande som föreskriver en möjlighet att hålla förhör med personer via videolänk enligt internationella instrument eller EU-lagstiftning.

5. Den behöriga myndigheten i den utfärdande staten ska utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den verkställande staten om alla beslut i fråga om

a) upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden eller upphävande av beslutet om villkorlig frigivning,

b) verkställighet av fängelsestraffet eller den frihetsberövande åtgärden, när en sådan påföljd anges i domen,

c) påförande av fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd, när en sådan påföljd inte har angetts i domen,

d) upphörande av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden.

Artikel 18

Information från den verkställande staten i samtliga fall

Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten i den utfärdande staten på sådant sätt att det lämnar en skriftlig uppteckning

1. om vidarebefordran av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1 till den behöriga myndighet som är ansvarig för dess erkännande och för att vidta de efterföljande åtgärderna för övervakningen av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna i enlighet med artikel 6.7,

2. om det faktum att det i praktiken är omöjligt att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna av det skälet att den dömda personen, efter översändandet av domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet tillsammans med det intyg som avses i artikel 6.1 till den verkställande staten, inte kan påträffas på den verkställande statens territorium, i vilket fall den verkställande staten inte ska ha någon skyldighet att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna,

3. om det slutliga beslutet att erkänna domen och, i tillämpliga fall, övervakningsbeslutet och att överta ansvaret för övervakningen av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna,

4. om ett eventuellt beslut att inte erkänna domen och, i tillämpliga fall, övervakningsbeslutet och att inte överta ansvaret för övervakningen av de alternativa påföljderna och övervakningsåtgärderna i enlighet med artikel 11, tillsammans med skälen för beslutet,

5. om ett eventuellt beslut att anpassa de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna i enlighet med artikel 9, tillsammans med skälen för beslutet,

6. om ett eventuellt beslut om amnesti eller benådning, enligt de skäl som anges i artikel 19.1, som medför att de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna inte övervakas, i förekommande fall, tillsammans med skälen för beslutet.

Artikel 19

Amnesti, nåd och omprövning av dom

1. Såväl den utfärdande staten som den verkställande staten får bevilja amnesti eller nåd.

2. Endast den utfärdande staten får fatta beslut när det gäller ansökningar om omprövning av den dom som ligger till grund för de alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som ska övervakas enligt detta rambeslut.

Artikel 20

Upphörande av den verkställande statens behörighet

1. Om den dömda personen avviker eller inte längre har sin lagliga och vanliga vistelseort i den verkställande staten får den behöriga myndigheten i den verkställande staten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten återföra behörigheten att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder samt att fatta alla följdbeslut med anknytning till domen.

2. Om nya straffrättsliga förfaranden mot den berörda personen pågår i den utfärdande staten får den behöriga myndigheten i den utfärdande staten begära att den behöriga myndigheten i den verkställande staten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten återför behörigheten att övervaka de alternativa påföljderna och övervakningsåtgärderna samt att fatta alla följdbeslut med anknytning till domen. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten får återföra behörigheten till den behöriga myndigheten i den utfärdande staten i ett sådant fall.

3. Om behörigheten, med tillämpning av denna artikel, återförs till den utfärdande staten, ska den behöriga myndigheten i den staten återigen ta på sig behörigheten. I den fortsatta övervakningen av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten dock beakta hur länge och i vilken grad de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna har följts i den verkställande staten, samt de eventuella beslut som fattats av den verkställande staten i enlighet med artikel 16.1.

Artikel 21

Språk

Det intyg som avses i artikel 6.1 ska översättas till det officiella språket eller något av de officiella språken i den verkställande staten. Varje medlemsstat får när detta rambeslut antas eller senare i en förklaring, som deponeras vid rådets generalsekretariat, tillkännage att den godtar en översättning till ett eller flera av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner.

Artikel 22

Kostnader

Den verkställande staten ska stå för kostnader som uppstår till följd av tillämpningen av detta rambeslut, förutom sådana kostnader som uteslutande uppkommer på den utfärdande statens territorium.

Artikel 23

Förhållande till andra avtal och överenskommelser

1. Detta rambeslut ska i förbindelserna mellan medlemsstaterna från och med den 6 december 2011 ersätta motsvarande bestämmelser i Europarådets konvention av den 30 november 1964 rörande övervakning av villkorligt dömda eller villkorligt frigivna personer.

2. Medlemsstaterna får fortsätta att tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser som är i kraft efter den 6 december 2008, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder.

3. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter den 6 december 2008, i den mån dessa avtal eller överenskommelser gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar, och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för övervakning av alternativa påföljder och övervakningsåtgärder.

4. Medlemsstaterna ska senast den 6 mars 2009 underrätta rådet och kommissionen om gällande avtal och överenskommelser enligt punkt 2 som de önskar fortsätta tillämpa. Medlemsstaterna ska även underrätta rådet och kommissionen om nya avtal eller överenskommelser enligt punkt 3 senast tre månader efter att de har undertecknats.

Artikel 24

Territoriell tillämpning

Detta rambeslut ska tillämpas på Gibraltar.

Artikel 25

Genomförande

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den 6 december 2011.

2. Medlemsstaterna ska till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning.

Artikel 26

Rapport

1. Senast den 6 december 2014 ska kommissionen upprätta en rapport på grundval av den information som erhållits från medlemsstaterna enligt artikel 25.2.

2. På grundval av denna rapport ska rådet bedöma

a) i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa detta rambeslut, och

b) tillämpningen av detta rambeslut.

3. Rapporten ska kompletteras med lagförslag om det är nödvändigt.

Artikel 27

Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2008.

På rådets vägnar

M. ALLIOT-MARIE

Ordförande

BILAGA I

INTYG

som avses i artikel 6 i rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder ⁽¹⁾

- a) Utfärdande stat:
Verkställande stat:

- b) Domstol som har meddelat domen om uppskjuten påföljd, villkorlig påföljd eller alternativ påföljd

Officiellt namn:

Ange huruvida ytterligare upplysningar om domen erhålls från

☐ ovannämnda domstol

☐ centralmyndigheten; ange i så fall centralmyndighetens officiella namn

☐ annan behörig myndighet; ange i så fall denna myndighets officiella namn

Kontaktuppgifter för domstolen/centralmyndigheten/annan behörig myndighet

Adress:

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

Uppgifter om kontaktperson(er)

Efternamn:

Samtliga förmamn:

Befattning (titel/tjänsteställning):

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

E-post: (om sådan finns):

Språk som kan användas vid kontakter:

- c) Myndighet som har meddelat övervakningsbeslutet (i förekommande fall)

Officiellt namn:

Ange huruvida ytterligare upplysningar om övervakningsbeslutet erhålls från

☐ ovannämnda myndighet

☐ centralmyndigheten; ange i så fall centralmyndighetens officiella namn om informationen inte redan har lämnats under b

☐ annan behörig myndighet; ange i så fall denna myndighets officiella namn

Kontaktuppgifter för myndigheten/ centralmyndigheten/ annan behörig myndighet, om informationen inte redan har lämnats under b.

Adress:

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

Uppgifter om kontaktperson(er)

Efternamn:

Samtliga förmamn:

Befattning (titel/tjänsteställning):

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

E-post: (om sådan finns):

Språk som kan användas vid kontakter:

⁽¹⁾ Detta intyg måste skrivas på eller översättas till något av den verkställande medlemsstatens officiella språk eller något annat av Europeiska unionens institutioners officiella språk som godtas av denna stat.

d) Behörig myndighet för övervakningen av de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna

Myndighet som i den utfärdande staten har behörighet att övervaka de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna:

☐ Den myndighet som anges under b

☐ Den myndighet som anges under c

☐ Annan myndighet (ange dess officiella namn):

Ange vilken myndighet som ska kontaktas för att erhålla ytterligare upplysningar angående övervakningen av alternativ(a) påföljd(er) eller övervakningsåtgärd(er):

☐ ovannämnda myndighet

☐ centralmyndigheten; ange i så fall centralmyndighetens officiella namn om informationen inte redan har lämnats under b eller c:

Kontaktuppgifter för myndigheten/centralmyndigheten om informationen inte redan har lämnats under b eller c

Adress:

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

Uppgifter om kontaktperson(er)

Efternamn:

Samtliga förnamn:

Befattning (titel/tjänsteställning):

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

E-post: (om sådan finns):

Språk som kan användas vid kontakter:

e) Uppgifter om den fysiska person beträffande vilken domen, och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet, har meddelats

Efternamn:

Samtliga förnamn:

Namn som ogift, i förekommande fall:

Alias, i förekommande fall:

Kön:

Nationalitet:

Personnummer eller socialförsäkringsnummer (om sådant finns):

Födelsedatum:

Födelseort:

Senast kända adress/bostad (om känd):

— i den utfärdande staten:

— i den verkställande staten:

— annorstädes:

Språk som personen förstår (om känt):

Lämna följande uppgifter om de finns tillgängliga:

— Typ av identitetshandling(ar) som den dömda personen innehar och nummer (identitetskort, pass):

— Typ av uppehållstillstånd som den dömda personen innehar i den verkställande staten och nummer:

- f) Uppgifter om den medlemsstat till vilken domen, och i förekommande fall övervakningsbeslutet, samt intyget översänds

Domen, och i förekommande fall övervakningsbeslutet, samt intyget översänds till den verkställande stat som anges under a av följande skäl:

- ☐ Den dömda personen har sin lagliga och vanliga vistelseort i den verkställande staten och har återvänt eller vill återvända till den staten.
- ☐ Den dömda personen har flyttat eller avser att flytta till den verkställande staten av följande skäl (kryssa i tillämplig ruta):
- ☐ Den dömda personen har erbjudits ett anställningskontrakt i den verkställande staten.
- ☐ Den dömda personen har en familjemedlem som har sin lagliga och vanliga vistelseort i den verkställande staten.
- ☐ Den dömda personen avser att studera eller utbilda sig i den verkställande staten.
- ☐ Annat skäl (ange vilket):

- g) Uppgifter om domen och, i förekommande fall, övervakningsbeslutet

Domen meddelades den (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):

(I förekommande fall) Övervakningsbeslutet meddelades den (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):

Domen vann laga kraft den (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):

(I förekommande fall) Övervakningsbeslutet vann laga kraft den (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):

Verkställigheten av domen började den (om annat datum än när domen vann laga kraft) (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):

(I förekommande fall) Verkställigheten av övervakningsbeslutet började den (om annat datum än när övervakningsbeslutet vann laga kraft) (datum: DD-MM-ÅÅÅÅ):

Domens målnummer (om sådant finns):

I förekommande fall, övervakningsbeslutets ärendenummer (om sådant finns):

1. Domen omfattar totalt: brott.

Sammanfattning av sakförhållandena och en beskrivning av de omständigheter under vilka brottet eller brotten begicks, inklusive tid och plats samt i vilken grad den dömda personen deltog i brottets/brottens utförande:

Brottets eller brotten beskaffenhet, brottsrubricering samt de tillämpliga lagbestämmelser som domen grundar sig på:

2. Markera i förekommande fall genom kryss i tillämplig(a) ruta(or) om det eller de brott som avses under punkt 1 enligt definitionen i den utfärdande statens lagstiftning utgörs av ett eller flera av följande brott som enligt den utfärdande statens lagstiftning kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år:

- ☐ Deltagande i en kriminell organisation
- ☐ Terrorism
- ☐ Människohandel
- ☐ Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi
- ☐ Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen
- ☐ Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen
- ☐ Korruption
- ☐ Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- ☐ Tvätt av vinning av brott
- ☐ Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron
- ☐ IT-brottslighet
- ☐ Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter

- ☐ Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse
- ☐ Mord och grov misshandel
- ☐ Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader
- ☐ Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan
- ☐ Rasism och främlingsfientlighet
- ☐ Organiserat eller väpnat rån
- ☐ Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk
- ☐ Bedrägeri
- ☐ Beskyddarverksamhet och utpressning
- ☐ Förfälskning och piratkopiering
- ☐ Förfälskning av administrativa dokument och handel med dessa
- ☐ Förfälskning av betalningsmedel
- ☐ Olaglig handel med hormonpreparat och andra tillväxsubstanter
- ☐ Olaglig handel med nukleära eller radioaktiva ämnen
- ☐ Handel med stulna fordon
- ☐ Våldtäkt
- ☐ Mordbrand
- ☐ Brott som faller inom den Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion
- ☐ Kapning av flygplan eller fartyg
- ☐ Sabotage

3. Om det eller de brott som anges i punkt 1 inte omfattas av punkt 2 eller om domen, och i förekommande fall övervakningsbeslutet, samt intyget översänds till en medlemsstat som har förklarat att den kommer att göra en kontroll av dubbel straffbarhet (artikel 10.4 i rambeslutet), lämna en fullständig beskrivning av brottet eller brotten i fråga:

h) Uppgifter om domen

Ange om den dömda personen inställde sig personligen vid den förhandling som ledde fram till domen:

- ☐ Ja, personen inställde sig.
- ☐ Nej, personen inställde sig inte. Det bekräftas att
 - ☐ personen kallades personligen eller underrättades via en företrädare med behörighet enligt den utfärdande statens nationella lagstiftning om tid och plats för den förhandling som ledde till att domen meddelades i personens utvaro, eller
 - ☐ personen har meddelat en behörig myndighet att han eller hon inte motsätter sig saken.

- i) Uppgifter om domens och, i förekommande fall, övervakningsbeslutets beskaffenhet.
1. Detta intyg gäller en
- ☐ uppskjuten påföljd (= fängelse eller en frihetsberövande åtgärd, vars verkställighet vid domens meddelande helt eller delvis skjuts upp)
 - ☐ villkorlig påföljd:
 - ☐ utdömandet av en påföljd har villkorligt uppskjutits genom påförande av en eller flera övervakningsåtgärder
 - ☐ en eller flera övervakningsåtgärder har påförts i stället för fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd
 - ☐ alternativ påföljd:
 - ☐ ett fastställt fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd, att verkställas i händelse av att de berörda kraven eller anvisningarna missköts, anges i domen
 - ☐ domen anger inte något fastställt fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd att verkställas i händelse av att de berörda kraven eller anvisningarna missköts
 - ☐ villkorlig frigivning (= förtida frigivning av en dömd person efter att en del av ett fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd har avtjänats)
2. Ytterligare upplysningar
- 2.1 Den dömda personen var häktad före rättegången under följande tid:
- 2.2 Personen avtjänade fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd under följande tid (fylls i endast vid villkorlig frigivning):
- 2.3 Vid uppskjuten påföljd
- längden på den utdömda frihetsberövande påföljd vars verkställighet skjuts upp:
 - längden på den tid verkställigheten skjuts upp:
- 2.4 Om känt, längden på det frihetsberövande som ska avtjänas vid
- ett upphävande av uppskjutandet av verkställigheten av påföljden,
 - ett upphävande av beslutet om villkorlig frigivning, eller
 - misskötsamhet beträffande en alternativ påföljd (om domen anger ett fastställt fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd som ska verkställas vid sådan misskötsamhet):

j) Uppgifter om varaktigheten och typen av alternativ(a) påföljd(er) eller övervakningsåtgärd(er)

1. Total övervakningstid för alternativ(a) påföljd(er) eller övervakningsåtgärd(er):
2. I förekommande fall, varaktigheten för de enskilda skyldigheter som påförts som del i de alternativa påföljderna eller övervakningsåtgärderna:
3. Total prøvotid (om annan än den tid som angivits under punkt 1):
4. Typ av alternativ(a) påföljd(er) respektive övervakningsåtgärd(er) (flera svar får anges):
 - ☐ En skyldighet för den dömda personen att meddela varje byte av bostad eller arbetsplats till en angiven myndighet.
 - ☐ En skyldighet att inte besöka vissa orter, platser eller angivna områden i den utfärdande eller verkställande staten.
 - ☐ En skyldighet som innebär begränsningar av möjligheten att lämna den verkställande statens territorium.
 - ☐ Anvisningar rörande beteende, bostad, utbildning, fritidssysselsättningar eller som innehåller begränsningar av eller bestämmelser för bedrivande av förvärvsverksamhet.
 - ☐ En skyldighet att vid bestämda tidpunkter rapportera till en angiven myndighet.
 - ☐ En skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna personer.
 - ☐ En skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna föremål som har använts eller skulle kunna användas av den dömda personen för att begå brott.
 - ☐ En skyldighet att ekonomiskt kompensera för den skada som vållats genom brottet och/eller en skyldighet att förete bevis för att denna skyldighet har iakttagits.
 - ☐ En skyldighet att utföra samhällstjänst.
 - ☐ En skyldighet att samarbeta med en övervakare eller med en företrädare för socialtjänsten som har ansvar för dömda personer.
 - ☐ En skyldighet att genomgå terapeutisk behandling eller avvänjningskur.
 - ☐ Andra åtgärder som den verkställande staten är beredd att övervaka i enlighet med ett meddelande enligt artikel 4.2 i rambeslutet.
5. Lämna en utförlig beskrivning av de alternativa påföljder eller övervakningsåtgärder som angetts under punkt 4:
6. Kryssa i följande ruta om aktuella frivårdsrapporter finns att tillgå:
 - ☐ Om rutan kryssats för, ange på vilket språk rapporterna är avfattade ⁽¹⁾:

k) Andra omständigheter av betydelse i ärendet, inklusive relevanta upplysningar om tidigare fällande domar eller särskilda skäl för påförande av alternativ(a) påföljd(er) eller övervakningsåtgärd(er) (frivillig information):

Domen, och i förekommande fall övervakningsbeslutet, bifogas intyget.

Underskrift av den myndighet som utfärdat intyget och/eller dess företrädare, vilken intygar att innehållet i intyget är korrekt:

Namn:

Befattning (titel/tjänsteställning):

Datum:

Ärendenummer (om sådant finns):

Officiell stämpel (i förekommande fall):

⁽¹⁾ Den utfärdande staten är inte skyldig att tillhandahålla översättningar av dessa rapporter.

BILAGA II

FORMULÄR

som avses i artikel 17 i rådets rambeslut 2008/947/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på domar och övervakningsbeslut i syfte att övervaka alternativa påföljder och övervakningsåtgärder

ANMÅLAN OM ATT EN ALTERNATIV PÅFÖLJD ELLER EN ÖVERVAKNINGSÅTGÄRD MISSKÖTTES ELLER OM ANDRA OBSERVATIONER

a) Uppgifter om identiteten på den person som står under övervakning

Efternamn:

Samtliga förnamn:

Namn som ogift, i förekommande fall:

Alias, i förekommande fall:

Kön:

Nationalitet:

Personnummer eller socialförsäkringsnummer (om sådant finns):

Födelsedatum:

Födelseort:

Adress:

Språk som personen förstår (om känt):

b) Uppgifter om domen, eller i förekommande fall, övervakningsbeslutet avseende den uppskjutna påföljden, villkorliga påföljden, alternativa påföljden eller villkorliga frigivningen

Domen meddelades den:

Målnummer (om sådant finns):

(I förekommande fall) Övervakningsbeslutet meddelades den:

Ärendenummer (om sådant finns):

Domstol/myndighet som meddelade domen

Officiellt namn:

Adress:

(I förekommande fall) Myndighet som meddelade övervakningsbeslutet

Officiellt namn:

Adress:

Intyget utfärdades den:

Myndighet som utfärdat intyget (om annan än den domstol/myndighet som meddelade domen eller, i förekommande fall, övervakningsbeslutet):

Ärendenummer (om sådant finns):

c) Uppgifter om den myndighet som är ansvarig för övervakningen av alternativ(a) påföljd(er) eller övervakningsåtgärd(er)

Myndighetens officiella namn:

Namn på kontaktperson:

Befattning (titel/tjänsteställning):

Adress:

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

E-post:

d) Alternativ(a) påföljd(er) eller övervakningsåtgärd(er)

Den person som avses under a har åsidosatt följande skyldighet(er) eller anvisningar:

- ☐ En skyldighet för den dömda personen att meddela varje byte av bostad eller arbetsplats till en angiven myndighet.
- ☐ En skyldighet att inte besöka vissa orter, platser eller angivna områden i den utfärdande eller verkställande staten.
- ☐ En skyldighet som innebär begränsningar av möjligheten att lämna den verkställande statens territorium.
- ☐ Anvisningar rörande beteende, bostad, utbildning, fritidssysselsättningar eller som innehåller begränsningar av eller bestämmelser för bedrivande av förvärvsverksamhet.
- ☐ En skyldighet att vid bestämda tidpunkter rapportera till en angiven myndighet.
- ☐ En skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna personer.
- ☐ En skyldighet att undvika kontakt med vissa angivna föremål som har använts eller som skulle kunna användas av den dömda personen för att begå brott.
- ☐ En skyldighet att ekonomiskt kompensera för den skada som vållats genom brottet och/eller en skyldighet att förete bevis för att denna skyldighet har iakttagits.
- ☐ Skyldighet att utföra samhällstjänst.
- ☐ En skyldighet att samarbeta med en övervakare eller med en företrädare för socialtjänsten som har ansvar för dömda personer.
- ☐ En skyldighet att genomgå terapeutisk behandling eller avvärjningskur.
- ☐ Andra åtgärder:

e) Beskrivning av misskötsamheten (plats, datum och närmare omständigheter):

f) Andra observationer (i förekommande fall)

Beskrivning av observationerna:

g) Uppgifter om kontaktperson för ytterligare upplysningar om misskötsamheten:

Efternamn:

Samtliga förnamn:

Adress:

Tfn: (landskod) (riktnummer)

Fax: (landskod) (riktnummer)

E-post: (om sådan finns):

Underskrift av den myndighet som utfärdat formuläret och/eller dennas företrädare, vilken intygar att innehållet i formuläret är korrekt:

Namn:

Befattning (titel/tjänsteställning):

Datum:

Officiell stämpel (i förekommande fall):